

[Type text]

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΣΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΤΗ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Η ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΑΝΑΨΥΧΗΣ:
Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΗΠΑ

ΣΑΛΙΛΛΑΡΗΣ ΕΡΓΚΙ-ΑΓΓΕΛΟΣ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ: ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΜΠΟΥΛΗΣ

UNIVERSITY OF THESSALY
DEPARTMENT OF ECONOMICS

MASTER PROGRAM IN APPLIED ECONOMICS
IN BUSINESS ADMINISTRATION

THE DYNAMICS OF RECREATION TIME: THE CASE OF THE USA

Salillaris Ergi-Aggelos

Supervisor: Dr. Yeoryios Stamboulis

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω ολόψυχα τον επιβλέποντα καθηγητή της διπλωματικής μου εργασίας, κ. Γεώργιο Σταμπουλή για την παροχή πολύτιμων, επιστημονικών συμβουλών κατά την επίβλεψη της εργασίας μου. Θα ήθελα επίσης, να ευχαριστήσω τον κ. Αχιλλέα Μπάραλα για την βοήθειά του στο εμπειρικό κομμάτι της διπλωματικής μου εργασίας.

Θέλω επίσης να ευχαριστήσω όλους τους καθηγητές του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, για όλες τις γνώσεις που μου πρόσφεραν κατά την διάρκεια των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών μου σπουδών.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένεια μου για την συνεχόμενη στήριξη τους όλα αυτά τα χρόνια αλλά και τους φίλους μου για την συμπαράσταση και ενθάρρυνση που μου προσέφεραν κατά τη διάρκεια των σπουδών μου.

Περίληψη

Στην παρούσα εργασία εξετάζεται αρχικά πως έχει αλλάξει η κατανομή του χρόνου μεταξύ των δραστηριοτήτων αναψυχής στις Η.Π.Α, συνολικά και σε κάποια τμήματα του πληθυσμού (ηλικία, εισόδημα, τύπο εργασίας και μορφωτικό επίπεδο). Παρουσιάζονται μέσω της διαγραμματικής απεικόνισης η μεταβολή του χρόνου αναψυχής από το έτος 2003 έως 2016 και οι δραστηριότητες αναψυχής οι οποίες επηρεάστηκαν. Έπειτα, με τη μέθοδο της συσχέτισης κατά Pearson εξετάζουμε τη σχέση που έχουν μεταξύ τους οι δραστηριότητες αναψυχής και ποιές αλληλοεξαρτώνται. Τέλος, μέσω του ελέγχου της γραμμικής παλινδρόμησης εξετάζουμε πως επηρεάζει ο χρόνος εργασίας τον χρόνο αναψυχής και τις επιμέρους δραστηριότητες.

Λέξεις κλειδιά: Αναψυχή, χρόνος αναψυχής, δραστηριότητες αναψυχής, χρόνος εργασίας

ABSTRACT

In the present study we examine how time distribution between recreational activities in the United States has changed, in total as well as in sections of the population (according to age, income, type of work and educational attainment). Graphic depiction shows the change in leisure time between 2003 and 2016 and recreational activities that have been affected. Then, using the Pearson correlation method, we look at the relationship between recreational activities and what they depend on. Finally, through linear regression test, we examine how working time affects leisure time and individual activities.

Keywords: leisure, leisure time, leisure activities, recreational activities, working time.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	σελ. 3
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	σελ. 4
ABSTRACT	σελ. 5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ	σελ. 12
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΑΝΑΨΥΧΗ	σελ.14
2.1 ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΑΝΑΨΥΧΗ.....	σελ.14
2.2 Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΑΝΑΨΥΧΗΣ.....	σελ.17
2.3 ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ.....	σελ.19
2.4 ΤΥΠΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΑΝΑΨΥΧΗΣ.....	σελ. 21
2.5 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ.....	σελ. 23
2.6 ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ.....	σελ. 25
2.7 ΑΝΑΨΥΧΗ ΣΤΙΣ Η.Π.Α.....	σελ. 26
2.8 ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ.....	σελ. 30
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΧΡΟΝΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	σελ. 32
3.1 ΦΥΛΟ ΗΛΙΚΙΑ ΚΑΙ ΕΥΕΛΙΞΙΑ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	σελ. 32
3.1.1 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	σελ. 32
3.1.2 ΧΡΟΝΙΚΟΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΣΤΗ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	σελ. 34
3.1.3 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΤΩΝ ΔΥΟ ΦΥΛΩΝ ΣΤΑ ΜΟΤΙΒΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	σελ. 35
3.1.4 ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΕΣ ΕΥΘΥΝΕΣ...	σελ. 40
3.2 ΕΥΕΛΙΞΙΑ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	σελ. 41
3.3 ΧΡΟΝΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΗΛΙΚΙΑ.....	σελ. 42
3.4 ΧΡΟΝΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΙΣ Η.Π.Α.....	σελ. 43
3.5 Η ΣΧΕΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΙΣ Η.Π.Α.....	σελ. 45
3.6 ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ.....	σελ. 49
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	σελ. 49
4.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	σελ. 49

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ.....σελ. 51	σελ. 51
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....σελ. 51	σελ. 51
4.2.1 ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ.....σελ. 52	σελ. 52
4.2.2 ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΣΥΣΧΕΤΙΣΗΣ.....σελ. 52	σελ. 52
4.2.3 ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ PEARSON'S CORRELATION COEFFICIENT.....σελ. 54	σελ. 54
4.3 ΓΡΑΜΜΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ.....σελ. 54	σελ. 54
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ.....σελ. 57	σελ. 57
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....σελ. 57	σελ. 57
5.1 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ.....σελ. 57	σελ. 57
5.2 ΣΥΣΧΕΤΙΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΑΝΑΨΥΧΗΣ.....σελ.65	σελ.65
5.2.1 ΗΛΙΚΙΑ.....σελ.65	σελ.65
5.2.2 ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ.....σελ. 75	σελ. 75
5.2.3 ΤΥΠΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ.....σελ. 87	σελ. 87
5.2.4 ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΟ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ.....σελ. 94	σελ. 94
5.3 ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΧΡΟΝΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΑΝΑΨΥΧΗΣ.....σελ.98	σελ.98
5.4 ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ.....σελ. 106	σελ. 106
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....σελ. 113	σελ. 113
ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....σελ. 114	σελ. 114
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....σελ. 115	σελ. 115
ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ.....σελ.117	σελ.117
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....σελ. 118	σελ. 118

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Διάγραμμα 2.3.1 Οι άντρες έχουν πιο πολύ ελεύθερο χρόνο από τις γυναίκες..... σελ. 20

Διάγραμμα2.3.2: Οι άντρες έχουν λιγότερο προσωπικό χρόνο από τις γυναίκες..... σελ. 21

Διάγραμμα 2.4.2: Οι άντρες έχουν περισσότερο χρόνο αναψυχής σε σχέση με τις γυναίκες..... σελ. 23

Διάγραμμα 3.5.1: Χρόνος ο οποίος δαπανάται στην αγορά εργασίας ανά φύλο, υπό τον όρο της αλλαγής των δημογραφικών δεδομένων σε ώρες ανά βδομάδα το 1965..... σελ. 45

Διάγραμμα 3.5.2 ποσοστό των εργαζομένων με λίγες ώρες εργασίας ανά ηλικία, 2000..... σελ.45

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 2.1: Ευχαρίστηση από συγκεκριμένες δραστηριότητες το 1985.....	σελ. 17
Πίνακας 2.4.1: Η παρακολούθηση τηλεόρασης ως η πιο δημοφιλής δραστηριότητα αναψυχής σε όλες τις χώρες του ΟΟΣΑ.....	σελ. 22
Πίνακας 2.7.1: Μέσος εβδομαδιαίος χρόνος αναψυχής ανά ηλικία.....	σελ. 29
Πίνακας 2.7.2: Αναψυχή κατά την διάρκεια όλης της ζωής του ανθρώπου.....	σελ. 29
Πίνακας 3.1.1.1: Αλλαγές στην παγκόσμια αγορά εργασίας ανά φύλο (1993-2003).....	σελ. 34
Πίνακας 3.1.3.1: Ποσοστό εργαζομένων με πολλές ώρες εργασίας ανά φύλο 2004-2005.....	σελ. 38
Πίνακας 3.1.3.2: Ποσοστό εργαζομένων με λίγες ώρες ανά φύλο 2004-2005.....	σελ. 40
Πίνακας 4.2.1: Δραστηριότητες αναψυχής.....	σελ. 52
Πίνακας 4.2.2: Κατηγοριοποίηση του πληθυσμού.....	σελ. 52
Πίνακας 5.1.1 Δραστηριότητες αναψυχής κατα ηλικία.....	σελ. 59
Πίνακας 5.1.2: Δραστηριότητες αναψυχής κατά μορφωτικό επίπεδο.....	σελ. 61
Πίνακας 5.1.3: Δραστηριότητες αναψυχής κατά τύπο εργασίας.....	σελ. 63
Πίνακας 5.1.4: Δραστηριότητες αναψυχής κατά εισόδημα.....	σελ. 65
Πίνακας 5.2.1: Συσχέτιση δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα 15-19 ετών....	σελ. 67
Πίνακας 5.2.2: Συσχέτιση δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα 20-24 ετών....	σελ. 69
Πίνακας 5.2.3: Συσχέτιση δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα 25-34 ετών....	σελ. 70
Πίνακας 5.2.3: Συσχέτιση δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα 35-44 ετών....	σελ. 73
Πίνακας 5.2.5: Συσχέτιση δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα 45-54 ετών....	σελ. 75
Πίνακας 5.2.6: Συσχέτιση δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα 55-64 ετών....	σελ. 77
Πίνακας 5.2.2.1: Συσχέτιση μεταξύ δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα με πτυχίο πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης (less than high school diploma).....	σελ. 80
Πίνακας 5.2.2.2: Συσχέτιση μεταξύ δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα με πτυχίο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (high school diploma).....	σελ. 82
Πίνακας 5.2.2.3: Συσχέτιση μεταξύ δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου η κάποιου τεχνικού ιδρύματος (some college or associate degree)	σελ. 85
Πίνακας 5.2.2.4: Συσχετίσεις δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου ή ανώτερης εκπαίδευσης (Bachelor's degree or higher).....	σελ. 87

Πίνακας 5.2.2.5 Συσχετίσεις δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου μόνο (bachelor's degree only).....	σελ. 89
Πίνακας 5.2.2.6 Συσχετίσεις δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα με μεταπτυχιακό ή διδακτορικό πτυχίο (advanced degree).....	σελ. 91
Πίνακας 5.2.3.1: Συσχετίσεις δραστηριοτήτων αναψυχής για εργαζόμενα άτομα.....	σελ. 94
Πίνακας 5.2.3.2: Συσχετίσεις δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα εργαζόμενα σε πλήρη απασχόληση.....	σελ. 96
Πίνακας 5.2.3.3: Συσχετίσεις δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα εργαζόμενα σε μερική απασχόληση.....	σελ. 99
Πίνακας 5.2.3.4: Συσχετίσεις δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα μη εργαζόμενα άτομα.....	σελ. 101
Πίνακας 5.2.4.1: Συσχετίσεις δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα με εβδομαδιαίο εισόδημα $\leq 25\%$ του πληθυσμού.....	σελ. 103
Πίνακας 5.2.4.2: Συσχετίσεις δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα με εβδομαδιαίο εισόδημα $>25\%$, $\leq 50\%$ του πληθυσμού.....	σελ. 105
5.2.4.4 Συσχετίσεις δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα με εβδομαδιαίο εισόδημα $>50\%$, $<75\%$ του πληθυσμού.....	σελ. 106
Πίνακας 5.2.4.5 Συσχετίσεις δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα με εβδομαδιαίο εισόδημα $>75\%$ του πληθυσμού.....	σελ. 108
Πίνακας 5.3.1 Παλινδρόμηση χρόνου εργασίας και δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα με εβδομαδιαίο εισόδημα $<25\%$ του πληθυσμού.....	σελ. 110
Πίνακας 5.3.2 Παλινδρόμηση χρόνου εργασίας και δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα με εβδομαδιαίο εισόδημα $>25\%$, $<50\%$ του πληθυσμού.....	σελ. 111
Πίνακας 5.3.3 Παλινδρόμηση χρόνου εργασίας και άλλων δραστηριοτήτων αναψυχής συμπεριλαμβανομένων και των ταξιδιών με εβδομαδιαία εισοδήματα $>25\%$ και $<50\%$ του πληθυσμού.....	σελ. 112
Πίνακας 5.3.4 Παλινδρόμηση χρόνου εργασίας και δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα με εβδομαδιαίο εισόδημα $>75\%$ του πληθυσμού.....	σελ. 113
Πίνακας 5.3.5 Παλινδρόμηση χρόνου εργασίας και δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου ή κάποιου εκπαιδευτικού ιδρύματος (some college or associate degree).....	σελ. 114
Πίνακας 5.3.6 Παλινδρόμηση χρόνου εργασίας και δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου ή κάποιου εκπαιδευτικού ιδρύματος (some college or associate degree).....	σελ. 115
Πίνακας 5.3.7 Παλινδρόμηση χρόνου εργασίας και δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου ή κάποιου εκπαιδευτικού ιδρύματος (some college or associate degree).....	σελ. 115

Πίνακας 5.3.8 Παλινδρόμηση χρόνου εργασίας και δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου ή κάποιου εκπαιδευτικού ιδρύματος (some college or associate degree)..... σελ. 116

Πίνακας 5.3.9 Παλινδρομήσεις χρόνου εργασίας και δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου η ανώτερης σχολής (bachelor's degree or higher)..... σελ. 117

Πίνακας 5.3.10 Παλινδρομήσεις χρόνου εργασίας και δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου (bachelor's degree only)..... σελ. 118

Πίνακας 5.4 Παλινδρομήσεις μεταξύ χρόνου εργασίας και δραστηριοτήτων αναψυχής..... σελ. 122

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Από την “θεωρία της αργόσχολης τάξης” του Veblen στα τέλη του 19ου αιώνα, οι οικονομολόγοι και άλλοι κοινωνικοί επιστήμονες δείχνουν μεγάλο ενδιαφέρον για την αναψυχή. Η ποσότητα και η ποιότητα της αναψυχής είναι σημαντική για την ευημερία των ανθρώπων λόγω της άμεσης ικανοποίησης που προσφέρει. Επιπλέον η αναψυχή που λαμβάνεται με ορισμένους τρόπους, είναι σημαντική για τη σωματική και ψυχική υγεία. Η αναψυχή συμβάλλει επίσης στην ευημερία άλλων ανθρώπων εκτός του ατόμου που την απόλαμβάνει άμεσα. Όταν ένα άτομο ασχολείται με δραστηριότητες αναψυχής, τα οφέλη που αποκτώνται μοιράζονται με άλλους πολλούς τρόπους, όπως η βελτίωση των διαπροσωπικών σχέσεων, η οικογενειακή λειτουργία και η δημιουργία δικτύων κοινωνικού κεφαλαίου.

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η διερεύνηση της κατανομής του χρόνου αναψυχής στις Η.Π.Α. Δηλαδή, σε ποιές δραστηριότητες αναψυχής επιλέγουν οι Αμερικάνοι να επενδύσουν τον ελεύθερο χρόνο τους. Έρευνες χρήσης χρόνου που έχουν γίνει από τους Hurst και Aguilar (2006) αλλά και από τους Ramey και Francis (2007) για τις Η.Π.Α, δείχνουν τη μεταβολή του χρόνου αναψυχής ανά τα χρόνια αλλά δεν δείχνουν σε ποιες δραστηριότητες αναψυχής μειώνεται ο χρόνος ενασχόλησης με αυτές και σε ποιές αυξάνεται. Οι έρευνες αυτές επί το πλείστον αφορούν τον συνολικό πληθυσμό και τη συνολική αναψυχή. Στη παρούσα εργασία θα διερευνηθεί η κατανομή του χρόνου αναψυχής κατά ηλικία, εισόδημα, μορφωτικό επίπεδο και τύπο εργασίας. Επίσης, θα εξεταστεί ο χρόνος αναψυχής κατά δραστηριότητες. Έπειτα, μέσω της συσχέτισης κατά Pearson θα ερευνησουμε τη σχέση που έχουν μεταξύ τους οι δραστηριότητες αναψυχής και πως αυτές αλληλοεξαρτώνται. Δηλαδή, αν π.χ όσο περνάνε τα χρόνια οι άνθρωποι βλέπουν περισσότερη τηλεόραση, εις βάρος ποιών δραστηριοτήτων αναψυχής γίνεται η αύξηση αυτή. Τέλος, μέσω της γραμμικής παλινδρόμησης διερευνάται πως επηρεάζεται ο χρόνος αναψυχής και οι επιμέρους δραστηριότητες της από τον χρόνο εργασίας των ατόμων. Δηλαδή, π.χ κάποιο άτομο με πτυχίο πανεπιστημίου εργάζεται για x ώρες την ημέρα και επενδύει τον χρόνο αναψυχής του σε κάποιες συγκεκριμένες δραστηριότητες. Αν αυξηθεί ή μειωθεί ο x χρόνος εργασίας του, τι αντίκτυπο θα έχει αυτό στις δραστηριότητες αναψυχής που έχει επιλέξει να επενδύσει το χρόνο του.

Η εργασία περιλαμβάνει 6 κεφάλαια, μαζί με το παρόν. Στο 2^ο κεφάλαιο παρουσιάζεται η βιβλιογραφική ανασκόπηση, η οποία αφορά το πως αντιλαμβάνονται διάφοροι ερευνητές την αναψυχή και τις δραστηριότητες αναψυχής. Επίσης καταγράφεται η ιστορική αναδρομή για την αναψυχή στις χώρες του ΟΟΣΑ και ειδικότερα στις Η.Π.Α. Στο 3^ο κεφάλαιο παρουσιάζεται η βιβλιογραφική ανασκόπηση όσον αφορά τον χρόνο εργασίας, ανά τον κόσμο και για τις Η.Π.Α. Στο 4^ο κεφάλαιο γίνεται μια παρουσίαση της μεθοδολογίας της έρευνας που θα ακολουθήσουμε. Στο 5^ο γίνεται η παρουσίαση των εμπειρικών αποτελεσμάτων της έρευνας και στο 6^ο κεφάλαιο παρατίθενται τα συμπεράσματα και οι προτάσεις για περαιτέρω έρευνα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΧΡΟΝΟΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ

Εισαγωγή

Στο κεφάλαιο αυτό γίνεται εκτενής βιβλιογραφική ανασκόπηση όσον αφορά την αναψυχή σε διάφορες χώρες ανά τον κόσμο. Παραθέτονται διάφορες έρευνες που έγιναν από τον ΟΟΣΑ αλλά και από διάφορους επιστήμονες και παρουσιάζονται τα αποτελέσματα αυτά. Επίσης, καταγράφονται οι διαφορές μεταξύ των δύο φύλων όσον αφορά τον χρόνο αναψυχής. Έπειτα παρατίθενται κάποιες έρευνες που συσχετίζουν την αναψυχή με βασικούς οικονομικούς όρους όπως είναι η απόδοτικότητα και η παραγωγικότητα της εργασίας και παρουσιάζεται η σχέση αυτή. Τέλος, παραθέτονται δυο πρόσφατες έρευνες που έγιναν στην Αμερική για την αναψυχή και παρουσιάζουν πόσο αυξήθηκε η αναψυχή τα τελευταία 100 χρόνια στις Η.Π.Α

2.1 ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΑΝΑΨΥΧΗ

Στο δοκίμιο του το 1930 “Economic Possibilities for Our Grandchildren”, ο John Maynard Keynes προέβλεψε ότι η αύξηση της παραγωγικότητας θα οδηγούσε σε μεγάλη αύξηση του ελεύθερου χρόνου κατά τα επόμενα 100 χρόνια. Υπολόγισε ότι το κεντρικό πρόβλημα για την ανθρωπότητα θα ήταν ο άφθονος ελεύθερος χρόνος και η χρησιμοποίηση του με έναν ουσιαστικό τρόπο. Σύμφωνα με ορισμένους παρατηρητές, η πρόβλεψη του Keynes για την αναψυχή γίνεται πραγματικότητα. Για παράδειγμα, ο John D. Owen (1969), ο Stanley Lebergott (1993), ο Robert William Fogel (2000), ο Jeremy Greenwood και ο Guillaume Van den broucke (2008), υποστήριξαν ότι η αναψυχή αυξήθηκε δραματικά τον περασμένο αιώνα.

Τι όμως ακριβώς είναι η αναψυχή; Η αναψυχή μπορεί να οριστεί από άποψη χρόνου, δραστηριοτήτων ή καταστάσεων του νου. Από την άποψη του χρόνου, η αναψυχή μπορεί να θεωρηθεί ως χρόνος που χρησιμοποιείται εκτός των υποχρεώσεων του ατόμου. Για παράδειγμα, η αναψυχή έχει οριστεί ως "όλες εκείνες οι δραστηριότητες που δεν μπορούμε να πληρώσουμε κάποιον άλλον για να τις κάνει για εμάς και δεν πρέπει πραγματικά να κάνουμε καθόλου εάν δεν το επιθυμούμε" (Burda et al., 2006). Παρά τα πλεονεκτήματά του, αυτός ο ορισμός δεν αναφέρει συγκεκριμένα τους τύπους δραστηριοτήτων που μπορούν να χαρακτηριστούν ως αναψυχή και ούτε περιγράφει τον βαθμό στον οποίο ένα άτομο είναι απαλλαγμένο από υποχρεώσεις. Εναλλακτικά, η αναψυχή μπορεί να οριστεί ως συγκεκριμένες δραστηριότητες που

συμβατικά θεωρούνται ως "χαλαρές". Ένας πιο εμπειριστατωμένος ορισμός μπορεί να βασίζεται σε αυτό που η πλειοψηφία των ανθρώπων θα απαριθμούσε ως δραστηριότητες αναψυχής, όπως τηλεοπτική παρακολούθηση, συμμετοχή σε αθλήματα ή άσκηση, ανάγνωση, ταινίες, η κοινωνικοποίηση και επικοινωνία με άλλους ανθρώπους. Τέλος, η αναψυχή μπορεί να οριστεί ως κατάσταση του νου, δηλαδή η εμπλοκή του ατόμου σε ευχάριστες δραστηριότητες (OECD,2009).

Είναι σημαντικό να διακρίνουμε ποιες δραστηριότητες θα πρέπει να θεωρηθούν ως «μη αναψυχής» έναντι «αναψυχής». Σχεδόν όλα τα μοντέλα υποθέτουν ότι η χρησιμότητα αυξάνεται μαζί με τον ελεύθερο χρόνο, αλλά όχι στον χρόνο που δαπανάται σε άλλες δραστηριότητες. Είναι ευρέως απόδεκτό ότι η εργασία στην αγορά δεν είναι αναψυχή, παρόλο που μερικά άτομα απόλαμβάνουν τη δουλειά τους. Επιπλέον, σχεδόν όλα τα μοντέλα οικιακής παραγωγής αφαιρούν το χρόνο που αφιερώνεται στην οικιακή παραγωγή από το χρονικό περιθώριο, έτσι ώστε ο περισσότερος χρόνος που αφιερώνεται στην οικιακή παραγωγή να μειώνει την χρησιμότητα. Τα μοντέλα των King, Plosser and Rebelo (1988) και ο Rios-Rull (1993) είναι μόνο δύο παραδείγματα μοντέλων όπου ο χρόνος που αφιερώνεται στη σχολική εκπαίδευση μειώνει τον ελεύθερο χρόνο και συνεπώς μειώνει τη στιγμιαία χρησιμότητα.

Η Reid (1934) (βλ. Hurst and Aguilar, 2006) απόδίδει την παραγωγή του νοικοκυριού ως «εκείνες τις μη αμειβόμενες δραστηριότητες που ασκούνται από και προς τα μέλη και θα μπορούσαν να αντικατασταθούν από εμπορεύματα ή αμειβόμενες υπηρεσίες, εφόσον οι συνθήκες όπως το εισόδημα, οι συνθήκες της αγοράς και οι προσωπικές κλίσεις επιτρέπουν την ανάθεση της υπηρεσίας σε κάποιον εκτός της οικιακής ομάδας. Σύμφωνα με αυτό τον ορισμό, μια ενεργός αγορά ενός αγαθού ή μιας υπηρεσίας που υποκαθιστά μια οικιακή δραστηριότητα υποδηλώνει ότι η δραστηριότητα πρέπει να ταξινομηθεί ως οικιακή παραγωγή και όχι ως αναψυχή. Οι ενεργές αγορές όσον αφορά υπηρεσίες οικιακής φροντίδας, παιδικής φροντίδας, καθώς και οι υπηρεσίες εργασίας στον κήπο υποδηλώνουν ότι είναι καλύτερο να κατηγοριοποιούνται ως οικιακή παραγωγή αντί για αναψυχή.

Ο Fogel (2000) προσφέρει μια δεύτερη μέθοδο για την κατηγοριοποίηση των δραστηριοτήτων: Οι οικιακές δουλειές και η εργασία περιλαμβάνουν και καθήκοντα απαραίτητα για την απόκτηση και διατήρηση ενός καλού βιότικου επιπέδου. Η

ευχαρίστηση που λαμβάνουμε από την δραστηριότητα δεν ήταν το κριτήριο για την ένταξη μιας δραστηριότητας στην κατηγορία των εργασιών από τότε, όπως τώρα, ορισμένες εργασίες, όπως η κηπουρική και το μαγείρεμα, θα μπορούσαν να είναι ευχάριστες, όπως συμβαίνει και με άλλες κατηγορίες εργασιών. Οι οικιακές δουλειές, όπως και η εργασία υποδηλώνουν τον οικονομικό καταναγκασμό, είτε αυτός ο καταναγκασμός διοικείται από ένα «αφεντικό», το αόρατο χέρι της αγοράς, είτε είναι αυτοδιοικούμενος για να εξασφαλίσει τη διατήρηση του βιότικού επιπέδου. Αυτή η εξαίρεση οδηγεί σε παρόμοιες κατηγοριοποιήσεις με τον ορισμό της Reid. Όπως υποστηρίζει ο Fogel, ακόμη και αν ορισμένες δραστηριότητες είναι, κατά καιρούς, ευχάριστες, θα πρέπει να ταξινομηθούν ως εργασία γιατί είναι απαραίτητες για τη διατήρηση ενός σταθερού βιότικού επιπέδου.

Οι Valerie A. Ramey και Neville Francis (2009), ταξινομούν με ένα τρίτο τρόπο τις δραστηριότητες αναψυχής. Δεδομένου ότι τα μοντέλα αυτά υποθέτουν ότι περισσότερος χρόνος αναψυχής δίνει μεγαλύτερη χρησιμότητα, θεωρούν ότι η ταξινόμηση των δραστηριοτήτων γίνεται βάση της απόλαυσης που δίνουν. Μια έρευνα που πραγματοποιήθηκε από τους John P. Robinson και Geoffrey Godbey (1999) είναι χρήσιμη ως γενική κατευθυντήρια γραμμή. Στο πλαίσιο της Έρευνας Χρήσης Χρόνου του 1985, ζητήθηκε από τα άτομα να αξιολογήσουν την απόλαυση διαφόρων δραστηριοτήτων, με το δέκα να είναι η υψηλότερη και το μηδέν να είναι η χαμηλότερη βαθμολογία. Ο Πίνακας 2.1 συνοψίζει μερικές από τις βασικές δραστηριότητες που αναφέρονται στους Robinson και Godbey. Οι δραστηριότητες με τα υψηλότερα ποσοστά απόλαυσης (σεξ, αθλήματα κ.λ.π.) είναι εκείνες που γενικά ταξινομούνται ως αναψυχή. Η εργασία έχει δείκτη απόλαυσης 7. Δεδομένου ότι η εργασία θεωρείται γενικά ότι δεν είναι αναψυχή, θα ήταν λογικό να ταξινομηθεί ως δραστηριότητα με ένα επίπεδο απόλαυσης κάτω των επτά ως μια όχι "αναψυχής" δραστηριότητα (Valerie A. Ramey and Neville Francis, 2009).

Πίνακας 2.1: Ευχαρίστηση από συγκεκριμένες δραστηριότητες το 1985

9.3	Sex	6.9	
9.2	Play sports	6.8	
9.1	Fishing	6.7	Second job
9	Art, music	6.6	Cook, work at home, shop
8.9	Bars, lounges	6.5	
8.8	Play with kids, hug and kiss	6.4	Child care, help adults
8.7		6.3	Work commute
8.6	Talk/read to kids	6.2	
8.5	Sleep, church, attend movies	6.1	Dress
8.4		6	Pet care, classes
8.3	Read, walk	5.9	Errands
8.2	Work break, meals out, visit	5.8	Housework
8.1		5.7	
8	Talk with family	5.6	
7.9	Lunch break	5.5	Home repair, grocery shopping
7.8	Meal at home, TV, read paper	5.4	
7.7	Knit, sew	5.3	Homework
7.6		5.2	Pay bills, iron
7.5	Recreational trip	5.1	
7.4		5	Yardwork
7.3	Hobbies	4.9	Clean house, dishes
7.2	Baby care, exercise, meetings	4.8	Laundry
7.1	Gardening	4.7	Child health, doctor, dentist
7	Work, homework help, bathe	4.6	Car repair shop

Source: Robinson and Godbey 1999, Appendix O.

2.2 Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΑΝΑΨΥΧΗΣ

Από την “θεωρία της αργόσχολης τάξης” του Veblen στα τέλη του 19ου αιώνα, οι οικονομολόγοι και άλλοι κοινωνικοί επιστήμονες έλαβαν μεγάλο ενδιαφέρον για την αναψυχή. Οι περισσότερες εργασίες για την προσφορά εργασίας στη νεοκλασική παράδοση εστιάζουν τη θεωρητική και εμπειρική προσοχή τους στην επιλογή εργασίας / αναψυχής. Ωστόσο, αυτή η προσέγγιση αγνοεί παραδοσιακά άλλες χρήσεις του χρόνου. Εξετάζει απότελεσματικά το περιθώριο μεταξύ αμειβόμενης εργασίας και όλων των άλλων χρήσεων του χρόνου συνολικά, το οποίο φυσικά περιλαμβάνει την αναψυχή ως υποσύνολο, από την άποψη των περιορισμένων τεχνικών βελτιστοποίησης των νεοκλασικών οικονομικών (Caussa, 2008). Η κανονική σύγχρονη αντιμετώπιση της χρήσης του χρόνου, που απευθύνεται ρητά στην αναψυχή σε ένα περισσότερο πολύπλοκο τρόπο, μπορεί να απόδοθεί στον Gronau (1976). Ο Gronau υποστηρίζει και αυτός την ανάγκη να γίνει διάκριση μεταξύ της μη αμειβόμενης εργασίας (οικιακής παραγωγής) και αναψυχής. Προτείνει ότι η αιτιολόγηση της εστίασης μόνο στην επιλογή αμειβόμενης εργασίας/αναψυχής, με την οποία διαφωνεί, βασίζεται στην υπότιθέμενη σταθερότητα της κατανομής του υπολειπόμενου χρόνου μεταξύ ανταγωνιστικών χρήσεων (όπως οικιακή παραγωγή,

ελεύθερος χρόνος και ύπνος) ως απάντηση στις οικονομικές αλλαγές. Ο Gronau αναπτύσσει ένα επίσημο μοντέλο με τριπλή διάκριση μεταξύ αναψυχής (leisure time), οικιακής εργασίας (home production) και αμειβόμενης εργασίας (market work). Το μοντέλο του βασίζεται στην παραδοχή ότι τα αγαθά που διατίθενται στο εμπόριο από αμειβόμενη εργασία και προϊόντα που παράγονται στο σπίτι είναι τέλεια υποκατάστατα. Η αύξηση των μισθών στην αγορά μειώνει την οικιακή παραγωγή. Ο αντίκτυπος των μισθών στην αναψυχή και την αγορά εργασίας είναι απροσδιόριστος. Η άνοδος του εισοδήματος αυξάνει τον χρόνο αναψυχής, μειώνει την αμειβόμενη εργασία και αφήνει αμετάβλητη την οικιακή. Η εμπειρική εργασία του Bloch και του Gronau με βάση τα στοιχεία των Ηνωμένων Πολιτειών και του Ισραήλ δείχνει ότι ο χρόνος αναψυχής μεταξύ των ζευγαριών συνδέεται θετικά με το μισθολογικό εισόδημα του συζύγου το οποίο σχετίζεται αρνητικά με το μισθολογικό εισόδημα της συζύγου και σχετίζεται θετικά με το μη μισθολογικό εισόδημα. Επιπλέον, ο μεγαλύτερος αριθμός παιδιών και ιδιαίτερα παιδιά προσχολικής ηλικίας, μειώνουν τον χρόνο αναψυχής (Gronau, 1976).

Εκτός από την αμειβόμενη εργασία (market work), την μη αμειβόμενη εργασία (home production) και τον ελεύθερο χρόνο (leisure time), το μοντέλο του Gronau επεκτάθηκε επίσης για να καλύψει το χρόνο εργασίας που σχετίζεται με το χρόνο ταξιδιών (Solberg & Wong, 1992). Τα εμπειρικά αποτελέσματά τους δεν συμφωνούν με τις πρότυπες προβλέψεις τους και οι συγγραφείς υποδεικνύουν ότι αυτό οφείλεται κυρίως στην παραβίαση της υπόθεσής τους (που συμφωνεί με του Gronau) για την τέλεια δυνατότητα υποκατάστασης μεταξύ αμειβόμενης και μη αμειβόμενης εργασίας.

Κανένα από τα μοντέλα που παρουσιάζονται παραπάνω δεν περιλαμβάνει τον ύπνο κατά την εξέταση του ελεύθερου χρόνου. Όπως επισημαίνουν οι Biddle και Hamermesh (1990), πολλά μοντέλα προσφοράς εργασίας υποθέτουν ότι ένα σταθερό χρονικό διάστημα εντοπίζεται μεταξύ της αμειβόμενης εργασίας και της αναψυχής. Συμπερασματικά, ο ύπνος είναι μια σταθερή βιολογική σταθερά, όμως η θεωρία και τα απόδεικτικά στοιχεία δεν το υποστηρίζουν. Οι Biddle και Hamermesh θεωρητικά και εμπειρικά δείχνουν ότι ο χρόνος ύπνου, όπως συμβαίνει και με άλλες μορφές χρήσης του χρόνου, ανταπόκρίνεται στα οριακά οικονομικά κίνητρα. Εάν συμβαίνει κάτι τέτοιο, κάποιες ώρες ύπνου μπορεί να θεωρηθούν ως μια ψυχαγωγική

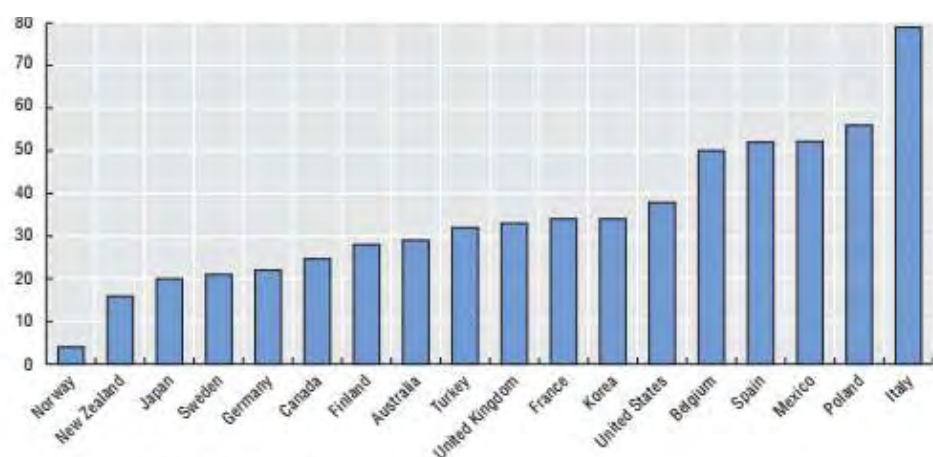
δραστηριότητα. Ως εκ τούτου, μερικές πρόσφατες μελέτες χρήσης του χρόνου έχουν κατατάξει τον ύπνο ως αναψυχή (Aguilar και Hurst, 2007, Engler και Staubli, 2008).

2.3 ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ

Πώς διαφέρει η αναψυχή μεταξύ ανδρών και γυναικών; Υπήρξε μια σημαντική συγκριτική εστίαση στις διαφορές των φύλων σε αμειβόμενη, μη αμειβόμενη και συνολική εργασία. Αλλά υπήρξε πολύ λιγότερη εστίαση στις διαφορές των φύλων σε σχέση με το χρόνο αναψυχής. Οι Burda et al (2007) χρησιμοποιούν έρευνες χρήσης χρόνου για το Βέλγιο, τη Δανία, τη Γαλλία, τη Φινλανδία, Τη Γερμανία, την Ιταλία, την Ολλανδία, τη Νορβηγία, τη Σουηδία, το Ηνωμένο Βασίλειο και τις Ηνωμένες Πολιτείες και καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι για τις περισσότερες "πλούσιες οικονομίες", οι διαφορές μεταξύ των δύο φύλων όσον αφορά τα ποσά του χρόνου αναψυχής που καταναλώνονται είναι μικροσκοπικές. Αν οι διαφορές μεταξύ ανδρών και γυναικών που αναφέρθηκαν στη μελέτη των Burda et al είναι μηδαμινής σημασίας είναι ένα αμφισβητούμενο ζήτημα. Αναφέρουν τα κενά μεταξύ των φύλων όσον αφορά τα λεπτά της μέσης ημέρας, που έχουν επιλεγεί ως αντιπροσωπευτικά για ένα έτος. Σε καθημερινή βάση, η διαφορά στα λεπτά φαίνεται συνήθως μικρή. Ετήσια, ωστόσο, η διαφορά δεν είναι μικρή.

Χρησιμοποιώντας έρευνες χρήσης χρόνου για 18 χώρες του OECD οι οποίες παρουσιάζονται στο διάγραμμα 2.3.1, οι Burda et al παρατηρούν ότι οι άντρες δηλώνουν γενικά ότι ξοδεύουν περισσότερο χρόνο σε δραστηριότητες που θεωρούνται ως δραστηριότητες αναψυχής. Εκτιμούν ότι οι διαφορές μεταξύ των φύλων είναι στατιστικά ασήμαντες στη Νορβηγία (μερικά λεπτά την ημέρα). Αντίθετα, οι γυναίκες στην Ιταλία έχουν σχεδόν 80 λεπτά ημερησίως λιγότερο ελεύθερο χρόνο από τους άνδρες. Οι Burda et al. (2007) έχουν ήδη σημειώσει τα υψηλά ποσά της μη αμειβόμενης εργασίας των γυναικών στην Ιταλία και το υψηλό επίπεδο χρόνου που αφιερώνεται στην παρακολούθηση της τηλεόρασης για τους άντρες Ιταλούς. Ως εκ τούτου, μεγάλο μέρος της πρόσθετης εργασίας των γυναικών στην Ιταλία προφανώς δαπανάται για τις οικιακές εργασίες.

Διάγραμμα 2.3.1 Οι άντρες έχουν πιο πολύ ελεύθερο χρόνο από τις γυναίκες

Note: The narrow leisure definition is used.

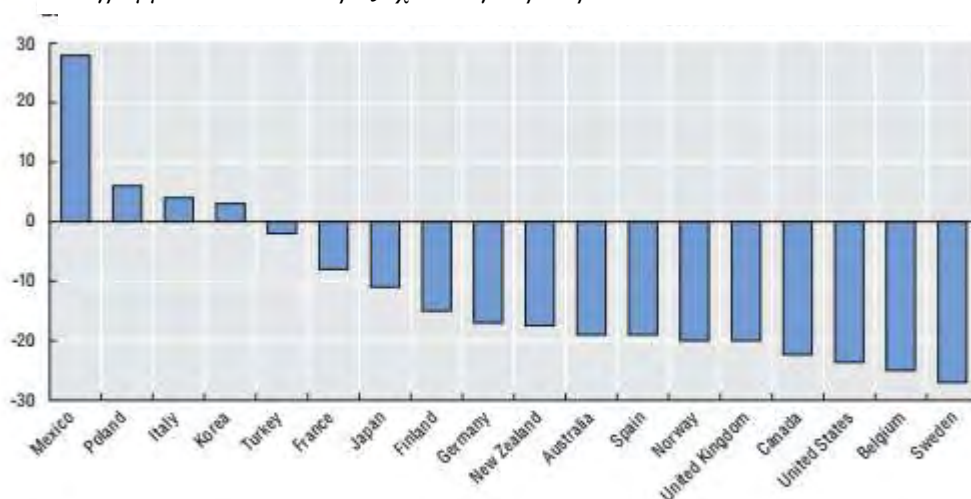
Source: Secretariat estimates based on national and multinational time-use surveys (2006 where available).

StatLink <http://dx.doi.org/10.1787/548724153767>

SOCIETY AT A GLANCE 2009: OECD SOCIAL INDICATORS - ISBN 978-92-64-04938-3 - © OECD 2009

Ωστόσο, αυτές οι διαφορές όσον αφορά την αναψυχή υποβάλλονται επίσης σε παραλλαγές ανάλογα με τον τρόπο με τον οποίο ο χρόνος ταξινομείται ως "αναψυχή" ή "προσωπική φροντίδα". Πώς λοιπόν η προσωπική φροντίδα διαφέρει ανάλογα με το φύλο; Το διάγραμμα 2.3.2 δείχνει ότι στην πλειοψηφία των χωρών του ΟΟΣΑ, οι γυναίκες δαπανούν περισσότερα λεπτά την ημέρα για προσωπική φροντίδα από τους άνδρες, ειδικά σε ορισμένες περιπτώσεις όπως η Σουηδία, το Βέλγιο και οι Ηνωμένες Πολιτείες. Οι χώρες στις οποίες οι άντρες περνούν περισσότερο χρόνο από τις γυναίκες για προσωπική φροντίδα είναι η Ιταλία, η Πολωνία, η Κορέα και το Μεξικό. Σχεδόν μισή ώρα την ημέρα είναι η υπερβολική ποσότητα ανδρικής προσωπικής φροντίδας στην περίπτωση του Μεξικού. Το μεγαλύτερο μέρος της μεξικάνικης διαφοράς οφείλεται στους άντρες που κοιμούνται 25 λεπτά περισσότερο από τις γυναίκες (OECD,2009).

Διάγραμμα 2.3.2: Οι άντρες έχουν λιγότερο προσωπικό χρόνο από τις γυναίκες

Source: Secretariat estimates based on national and multinational time-use surveys (2006 where available).
 StatLink <http://dx.doi.org/10.1787/548733815678>

2.4 ΤΥΠΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΑΝΑΨΥΧΗΣ

Ποιες είναι οι δημοφιλείς δραστηριότητες αναψυχής; Υπάρχουν μεγάλες διαφορές στον ελεύθερο χρόνο όσον αφορά τις δραστηριότητες που πραγματοποιούν οι άνθρωποι σε όλες τις χώρες του OECD. Ο πίνακας 2.4.1 αναλύει το χρόνο που αφιερώνεται σε αναψυχή από πέντε μεγάλες κατηγορίες ψυχαγωγίας: ψυχαγωγία πολυμέσων στο σπίτι (τηλεόραση ή ραδιόφωνο στο σπίτι), άλλες ψυχαγωγικές δραστηριότητες (διάφορα χόμπι, χρήση διαδικτύου, τηλεφωνικές συνομιλίες κλπ.), Επισκέψεις και / ή ψυχαγωγία με φίλους (σε ιδιωτικούς και δημόσιους χώρους), συμμετοχή σε κοινωνικές εκδηλώσεις (όπως συναυλίες, κινηματογράφοι, μουσεία κλπ.) και αθλητισμός (συμμετοχή ενεργά σε τακτικές σωματικές δραστηριότητες, ατομικές ή οργανωμένες) (OECD,2009).

Κατά μέσο όρο σε 18 από τις χώρες του OECD η παρακολούθηση τηλεόρασης ή η ακρόαση του ραδιοφώνου είναι οριακά οι πιο δημοφιλείς δραστηριότητες αναψυχής σε σχεδόν 40% του χρόνου. Η παρακολούθηση της τηλεόρασης απόρροφά ένα υψηλό 48% του χρόνου στο Μεξικό και φτάνει το 25% στη Νέα Ζηλανδία.

Πίνακας 2.4.1: Η παρακολούθηση τηλεόρασης ως η 1η ως η πιο δημοφιλής
πιο δημοφιλής δραστηριότητα αναμνησ σε όλες τις ου ΟΟΣΑ

Prevalence

	TV or radio at home	Other leisure activities	Visiting or entertaining friends	Participating / attending events	Sports
Australia	41	47	3	2	6
Belgium	36	42	8	8	5
Canada	34	34	21	2	8
Finland	37	40	7	8	8
France	34	45	6	7	8
Germany	28	46	4	15	7
Italy	28	48	6	10	8
Japan	47	42	4	0	6
Korea	35	41	16	1	7
Mexico	48	33	10	4	5
New Zealand	25	45	24	2	5
Norway	31	33	14	15	8
Poland	41	38	6	8	6
Spain	31	41	4	12	12
Sweden	31	42	7	11	8
Turkey	40	25	34	0	2
United Kingdom	41	39	7	10	4
United States	44	32	16	2	5
OECD18	36	40	11	6	7

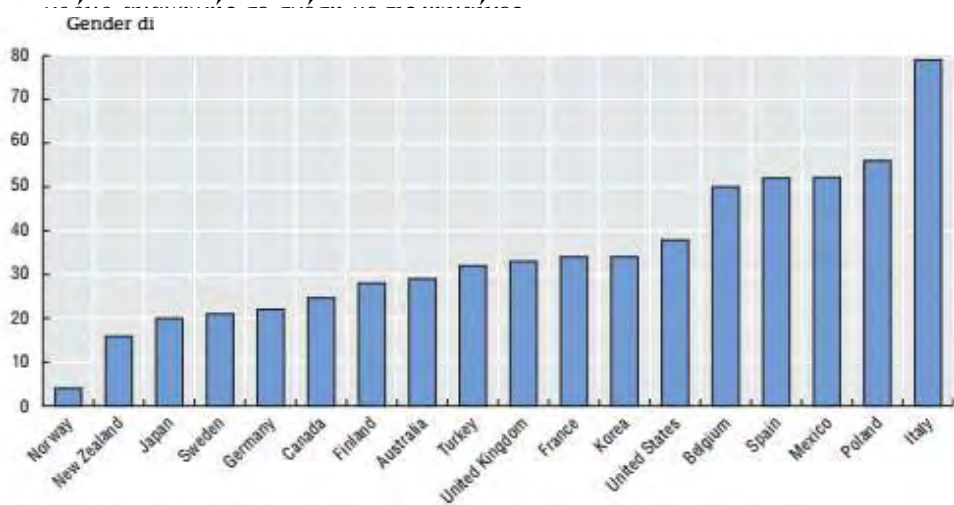
Source: Secretariat estimates based on national and multinational time-use surveys (2006 where available). It is important to point out that conclusions derived from these figures should be tentative: national time-use surveys' methodologies differ in the way they choose to include or exclude the measure of secondary activities.

StatLink <http://dx.doi.org/10.1787/551081652177>

Ενώ οι διάφορες δραστηριότητες που αναφέρονται παραπάνω παρέχουν πλούσιες γνώσεις για τον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι επιλέγουν να περάσουν το χρόνο τους, δεν μπορεί να επιτευχθεί άμεσα συμπέρασμα σχετικά με την ικανοποίηση που απορρέει από τη συμμετοχή σε διάφορες δραστηριότητες. Η αξιολόγηση της σχέσης μεταξύ ευημερίας και κατανομής του χρόνου στις δραστηριότητες αναψυχής απαιτεί τον συνδυασμό πληροφοριών που λαμβάνονται από δύο πηγές. Από την μια πλευρά δεδομένα που προέρχονται από έρευνες χρησιμοποίησης χρόνου και από την άλλη πλευρά τα δεδομένα που προέρχονται από τις έρευνες ικανοποίησης (Kueger et al., 2008). Σε αυτές τις έρευνες οι ερωτηθέντες κατατάσσουν τα επίπεδα ικανοποίησής τους στην υλοποίηση συγκεκριμένων δραστηριοτήτων σύμφωνα με διάφορα κριτήρια αξιολόγησης. Το διάγραμμα 2.4.2 απεικονίζει τις διακυμάνσεις της κατάταξης των δραστηριοτήτων ανάλογα με το αν οι ερωτηθέντες καλούνται να περιγράψουν μια αντικειμενική κρίση για μια επιτυχημένη δραστηριότητα ή να περιγράψουν τα υποκειμενικά συναισθήματά τους ενώ ασχολούνται ακόμα με τη συγκεκριμένη δραστηριότητα. Τόσο τα στοιχεία όσο και η έρευνα επικεντρώνονται στις Ηνωμένες Πολιτείες, γεγονός που καθιστά ασαφές το βαθμό στον οποίο άλλες χώρες του ΟΟΣΑ ακολουθούν παρόμοια πρότυπα.

Διάγραμμα 2.4.2: Οι άντρες έχουν περισσότερο

επο χρόνο αναψυχής σε σχέση με τις

Note: The narrow leisure definition is used.

Source: Secretariat estimates based on national and multinational time-use surveys (2006 where available).

StatLink <http://dx.doi.org/10.1787/548724153767>

SOCIETY AT A GLANCE 2009: OECD SOCIAL INDICATORS - ISBN 978-92-64-04938-3 - © OECD 2009

2.5 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ

Στη δεκαετία του '60, πολλοί ερευνητές άρχισαν να αναλύουν τη σχέση μεταξύ οικονομικής ανάπτυξης και χρόνου που δαπανάται στην εκπαίδευση (ο χρόνος αναψυχής ορίζεται ως μη εργάσιμη ώρα, επομένως ο χρόνος εκπαίδευσης υπολογίζεται ως ένα είδος χρόνου αναψυχής (Ryder et al. 1976). Εφαρμόζοντας ένα αντιπροσωπευτικό μοντέλο παρουσίασης, αρκετοί ερευνητές ανέλυσαν τις επιδράσεις του χρόνου αναψυχής στα οικονομικά της ανάπτυξη (Ioannides and Taub 1992). Ωστόσο, η ανάλυση αντιπροσωπευτικού μοντέλου είχε ελλείψεις, οι οποίες απαιτούσαν περαιτέρω έρευνα. Πρώτον, το μοντέλο υποθέτει ότι για όλους τους καταναλωτές ο χρόνος αναψυχής έχει μια κοινή σιωπηρή τιμή, πράγμα που δεν συμβαίνει στην πραγματική ζωή. Δεύτερον, η συνήθης υπόθεση ήταν ότι το ίδιο επίπεδο αναψυχής θα έφερνε το ίδιο επίπεδο χρησιμότητας στους καταναλωτές (Fujita, 1989). Ωστόσο, οι ανισότητες χρησιμότητας είναι αποτέλεσμα πολλών παραγόντων, όπως οι διαφορές στην προσωπικότητά, το εκπαιδευτικό επίπεδο, το κλίμα και τις μισθολογικές αλληλεπιδράσεις. Τρίτον, μια άλλη υπόθεση ήταν ότι το ανθρώπινο κεφάλαιο δεν επηρεάζει την ποιότητα του χρόνου αναψυχής (Ladro'n-de-Guevara et al., 1999), αλλά στην πραγματικότητα το ανθρώπινο κεφάλαιο θα

αλληλεπιδρά πάντα με την ποιότητα του χρόνου αναψυχής (Pichot και Pierre 2009 Neanidis 2012).

Για να ξεπεράσουν τις παραπάνω ελλείψεις, οι ερευνητές έχουν αναπτύξει αρκετές νέες θεωρίες και μεθοδολογίες (Gomez 2009, Varvarigos 2011, Kacerauskas 2012). Ειδικότερα, η πραγματική θεωρία του επιχειρηματικού κύκλου δημιούργησε ένα επίσημο πλαίσιο για την αντιμετώπιση του χρόνου αναψυχής σε μια οικονομία. Το κλασικό μοντέλο του πραγματικού επιχειρηματικού κύκλου υποθέτει ότι η τεχνολογική κρίση έχει ισχυρές αρνητικές επιπτώσεις στον χρόνο αναψυχής (Kydlund 1995, Pintea 2010). Ειδικότερα, η τεχνική πρόοδος μπορεί να οδηγήσει σε αύξηση του χρόνου αναψυχής βραχυπρόθεσμα, ενώ η συνολική παραγωγή έχει μια αξιοσημείωτη αρνητική συσχέτιση με τον χρόνο αναψυχής μακροπρόθεσμα (Gali 1999). Ειδικότερα, σε μια οικονομία με αλληλεπικαλυπτόμενες γενεές, η ευημερία των ατόμων τελικά μειώνεται, καθώς οι διαδοχικές γενιές αυξάνουν την εργατική προσπάθεια εις βάρος του χρόνου αναψυχής (Varvarigos, 2011).

Εν ολίγοις, η βιβλιογραφία στην παραδοσιακή πειθαρχία της οικονομίας αντικατοπτρίζει την άποψη ότι ο χρόνος αναψυχής είναι ένα «χτύπημα» για το χρόνο εργασίας και θα μειώσει την παραγωγή μακροπρόθεσμα. Σύμφωνα με αυτή τη λογική, η οικονομική ανάπτυξη εξηγείται μόνο από δραστηριότητες που σχετίζονται με την εργασία, όπως η παραγωγή και η εκπαίδευση ενώ ο θετικός ρόλος του χρόνου αναψυχής υποβαθμίζεται (Romer 1986, Lucas 1988). Ωστόσο, εμπειρικές μελέτες έχουν βρει μια θετική σχέση μεταξύ της συμμετοχής στην αναψυχή και της οικονομικής ανάπτυξης και απόδοσης (Maguire, 2008). Για παράδειγμα, μια μελέτη που πραγματοποιήθηκε σε 103 ιταλικές επαρχίες μεταξύ 2001 και 2006 έδειξε μια θετική επίδραση της παροχής υπηρεσιών αναψυχής στην περιφερειακή οικονομική ανάπτυξη (Piergiorganni et al., 2009). Άλλες έρευνες βρήκαν επίσης μια θετική και στατιστικά σημαντική σχέση μεταξύ της κατανάλωσης που γίνεται στο χρόνο αναψυχής και της οικονομικής ανάπτυξης (Due και Gnecker, 2008). Εξετάζοντας το θέμα από μια διαφορετική οπτική γωνία, οι Rau και Triemer (2004) μελέτησαν τη σχέση μεταξύ διάθεσης και υπερωρών εργασίας σε δείγμα 117 γυναικών και 126 ανδρών που αξιολογήθηκαν σε 24 ώρες με μηχανογραφημένο ημερολόγιο και ambulant monitoring. Η μελέτη αυτή διαπίστωσε ότι η εργασία υπερωρών με λιγότερο ελεύθερο χρόνο έβλαψε σημαντικά την ικανότητα των ανθρώπων να ανακάμψουν και μείωσε την απόδοτικότητα της εργασίας τους.

2.6 ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ

Η έρευνα του Harris (2012) στην ψυχολογία έδειξε ότι η ψυχολογική κατάσταση της «ροής» φέρνει την ευτυχία στους ανθρώπους. Η εμπειρία της ροής εμφανίζεται συνήθως στον χρόνο αναψυχής ή στις δραστηριότητες αναψυχής (Harris, 2012). Ως εκ τούτου, η συμμετοχή σε κάποια δραστηριότητα αναψυχής θα μπορούσε να βελτιώσει την ευτυχία. Για παράδειγμα, ο Lyng (1990) διαπίστωσε ότι το άλμα με αλεξίπτωτο ελεύθερης πτώσης, μια εξαιρετικά επικίνδυνη δραστηριότητα αναψυχής μπορεί να απόφέρει ιδιαίτερες απόλαυσεις στους συμμετέχοντες. Ο Shilling (2004) πρότεινε επίσης ότι ορισμένα είδη συμμετοχής σε αναψυχή θα μπορούσαν να βελτιώσουν την απόδοση της εργασίας των ατόμων και την ποιότητα ζωής μέσω της γενιάς της ευτυχίας.

Επιπλέον, οι δραστηριότητες αναψυχής μπορούν να χρησιμεύσουν ως κίνητρο για εργασία (Maguire 2008). Μελέτες έχουν δείξει ότι οι δραστηριότητες αναψυχής μετά την εργασία ή κατά τη διάρκεια της εργασίας μπορούν να ενισχύσουν την εργασιακή ικανοποίηση των εργαζομένων και την απόδοση στην εργασία (Ragheb, 1993).

Τέλος, η ενεργός συμμετοχή σε δραστηριότητες αναψυχής, όπως η συμμετοχή στην κοινότητα και η συμμετοχή σε έναν αθλητικό σύλλογο μπορεί να ενισχύσει το κοινωνικό κεφάλαιο του ατόμου διευρύνοντας το κοινωνικό του περίγυρο (Putnam 1995), βελτιώνοντας έτσι περαιτέρω την απόδοση του (Maguire 2008). Σύμφωνα με τον Bourdieu (1986), το κοινωνικό κεφάλαιο είναι ένα σύνολο πραγματικών ή δυνητικών συλλογικών πόρων που θα μπορούσαν να συνδέονται με οφέλη για μεμονωμένα μέλη. Παρά την όλη θετική επίδραση που μπορεί να έχει η αναψυχή, οι θετικές επιδράσεις της απόλαυσης στην απόδοση της εργασίας είναι κάτω από ορισμένους περιορισμούς. Οι Ruiz-Contreras et al. (2012) διαπίστωσαν ότι ούτε η πολυμορφία ούτε η συχνότητα των δραστηριοτήτων αναψυχής επηρέασαν την απόδοση της μνήμης εργασίας. Η απόδοσης της μνήμης εργασίας αναφέρεται στην ικανότητα (δηλ. Ταχύτητα, κλίμακα και στάθμη) και στις απόκρισεις του μεταβολισμού του εγκεφάλου. Ανατρέξτε στην αξιολόγηση της μνήμης εργασίας στο Ruiz-Contreras et al. (2012, p. 92).

Σύμφωνα με τον Lucas (1988), ο χρόνος εργασίας μπορεί να χωριστεί σε χρόνο για την παραγωγή καταναλωτικών αγαθών και χρόνο για την παραγωγή ανθρώπινου κεφαλαίου ή χρόνο εκπαίδευσης. Αντίστοιχα, ο χρόνος αναψυχής είναι μη εργάσιμος

χρόνος, ο οποίος περιλαμβάνει τον χρόνο για ξεκούραση και οικιακή εργασία ή τον χρόνο για ταξίδια και διασκέδαση (βλ. XiangWei et al, 2015)

Η παραγωγικότητα της εργασίας μπορεί να επιτευχθεί με δύο τρόπους. Ο πρώτος τρόπος είναι μέσω της τεχνολογικής προόδου που σημειώθηκε κατά την περίοδο εργασίας. Ο δεύτερος τρόπος έγκειται στη πιθανότητα αυτοπεποίθησης και αυτοεκτίμησης που λαμβάνει το άτομο μέσω δραστηριοτήτων κατά τη διάρκεια της αναψυχής, οι οποίες είναι πιθανό να έχουν θετικές συνέπειες και ενδεχομένως να παρακινήσουν την αύξηση παραγωγικότητας εργασίας (Fogel, 2000). Δεδομένου ότι ο ελεύθερος χρόνος έχει θετική επίδραση στο ανθρώπινο κεφάλαιο, στην ανάπτυξη και στην απόδοτικότητα της εργασίας, οι Xiang Wei, Hailin Quand και Emily Ma (2015) εισήγαγαν τον χρόνο αναψυχής σε ένα θεωρητικό μοντέλο για να αποδείξουν ένα τέτοιο αποτέλεσμα.. Η έρευνα τους πραγματοποιήθηκε για 3 από τις μεγαλύτερες οικονομίες παγκοσμίως: τις ΗΠΑ, την Κίνα και την Ιαπωνία και τα δεδομένα τους ήταν από χρονολογικές σειρές 31 ετών (1980-2011). Σκοπός της έρευνας ήταν η κατανόηση της σχέσης μεταξύ της απόδοτικότητας εργασίας και της αναψυχής μέσω της διακρατικής σύγκρισης των 3 χωρών. Η μελέτη αυτή αποκαλύπτει ότι οι ΗΠΑ και η Ιαπωνία, ως πλήρως ανεπτυγμένες χώρες απόλαμβάνουν μεγαλύτερη παραγωγικότητα εργασίας η οποία απόρρεει από τον περισσότερο χρόνο αναψυχής των ανθρώπων αλλά και από την ενεργή συμμετοχή τους στην αναψυχή. Στην Κίνα, ωστόσο, ως μια τυπική αναπτυσσόμενη χώρα, η αυξημένη αναψυχή δεν παρουσίασε αποτέλεσμα σε μεγάλο βαθμό επειδή η κινεζική αναψυχή είναι συνήθως πιο παθητική από την αμερικανική και ιαπωνική αναψυχή.

2.7 ΑΝΑΨΥΧΗ ΣΤΙΣ ΗΠΑ

Μια έρευνα που έγινε για τις ΗΠΑ από τους Mark Aguiar και Erik Hurst (2006) χρησιμοποιώντας δεδομένα από έρευνες χρήσης χρόνου δείχνει ότι, από το 1965 μέχρι το 2003 ο χρόνος αναψυχής για τους άνδρες αυξήθηκε κατά 6-8 ώρες την εβδομάδα (λόγω της μείωσης των ωρών εργασίας στην αγορά) και για τις γυναίκες κατά 4-8 ώρες την εβδομάδα (λόγω της μείωσης των ωρών εργασίας στην οικιακή παραγωγή). Αυτή η αύξηση του χρόνου αναψυχής αντιστοιχεί σε περίπου 5 έως 10 εβδομάδες διακοπών ανά έτος, υποθέτοντας ότι μια εβδομάδα εργασίας αντιστοιχεί σε 40 ώρες εργασίας. Διαπίστωσαν επίσης ότι ο χρόνος αναψυχής αυξήθηκε κατά τα τελευταία 40 χρόνια για ορισμένα υπο-δείγματα του πληθυσμού, ενώ οι λιγότερο

μορφωμένοι ενήλικες βιώνουν τις μεγαλύτερες αυξήσεις. Το εύρημα αυτό έρχεται σε αντίθεση με τα δικά μας τα οποία δείχνουν μείωση του χρόνου αναψυχής απο το 2003-2016 για τους λιγότερο μορφωμένους. Τέλος, τεκμηριώνουν μια αυξανόμενη "ανισότητα" στην αναψυχή που είναι η κατοπτρική εικόνα της αυξανόμενης ανισότητας των μισθών και των δαπανών. Κάτι το οποίο για άλλη μια φορά έρχεται σε αντίθεση με τα δικά μας ευρήματα τα οποία δείχνουν οτι τα άτομα με τα υψηλότερα εισοδήματα έχουν λιγότερο χρόνο αναψυχής σε σχέση με τους υπόλοιπους. Το κύριο εμπειρικό τους εύρημα είναι ότι ο χρόνος αναψυχής αυξήθηκε σημαντικά στις Ηνωμένες Πολιτείες μεταξύ του 1965 και του 2003. Διαπίστωσαν ότι ο χρόνος αναψυχής αυξήθηκε κατά 7,9 ώρες την εβδομάδα κατά μέσο όρο για τους άνδρες και κατά 6,0 ώρες για τις γυναίκες μεταξύ 1965 και 2003, ελέγχοντας τα δημογραφικά στοιχεία. Είναι ενδιαφέρον ότι η μείωση της συνολικής εργασίας (το άθροισμα της συνολικής εργασίας στην αγορά και της συνολικής μη εμπορικής εργασίας) ήταν σχεδόν ίδια για τους άνδρες και τις γυναίκες (7,9 και 7,7 ώρες την εβδομάδα, αντίστοιχα). Αυτές οι αυξήσεις στον χρόνο αναψυχής είναι εξαιρετικά μεγάλες. Το 1965, ο μέσος αντρας περνούσε 61 ώρες την εβδομάδα και οι μέσες γυναίκες περνούσαν 54 ώρες την εβδομάδα στην εμπορική εργασία και στη μη εμπορική (οικιακή παραγωγή). Η αύξηση της εβδομαδιαίας αναψυχής που κατέγραψαν μεταξύ 1965 και 2003 αντιπροσωπεύει το 11 έως 13 τοις εκατό της μέσης συνολικής εβδομάδας εργασίας το 1965.

Οι προσαρμογές που επιτρέπουν μεγαλύτερο χρόνο αναψυχής, ενώ ικανοποιούν τον περιορισμό του προϋπολογισμού του χρόνου, διαφέρουν μεταξύ ανδρών και γυναικών. Οι άνδρες αύξησαν τον χρόνο αναψυχής τους διαθέτοντας λιγότερο χρόνο στον τομέα της αγοράς, ενώ ο χρόνος αναψυχής για τις γυναίκες αυξήθηκε ταυτόχρονα με το χρόνο που αφιερώθηκε στην αγορά εργασίας. Αυτός ο αυξημένος χρόνος αναψυχής για τις γυναίκες κατέστη δυνατό λόγω της μείωσης του χρόνου που οι γυναίκες διέθεταν στην οικιακή παραγωγή κατά περίπου 11 ώρες την εβδομάδα μεταξύ του 1965 και του 2003. Αυτό αντισταθμίστηκε περισσότερο από την αύξηση του χρόνου εργασίας τους στην αγορά κατά 5 ώρες την εβδομάδα.

Panel A: Hours per Week in Leisure (All Individuals)							
Time Use Category	1965	1975	1985	1993	2003	Difference: 2003–1965	p-value difference
Leisure Measure 1	31.04	33.58	35.53	37.29	35.65	4.62	<0.01
Leisure Measure 2	102.68	107.47	108.50	109.65	107.49	4.81	<0.01
Leisure Measure 3	106.45	110.60	111.51	112.06	111.69	5.24	<0.01
Leisure Measure 4	110.24	115.57	115.23	116.04	116.99	6.75	<0.01
Panel B: Hours per Week in Leisure (Males)							
Time Use Category	1965	1975	1985	1993	2003	Difference: 2003–1965	p-value difference
Leisure Measure 1	31.47	33.65	36.11	37.93	37.56	6.09	<0.01
Leisure Measure 2	101.86	105.87	107.89	108.46	107.80	5.94	<0.01
Leisure Measure 3	102.98	107.17	109.07	109.49	110.05	7.07	<0.01
Leisure Measure 4	106.80	111.93	112.45	113.44	114.40	7.60	<0.01
Panel C: Hours per Week in Leisure (Females)							
Time Use Category	1965	1975	1985	1993	2003	Difference: 2003–1965	p-value difference
Leisure Measure 1	30.68	33.52	35.07	36.75	33.80	3.12	<0.01
Leisure Measure 2	103.34	108.93	109.00	110.66	107.19	3.84	<0.01
Leisure Measure 3	109.31	113.71	113.48	114.24	113.29	3.98	<0.01
Leisure Measure 4	113.06	118.87	117.46	118.26	119.50	6.44	<0.01

Notes: This table presents unconditional means for our four measures of leisure in each survey year. "Leisure Measure 1" refers to the time individuals spent socializing, in passive leisure, in active leisure, volunteering, in pet care, gardening, and recreational child care. "Leisure Measure 2" refers to the time individuals spent in Leisure Measure 1 plus time spent sleeping, eating, and in personal activities (excluding own medical care). "Leisure Measure 3" includes Leisure Measure 2 plus time spent in basic and educational child care. "Leisure Measure 4" is defined as any time not allocated to market or non-market work. Sample restrictions are described in the note to Table 1. See Table 2 for the number of observations per cell.

Source: Mark Aguiar και Erik Hurst (2006)

Μια πιο πρόσφατη έρευνα που έγινε για τις ΗΠΑ από τους Valerie A. Ramey και Neville Francis (2009) για την περίοδο 1900-2003 δείχνει παρόμοια αποτελέσματα με την έρευνα των Hurst και Aguiar (2006). Τα ευρήματα τους δείχνουν ότι η ηλικιακή ομάδα με τον μικρότερο αριθμό χρόνου αναψυχής είναι άτομα ηλικίας 25-54 ετών (πίνακας 2.7.1). Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις τους, ο χρόνος αναψυχής για αυτήν την ομάδα είναι περίπου ο ίδιος τώρα όπως ήταν στις αρχές της δεκαετίας του 1900. Οι εκτιμήσεις κατά φύλο δείχνουν τα ίδια στοιχεία. Για τα άτομα ηλικίας 18-24 ετών και 55-64 ετών, ο χρόνος αναψυχής αυξήθηκε ουσιαστικά, από τέσσερις έως έξι ώρες την εβδομάδα. Για τα άτομα ηλικίας 14-17 ετών, ο χρόνος αναψυχής είναι έξι ώρες την εβδομάδα περισσότερο, ενώ οι εκτιμήσεις τους συνεπάγονται αύξηση 14 ωρών χρόνου αναψυχής εβδομαδιαίως για τα άτομα ηλικίας άνω των 65 ετών. Τα αποτελέσματά τους σε σχέση με τους Hurst και Aguiar για τον πληθυσμό με ηλικία 18-64 δείχνουν κάπως μικρότερες αυξήσεις στον χρόνο αναψυχής από το 1965 έως το

2003, κυρίως επειδή ταξινομούν την φροντίδα των παιδιών ως οικιακή παραγωγή αντί για αναψυχή και δεν θεωρούν τα γεύματα στην δουλειά ως "εργασία".

Πίνακας 2.7.1: Παιούς εβδομαδιαίους χρόνους αναψυχής ανά ηλικία

Year	14-17	18-24	25-54	55-64	65+	14+
1900	49.0	37.6	32.5	37.4	47.9	36.9
1910	47.4	37.5	31.6	35.5	47.4	36.1
1920	49.8	37.0	32.7	38.1	50.7	37.0
1930	52.6	39.3	35.1	40.0	51.6	39.5
1940	57.2	41.3	36.4	42.0	54.6	41.6
1950	54.9	40.2	35.6	41.3	54.9	40.4
1960	54.5	37.1	34.2	40.1	56.0	39.8
1970	53.9	39.9	34.8	41.3	59.5	41.7
1980	54.0	43.1	37.1	46.2	63.4	44.3
1990	53.5	41.4	33.3	44.9	62.4	41.4
2000	53.0	41.5	31.7	42.3	60.9	39.9
2005	54.0	42.6	32.2	41.5	61.7	40.6

Source: Authors' estimates, based on multiple data sources.

Source: Valerie A. Ramey και Neville Francis, (2007)

Ο πίνακας 2.7.2 δείχνει τρεις συνολικές εκτιμήσεις του χρόνου αναψυχής. Οι εκτιμήσεις υποδηλώνουν ανοδική τάση, που χαρακτηρίζεται από ακραίες διακυμάνσεις κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1930, τη δεκαετία του 1940 και τη δεκαετία του 1970, ενώ ο χρόνος αναψυχής ήταν κατά 3,7 ώρες περισσότερο από ό, τι το 1900 (Valerie A. Ramey and Neville Francis, 2009).

Πίνακας 2.7.2: Αναψυχή κατά την διάρκεια της ζωής του ανθρώπου

Cohort born in:	Average weekly leisure over the lifetime	Cumulative lifetime hours of leisure	Cumulative lifetime leisure as a fraction of total time endowment	Life expectancy at age 14
1890	39.3	95,984	0.235	47.0
1900	40.7	101,117	0.240	47.8
1910	41.5	105,141	0.245	48.7
1920	42.5	111,345	0.251	50.4
1930	42.5	113,163	0.251	51.3
1940	42.2	118,678	0.250	54.1
1950	42.5	125,689	0.251	56.9
1960	42.3	128,283	0.250	58.3
1970	42.0	128,265	0.249	58.7
1980	42.6	135,394	0.252	61.2
1990	42.9	139,172	0.254	62.4
2000	43.1	142,678	0.256	63.6

Note: Lifetime leisure estimates were constructed based on the age-year specific leisure measures and survival probabilities.

Source: Valerie A. Ramey και Neville Francis, (2007)

Ορισμένες άλλες μελέτες έχουν αναλύσει τις τάσεις στην εργασία και τον ελεύθερο χρόνο κατά την περίοδο μετά τον Β Παγκόσμιο Πόλεμο. Μια αμφιλεγόμενη μελέτη της Schor (1991) υποστήριξε ότι ο ελεύθερος χρόνος μειώθηκε αρκετά μεταξύ της δεκαετίας του 1960 και της δεκαετίας του 1990. Οι Roberts και Rupert (1995) αμφισβήτησαν τα συμπεράσματά της με τη χρήση στοιχείων από Panel Study of Income Dynamics. Δείχνουν ότι η συνολική αμειβόμενη εργασία και οι ώρες οικιακής εργασίας ήταν σχετικά σταθερές για τους συζύγους και τις συζύγους (σε συνδυασμό) από τα μέσα της δεκαετίας του '70 μέχρι τα τέλη του '80. Οι Robinson και Godbey (1999) υποστηρίζουν ότι ο ελεύθερος χρόνος αυξήθηκε κατά περίπου έξι ώρες την εβδομάδα μεταξύ 1965 και 1995. Οι Aguiar και Hurst (2006) βρίσκουν την ίδια αύξηση στον ελεύθερο χρόνο μεταξύ 1965 και 2003.

2.8 Ανακεφαλαίωση

Στο κεφάλαιο αυτό προσπαθούμε να δώσουμε αρχικά έναν εμπειριστατωμένο ορισμό της αναψυχής και να δείξουμε ποιές δραστηριότητες μπορούν να θεωρηθούν ως αναψυχή. Έπειτα είδαμε τη διαφορά των δύο φύλων όσον αφορά το χρόνο που επενδύουν σε αναψυχή, σε διάφορες χώρες του ΟΟΣΑ. Ένα σημαντικό εύρημα των ερευνών αυτών είναι ότι σε όλες τις χώρες του ΟΟΣΑ, η δραστηριότητα στην οποία όλα τα άτομα επενδύουν τον περισσότερο ελεύθερο χρόνο που έχουν είναι η παρακολούθηση τηλεόρασης. Τέλος, παρουσιάσαμε και εξηγήσαμε τις έρευνες που έχουν γίνει στις Η.Π.Α για τον χρόνο αναψυχής. Τα ευρήματά μας διαφωνούν με εκείνα των Hurst and Aguiar (2006) αφού εμείς βρίσκουμε ότι όσον αφορά τα άτομα χωρίς απολυτήριο λυκείου ο χρόνος αναψυχής έχει μειωθεί έως και 2.5 ώρες την εβδομάδα, ενώ εκείνοι βρίσκουν ότι έχει αυξηθεί έως και 6 ώρες την εβδομάδα.. Επίσης, ο χρόνος αναψυχής για τις χρονιές 2003-2016 είναι σχετικά σταθερός σε αντίθεση με τα ευρήματα των Hurst and Aguiar αλλά και των Ramey and Francis οι οποίοι εκτιμούν μια αύξηση έως και 8 ωρών του χρόνου αναψυχής. Στο εμπειρικό κομμάτι της έρευνας, συμπεραίνουμε μια αύξηση του χρόνου αναψυχής 3-4 ωρες την εβδομάδα για τα άτομα που έχουν απολυτήριο λυκείου, εύρημα το οποίο συμφωνεί και με εκείνα των Hurst and Aguiar όσον αφορά το κομμάτι αυτό του πληθυσμού. Οι Robinson and Godbey (1999) έχουν ευρήματα παρόμοια με εκείνα των Hurst and Aguiar τα οποία δείχνουν ότι ο χρόνος αναψυχής για τις ηλικίες 18-64 αυξήθηκε δραματικά, γεγονός το οποίο διαφωνεί με τα δικά μας συμπεράσματα τα οποία δείχνουν ότι ο χρόνος αναψυχής ήταν σχετικά σταθερός αλλά άλλαξε αρκετά η

κατανομή των δραστηριοτήτων αναψυχής. Οι Ramey and Francis βρίσκουν ότι ο χρόνος αναψυχής για τις ηλικίες 18-24 αυξήθηκε κατά 5 ώρες την εβδομάδα ενώ τα δικά μας ευρήματα δείχνουν μείωση της τάξης της 1.5 ώρας την εβδομάδα για τις ηλικίες αυτές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 :ΧΡΟΝΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Εισαγωγή

Στο κεφάλαιο αυτό γίνεται εκτενής βιβλιογραφική ανασκόπηση όσον αφορά τον χρόνο εργασίας στις περισσότερες χώρες του κόσμου για τις οποίες υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα. Αναλύονται οι διαφορές μεταξύ των δύο φύλων όσον αφορά τον χρόνο εργασίας αλλά και το χρόνο της οικιακής παραγωγής που θεωρείται καθ'εαυτού γυναικεία εργασία. Εξετάζεται επίσης ο χρόνος εργασίας σύμφωνα με άλλα δημογραφικά στοιχεία όπως η ηλικία και ο τύπος απασχόλησης. Έπειτα, παρατίθεται οι έρευνες που έχουν γίνει για τις Η.Π.Α και σχολιάζονται τα αποτελέσματα αυτά σε σχέση με τα δικά μας ευρήματα.

3.1 ΦΥΛΟ, ΗΛΙΚΙΑ ΚΑΙ ΕΥΕΛΙΞΙΑ ΧΡΟΝΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

3.1.1 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Οποιαδήποτε συζήτηση για το χρόνο εργασίας και το φύλο πρέπει να ξεκινήσει αναγνωρίζοντας δύο βασικά σημεία. Το πρώτο σημείο είναι ότι, μέσα σε λίγο παραπάνω από δύο δεκαετίες η συμμετοχή των γυναικών στην αμειβόμενη εργασία έχει αυξηθεί σημαντικά στον μεγαλύτερο μέρος του κόσμου (Sangheon Lee, Deirdre Mc Cann & Jon C. Messenger, 2007). Υπήρξε μια σημαντική περίοδος ανάπτυξης κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1980, αλλά η συμμετοχή συνέχισε να αυξάνεται οριακά και κατά τη δεκαετία του 1990. Για παράδειγμα, από το 1993 έως το 2003, ο συνολικός αριθμός των γυναικών στο παγκόσμιο εργατικό δυναμικό αυξήθηκε από 1,0 σε 1,2 δισεκατομμύρια εργαζόμενους, αν και το ποσοστό συμμετοχής τους αυξήθηκε μόνο κατά 0,4% κατά την ίδια περίοδο (ILO ,2004). Ωστόσο, το ποσοστό συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό παγκοσμίως για τις γυναίκες παρέμεινε σε σχετικά χαμηλό επίπεδο (53,9%) το 2003, έναντι 79,4% για τους άνδρες. Οι περιοχές του κόσμου με τα υψηλότερα επίπεδα συμμετοχής των γυναικών στο εργατικό δυναμικό το 2003 ήταν η Ανατολική Ασία και η υποσαχάρια Αφρική, ενώ οι περιφέρειες της Μέσης Ανατολής, της Βόρειας Αφρικής και της Νότιας Ασίας κατέγραψαν τα χαμηλότερα επίπεδα (ILO,2004).

Το δεύτερο σημείο είναι ότι, παρά την αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στην αμειβόμενη εργασία, οι γυναίκες εξακολουθούν να φέρουν την πρωταρχική ευθύνη για την μη αμειβόμενη εργασία στα νοικοκυριά, συμπεριλαμβανομένων τόσο των οικιακών εργασιών (π.χ. μαγειρέματος, καθαρισμού) όσο και της φροντίδας των μελών της οικογένειας. Όσον αφορά τις εργασίες περίθαλψης, για παράδειγμα, πρόσφατες έρευνες που βασίζονται σε μελέτες χρόνου χρήσης στις βιομηχανικές χώρες δείχνουν ότι οι γυναίκες εξακολουθούν να παρέχουν τη συντριπτική πλειοψηφία της φροντίδας των παιδιών στις οικογένειες (Pahí 2001, Ευρωπαϊκή Επιτροπή και Eurostat 2003). Και παρόλο που δεν υπάρχουν διαθέσιμα περιεκτικά δεδομένα σχετικά με την χρήση του χρόνου στις περισσότερες αναπτυσσόμενες χώρες, όπου αυτά τα δεδομένα είναι διαθέσιμα, τα αποτελέσματα μπορούν πραγματικά να μας ανοίξουν τα μάτια (Sangheon Lee, Deirdre Mc Cann & Jon C. Messenger, 2007). Για παράδειγμα, στη Βραζιλία, μια έρευνα που έγινε το 2001 για τις γυναίκες από το Fundação Perseu Abramo (Ίδρυμα Perseu Abramo) διαπίστωσε ότι 96% όλων των νοικοκυριών της Βραζιλίας ήταν γυναίκες που είχαν την πρωταρχική ευθύνη ενώ το 57% των γυναικών με συντρόφους (παντρεμένους ή μη) που συμμετείχαν σε συνέντευξη ανέφεραν ότι ο σύντροφός τους δεν είχε κάνει καμιά οικιακή εργασία την προηγούμενη εβδομάδα (Sorj, 2004). Η διαφορά στις μέσες εβδομαδιαίες ώρες που οι γυναίκες αφιέρωσαν στα οικιακά καθήκοντα σε σύγκριση με τους συντρόφους τους ήταν εκπληκτική. Οι γυναίκες ανέφεραν ότι δαπάνησαν κατά μέσο όρο 48 ώρες την εβδομάδα για οικιακές εργασίες, ενώ οι άντρες τους πέρασαν μόνο 5,6 ώρες σε τέτοια καθήκοντα. Η διαφορά στην οικιακή εργασία είναι ισοδύναμη με μια πλήρως εβδομαδιαία εργασία (44 ωρών) στη χώρα αυτή. Ακόμη και αν η σύγκριση περιορίζεται μόνο σε εκείνους που απασχολούνται με αμειβόμενη εργασία, αναφέρονται παρόμοια ευρήματα. Για παράδειγμα, τα αποτελέσματα μιας έρευνας χρήσης χρόνου που διεξήχθη στη Δημοκρατία της Κορέας το 1999 έδειξαν ότι οι γυναίκες εργαζόμενοι δαπάνησαν κατά μέσο όρο περίπου δύομισι ώρες την ημέρα για τα καθήκοντα των νοικοκυριών και την οικογενειακή φροντίδα, σε σύγκριση με μόλις 25 λεπτά για τους άνδρες εργαζόμενους (Sangheon Lee, Deirdre Mc Cann & Jon C. Messenger, 2007)

Πίνακας 3.1.1.1: Αλλαγές στην παγκόσμια

Table 4.1 Changes in global labour market indicators by gender (1993–2003)

	Female		Male		Total	
	1993	2003	1993	2003	1993	2003
Global labour force participation (millions)	1006.0	1208.0	1507.0	1769.0	2513.0	2978.0
Employment (millions)	948.0	1130.0	1425.0	1661.0	2373.0	2792.0
Unemployment (millions)	58.2	77.8	82.3	108.1	140.5	185.9
Global labour force participation rate (%)	53.5	53.9	80.5	79.4	67.0	66.6

Source: *Global Employment Trends Model 2003* (ILO 2004, Table 1.1, p. 2 and Table 2.1, p. 5).

3.1.2 ΧΡΟΝΙΚΟΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΣΤΗ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σύμφωνα με όσα προανέφερα παραπάνω είναι αναπόφευκτο συμπέρασμα ότι ενώ οι γυναίκες βρίσκονται ολοένα και περισσότερο σε αμειβόμενη εργασία, η χρονική τους διαθεσιμότητα για τέτοια εργασία θα περιοριστεί σημαντικά από τη στιγμή που θα πρέπει να αφιερώσουν χρόνο για τις οικιακές ευθύνες τους. Δηλαδή, δεδομένης της βαρύτητας αυτών των ευθυνών, θα περίμενε κανείς ότι οι γυναίκες θα είναι αναγκαστικά κάπως περιορισμένες στον αριθμό ωρών που μπορούν να ξοδέψουν στις αμειβόμενες εργασίες και επίσης στις ώρες της ημέρας / εβδομάδας στις οποίες είναι διαθέσιμες για αμειβόμενη εργασία. Ορισμένες άλλες πρόσφατες μελέτες παρέχουν ένα σημαντικό αριθμό απόδεικτικών στοιχείων που δείχνουν ότι η παρουσία παιδιών σε ένα νοικοκυριό, ιδιαίτερα μικρά παιδιά προσχολικής ηλικίας, μειώνει σημαντικά την αμειβόμενη προσφορά εργασίας των γυναικών, είτε από την άποψη της συμμετοχής τους στο εργατικό δυναμικό, ή και τα δύο (Fagan and Burchell 2002, Anxo 2004, Anxo and Boulin, eds, 2005).

Η Ουγγαρία παρέχει μια εξαιρετική εικόνα του φαινομένου των χρονικών περιορισμών στη συμμετοχή των γυναικών στην αμειβόμενη εργασία. Με βάση μια ανάλυση φύλου, η μελέτη αυτή διαπιστώνει ότι τόσο ο γάμος όσο και η παρουσία των παιδιών στο νοικοκυριό αυξάνουν τα ωράρια εργασίας που καταβάλλουν οι άνδρες και μειώνουν το ωράριο εργασίας που καταβάλλουν οι γυναίκες στην αμειβόμενη εργασία. (Sangheon Lee, Deirdre Mc Cann & Jon C. Messenger, 2007).

Η παρουσία των παιδιών και μόνο οδηγεί σε ώρες εργασίας που κυμαίνονται μεταξύ 13 και 19 τοις εκατό υψηλότερες από εκείνες των ανδρών (Galasi, 2002), και όσα περισσότερα παιδιά στην οικογένεια τόσο μεγαλύτερη είναι η επίδραση αυτού του παράγοντα στις ώρες εργασίας. Έτσι, τα ευρήματα αυτής της μελέτης δείχνουν ότι οι γυναίκες οποιασδήποτε ηλικίας θα ήταν διατεθειμένες να εργαστούν περισσότερες ώρες σε μισθωτή εργασία αν δεν υπήρχαν οι οικογενειακές τους υποχρεώσεις. Η έκθεση της χώρας της Ουγγαρίας καταλήγει στο συμπέρασμα ότι κατά τη δεκαετία του 1990 οι διαφορές μεταξύ των φύλων στις εβδομαδιαίες ώρες εργασίας αντανakλούν, τουλάχιστον εν μέρει, ένα μακροχρόνιο πρόβλημα ανισότητας μεταξύ των δυο φύλων που απόρρρει από την κατανομή των φύλων στην εργασία, όπου η αμειβόμενη εργασία θεωρείται κατά κύριο λόγο ως ανδρική εργασία και το μεγαλύτερο μέρος των οικιακών εργασιών(μη αμειβόμενων) θεωρείται γενικά ως ευθύνη των γυναικών (Galasi, 2002). Λόγω αυτού του σημαντικού χρονικού περιορισμού, δεν προκαλεί έκπληξη το γεγονός ότι οι τρόποι συμμετοχής των γυναικών στην αμειβόμενη εργασία συχνά διαφέρουν σημαντικά από τους τρόπους συμμετοχής των ανδρών στο εργατικό δυναμικό και ότι αυτές οι διαφορές έχουν με τη σειρά τους ορισμένες σοβαρές συνέπειες για το χρόνο εργασίας τους.

3.1.3 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΤΩΝ ΔΥΟ ΦΥΛΩΝ ΣΤΑ ΜΟΤΙΒΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η πρώτη διαφορά σύμφωνα με τα στοιχεία της ILO LABORSTA σχετικά με τις ώρες εργασίας στους μη γεωργικούς τομείς είναι ότι οι μέσες πραγματικές ώρες εργασίας των απασχολούμενων ανδρών υπερβαίνουν εκείνες των απασχολούμενων γυναικών σε σχεδόν κάθε χώρα για την οποία υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία. Η μόνη εξαίρεση από αυτό το μοτίβο είναι οι Φιλιππίνες, όπου οι μέσες εργασιακές ώρες των γυναικών υπερέβαιναν ελαφρώς τις ώρες των ανδρών.

Η δεύτερη διαφορά στη συμμετοχή των ανδρών και των γυναικών απόδεικνύεται από τα στοιχεία για την κατανομή των ωρών εργασίας που παρουσιάζονται στους πίνακες 3.1.3.1 και 3.1.3.2 (χρησιμοποιώντας δεδομένα από την ειδική έρευνα του 2005 των κρατών μελών του ILO σχετικά με το χρόνο εργασίας σε όλο τον κόσμο) . Οι πίνακες δείχνουν δύο κυρίαρχα σχήματα, ένα πρότυπο για τους άνδρες και ένα δεύτερο, πολύ διαφορετικό, για τις γυναίκες. Για τους άνδρες, βλέπουμε ένα πρότυπο μακρών ωρών εργασίας (49 ώρες την εβδομάδα ή περισσότερο). Αν και αυτό το μοτίβο διαφέρει σημαντικά μεταξύ των χωρών και περιφερειών, (για παράδειγμα είναι σημαντικά

χαμηλότερο για τους μισθωτούς στην Ευρώπη) οδηγεί στο ίδιο πρότυπο φύλου σε όλες σχεδόν τις χώρες που απάντησαν στην έρευνα. Δηλαδή, το ποσοστό των ανδρών που εργάζονται για πολλές ώρες είναι μεγαλύτερο από το αντίστοιχο ποσοστό γυναικών. Οι μοναδικές εξαιρέσεις σε αυτό το μοτίβο είναι η Ζιμπάμπουε και η Αιθιοπία.

Για τις γυναίκες, από την άλλη πλευρά, βλέπουμε ένα πρότυπο που είναι ουσιαστικά το αντίθετο από αυτό των ανδρών. Υψηλά ποσοστά γυναικών που εργάζονται με μερική απασχόληση όπου ορίζονται ως λιγότερο από 35 ώρες την εβδομάδα, και από την άποψη του φύλου τα ποσοστά της μερικής απασχόλησης τα οποία είναι δραματικά υψηλότερα για τις γυναίκες από ό, τι για τους άνδρες. Μόνο μία χώρα, η Ταϊλάνδη, είχε υψηλότερο ποσοστό ανδρών από τις γυναίκες που εργάζονταν με μερική απασχόληση σε μισθωτές θέσεις εργασίας και ακόμη και στη χώρα αυτή οι αναλογίες ήταν ουσιαστικά ίδιες (Sangheon Lee, Deirdre Mc Cann & Jon C. Messenger, 2007).

Από την άλλη πλευρά, υπήρξαν σχετικά λίγες χώρες οι οποίες ανέφεραν ότι λιγότερο από το 10 τοις εκατό των γυναικών που εργάζονται με μισθωτή εργασία, εργαζόταν με μερική απασχόληση και ήταν πολύ έντονα συγκεντρωμένες στις αναπτυσσόμενες χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, όπως η Βουλγαρία, η Κροατία, η Τσεχική Δημοκρατία, η Ουγγαρία, η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, η Ρουμανία, η Ρωσική Ομοσπονδία, η Σλοβακία και η Σλοβενία (και φυσικά οι αναλογίες των ανδρών που εργάζονται με μερική απασχόληση στις χώρες αυτές είναι ακόμη λιγότερη). Όπως δείχνει η εμπειρία της Τσεχικής Δημοκρατίας, αυτή η πολύ περιορισμένη χρήση μισθωτής απασχόλησης με μερική απασχόληση δεν φαίνεται να είναι προς το συμφέρον ούτε των εργαζομένων ούτε των εργοδοτών στις χώρες αυτές (Berkovsky et al., 2002). Από την άποψη των εργαζομένων, η έλλειψη του ενδιαφέροντος τους οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι οι μισθοί που διατίθενται σε θέσεις μερικής απασχόλησης είναι συνήθως χαμηλότεροι από τον μέσο μισθό και τα συνολικά κέρδη είναι (εξ ορισμού) σημαντικά λιγότερα. Από την άποψη των εργοδοτών, οι δαπάνες των εργαζομένων με μερική απασχόληση είναι παρόμοιες με εκείνες των εργαζομένων με πλήρες ωράριο (π.χ. οι κοινωνικές εισφορές, οι οποίες συχνά υπολογίζονται ανά εργάτη), ενώ τα οφέλη (σε όρους ωρών εργασίας διαθέσιμες για εργασία) είναι λιγότερες (Vaughan-Whitehead, 2005).

Αντίθετα, οι μόνες χώρες με σημαντικό ποσοστό (πάνω από το ένα πέμπτο) ανδρών που εργάζεται με μερική απασχόληση στην μισθωτή απασχόληση ήταν η Αλβανία

(31,7%), η Γεωργία (22,0%) και η Σρι Λάνκα (31,4%). Ομοίως, όλες οι εκθέσεις των χωρών σχετικά με το χρόνο εργασίας και την οργάνωση της εργασίας που περιλάμβαναν στοιχεία σχετικά με την κατανομή των ωρών εργασίας επιβεβαιώνουν ότι υπάρχουν μεγαλύτερες αναλογίες ανδρών που εργάζονται για πολλές ώρες σε σχέση με τις γυναίκες (49 ή περισσότερες ανα εβδομάδα) και μεγαλύτερες αναλογίες γυναικών που εργάζονται λιγότερες ώρες σε σχέση με τους άνδρες.

Πίνακας 3.1.3.1: Ποσοστό εργαζομένων με πολλές ώρες

Table 4.2 Proportion of workers working long hours, by gender (2004–5^a, percentage of workers)

	<i>Both</i>		<i>Female</i>		<i>Male</i>		<i>Hours cutoff</i>
	<i>Total employment</i>	<i>Paid employees</i>	<i>Total employment</i>	<i>Paid employees</i>	<i>Total employment</i>	<i>Paid employees</i>	
<i>Industrialized countries</i>							
Australia	20.41	17.7	9.2	7.8	29.1	26.1	50+
Cyprus	14.60	6.3	6.0	3.3	21.2	9.0	49+
Finland	9.65	4.5	5.3	2.4	13.7	6.6	49+
France	14.68	8.6	7.9	4.9	20.4	11.9	49+
Ireland	11.60	5.5	3.0	1.8	18.4	8.9	49+
Israel	25.45	23.2	11.0	10.1	37.7	35.3	50+
Japan	17.71	17.0	8.3	7.2	25.1	24.7	49+
Korea, Republic of	49.53	45.7	42.6	36.4	54.0	51.6	49+
Luxembourg	4.23	0.9	2.4	0.4	5.5	1.2	49+
Malta	9.36	5.3	2.5	0.0	12.4	7.2	49+
Netherlands	6.95	1.4	1.7	0.3	11.0	2.2	49+
New Zealand	23.55	16.4	10.8	7.8	34.0	24.9	49+
Norway	5.25	3.3	1.8	1.2	8.4	5.4	49+
Portugal	10.63	5.2	7.1	2.8	13.6	7.4	49+
Spain	12.09	6.0	6.4	3.0	15.7	8.0	49+
Switzerland	19.23	16.6	7.8	6.4	28.4	25.0	49+
United Kingdom	25.74	24.9	13.5	13.1	34.5	33.5	49+
United States	18.08	17.3	10.8	10.2	24.3	23.5	49+
<i>Transition countries</i>							
Albania	7.70	6.0	5.0	3.7	9.3	7.4	49+
Armenia	29.93	24.2	17.1	12.3	40.1	34.9	49+
Azerbaijan	10.60	8.8	5.3	3.5	14.4	12.5	51+
Bulgaria	6.48	4.1	5.0	3.4	7.8	4.7	49+
Croatia	11.91	9.9	4.6	0.0	16.3	12.3	49+
Czech Republic	17.65	9.3	7.2	3.9	25.6	14.1	48.5+
Estonia	9.79	7.4	6.0	4.5	13.5	10.3	49+
Georgia	12.00	13.9	8.2	7.7	15.7	18.8	51+

Πίνακας 3.1.3.1: Ποσοστό εργαζομένων με πολλές ώρες εργασίας ανά φύλο 2004-2005

Hungary	7.31	5.1	3.5	4.5	11.0	7.9	49+
Lithuania	4.55	3.2	3.1	2.1	5.9	4.4	49+
Macedonia, FYR	18.73	7.1	14.8	4.6	21.4	8.8	49+
Moldova, Republic of	4.85	3.9	3.5	2.8	6.4	5.1	48+
Poland	19.29	14.1	11.1	7.5	25.8	19.8	50+
Romania	18.19	16.6	14.7	14.3	21.2	18.6	46+
Russian Federation	3.15	2.5	1.8	1.4	4.5	3.6	51+
Slovakia	9.23	5.3	4.1	2.9	13.4	7.4	50+
<i>Asia</i>							
Indonesia	51.15	53.0	42.0	44.7	55.1	56.6	45+
Macao, China	39.07		35.4		42.4		50+
Pakistan	44.39	39.6	14.4	22.1	50.9	42.5	49+
Sri Lanka	26.65	25.3	17.2	17.6	30.8	28.7	49+
Thailand	46.74	34.7	42.3	31.2	50.1	37.3	50+
<i>Africa</i>							
Ethiopia	41.21	43.2	37.3	43.2	44.2	43.1	49+
Madagascar	16.67	22.6	14.9	16.0	18.3	26.4	49+
Mauritius	22.06	20.6	16.4	16.0	24.8	23.0	49+
Zimbabwe	29.20	40.6	24.2	42.5	33.7	39.9	49+
<i>Americas</i>							
Bolivia	37.69	37.9	33.6	20.4	40.9	45.4	49+
Guatemala	28.45	30.2	23.0	23.1	31.4	33.5	49+
Honduras	32.28	36.0	32.4	35.5	32.2	36.3	49+
Mexico	26.21	24.2	16.2	12.2	31.8	30.8	49+
Panama	17.27	14.6	13.0	12.1	19.9	16.3	49+
Uruguay	22.11	18.3	13.8	9.8	28.6	25.9	49+

Source : Sangheon Lee, Deirdre McCann & JonC. Messenger, 2007

Πίνακας 3.1.3.2: Ποσοστό εργαζομένων με λίγες ώρες εργασίας ανά φύλο 2004-2005
εργασίας ανά φύλο 2004-2005

Country	Paid employees			Self-employed			Hours cutoff
	Both	Female	Male	Both	Female	Male	
<i>Industrialized countries</i>							
Australia	25.0	43.6	9.5	31.5	56.4	18.9	<35
Canada	19.0	30.3	8.2	26.9	45.4	17.4	<35
Cyprus	6.6	10.6	3.0	20.3	41.9	11.5	<35
Finland	13.7	19.0	8.3	20.6	26.6	17.7	<35
France	20.1	33.9	7.4	10.9	23.5	4.9	<35
Ireland	23.1	41.5	6.6	9.1	28.7	5.2	<35
Israel	22.4	35.3	10.6	23.7	41.0	16.6	<35
Japan	23.7	40.0	12.3	25.3	41.4	14.1	<35
Korea, Republic of	8.8	14.3	5.3	14.0	17.3	11.7	<35
Luxembourg	18.0	40.9	2.0	13.7	28.7	5.7	<35
Malta	16.9	34.8	8.0	13.3	0.0	10.8	<36
Netherlands	40.5	73.3	13.6	35.8	70.3	17.6	<35
New Zealand	25.2	41.5	9.1	31.5	56.1	20.2	<35
Norway	27.9	43.3	13.3	21.1	37.2	16.1	<35
Portugal	6.9	11.4	2.9	30.2	41.8	21.8	<35
Spain	11.5	23.1	3.5	9.4	19.9	4.6	<35
Switzerland	33.1	58.0	12.8	38.2	61.4	21.1	<35
United Kingdom	16.2	34.8	2.7	14.4	34.7	7.2	<35
United States	23.4	31.3	16.5	33.6	47.2	25.7	<35
<i>Transition countries</i>							
Albania	32.0	32.4	31.7	54.8	58.9	52.4	<35
Armenia	23.2	35.1	12.5	40.4	52.2	32.7	<35
Azerbaijan	12.9	20.0	8.1	22.9	29.3	18.0	<30
Bulgaria	2.5	3.4	1.6	12.6	16.3	10.6	<35
Croatia	5.8	7.2	4.6	34.1	18.3	13.7	<35
Czech Republic	5.1	8.3	2.2	7.0	15.6	3.6	<35
Estonia	8.4	12.1	4.6	12.3	9.9	4.2	<35
Georgia	34.0	46.0	22.0	47.0	51.8	42.5	<36
Hungary	5.3	7.8	2.9	5.2	9.1	3.3	<35
Lithuania	15.2	19.7	10.5	41.8	46.3	38.4	<35
Macedonia, FYR	3.1	3.5	2.9	17.3	21.1	15.0	<35
Poland	10.1	15.0	5.9	23.4	30.5	18.6	<30
Romania	1.9	2.5	1.5	22.6	27.8	18.2	<36
Russian Federation	4.1	6.0	2.3	33.0	40.1	27.1	<30
Slovakia	3.7	5.5	2.1	4.0	9.8	2.0	<35
Slovenia	5.3	5.3	3.5	21.5	21.2	14.5	<40
<i>Asia</i>							
Indonesia	16.8	25.9	12.8	25.5	36.1	21.0	<35
Pakistan	9.5	30.1	6.2	9.3	45.9	6.5	<35
Sri Lanka	32.9	36.2	31.4	43.5	58.7	36.7	<35
Thailand	6.5	6.2	6.6	12.2	13.5	11.1	<35
<i>Africa</i>							
Ethiopia	10.2	12.4	8.9	33.6	42.3	26.0	<35
Madagascar	21.9	31.1	16.7	22.2	26.4	17.7	<35
Mauritius	24.0	35.6	18.0	40.0	59.2	33.5	<35
Zimbabwe	4.7	6.8	3.8	37.1	39.0	33.6	<35

Πίνακας 3.1.3.2: (συνέχεια) Ποσοστό εργαζομένων με ίλες ώρες εργασίας ανά ίλες ώρες ερναςίας ανά ώλο 2004-2005

1

Country	Paid employees			Self-employed			Hours cutoff
	Both	Female	Male	Both	Female	Male	
<i>Americas</i>							
Bolivia	22.3	36.4	16.2	32.2	36.2	28.3	<35
Guatemala	17.7	32.0	11.2	35.8	61.8	19.0	<35
Honduras	12.2	13.2	11.6	25.8	52.7	16.7	<35
Mexico	13.5	26.2	6.7	26.4	48.2	13.7	<35
Panama	12.5	14.2	11.3	45.8	64.2	36.5	<35
Uruguay	24.7	38.3	12.7	36.8	47.3	30.6	<35

Source: Sangheon Lee, Deirdre McCann & JonC. Messenger, 2007

3.1.4 ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΕΣ ΕΥΘΥΝΕΣ

Οι χρονικοί περιορισμοί που οφείλονται στις οικογενειακές ευθύνες των γυναικών έχουν σημαντικές επιπτώσεις όχι μόνο για τον αριθμό των ωρών εργασίας που μπορούν να εργαστούν αλλά και για το χρονοδιάγραμμα αυτής της εργασίας. Στις βιομηχανικές χώρες, παραδείγματος χάριν, ορισμένες επιχειρήσεις δημιουργούν τα χρονοδιαγράμματα εργασίας τους ώστε να απευθύνονται σε εργαζόμενες μητέρες. Ένα παράδειγμα είναι τα μερικής απασχόλησης ημερήσια χρονοδιαγράμματα από Δευτέρα έως Παρασκευή που επιτρέπουν τις μητέρες να εργαστούν όταν τα παιδιά τους είναι στο σχολείο (Purcell *et al.* 1999; Fagan 2004; Messenger, ed. 2004). Αν και αυτά τα χρονοδιαγράμματα μπορεί να έχουν τα δικά τους προβλήματα, σε πολλές αναπτυσσόμενες χώρες η δυνατότητα εξισορρόπησης της εργασίας με την οικογένεια μέσω “φιλικών προς την οικογένεια” προγραμμάτων δεν υπάρχει. Τουλάχιστον, όχι για τους μισθωτούς εργαζομένους στην επίσημη οικονομία. Ως αποτέλεσμα, οι εργαζόμενοι με οικογενειακές ευθύνες, κυρίως οι γυναίκες, ενδέχεται να υποχρεωθούν από οικογενειακούς περιορισμούς να αναλάβουν εργασίες οι οποίες τους επιτρέπουν να προσέχουν τα παιδιά τους ταυτόχρονα με την εργασία τους, όπως στην περίπτωση της Κέννας, κάτι όμως που δημιουργεί άλλες εργασιακές δυσκολίες. Η ανάγκη αυτή των γυναικών να προσαρμόσουν την εργασία τους με τις οικογενειακές τους υποχρεώσεις τις οδηγεί στην υποαπασχόληση, η οποία (σχεδόν εξ

ορισμού) τους προσφέρει πιο ευέλικτο ωράριο εργασίας και κάποιες φορές την ικανότητα να εργάζονται από σπίτια τους. Φυσικά, αυτός ο τύπος ευελιξίας μπορεί να έχει αρκετούς κινδύνους αν αναλογιστούμε ότι πολλοί τύποι υποαπασχόλησης σε αναπτυσσόμενες χώρες έχουν πολύ χαμηλά περιθώρια κέρδους και κοινωνικής ασφάλισης. Κατά τον ίδιο τρόπο, η προσπάθεια εξισορρόπησης των οικογενειακών υποχρεώσεων με την εργασιακή ζωή μπορεί επίσης να ενθαρρύνει τις γυναίκες να προσπαθούν να εργάζονται μόνο τα σαββατοκύριακα ή όταν οι σύζυγοι τους είναι στο σπίτι (Messenger, ed. 2004).

3.2 ΕΥΕΛΙΞΙΑ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η διαθεσιμότητα πολιτικών και προγραμμάτων που απόσκοπουν στη στήριξη των εργαζομένων με οικογενειακές ευθύνες μπορεί να συμβάλει στην ουσιαστική αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στη μισθωτή απασχόληση συμπεριλαμβανομένου του ωραρίου εργασίας τους. Εκτός από οικονομικά προσιτές και ποιότικές υπηρεσίες παιδικής μέριμνας, οι πολιτικές χρόνου εργασίας φιλικές προς την οικογένεια, όπως η ευέλικτη καθημερινή ώρα έναρξης και λήξης και η αμειβόμενη εργασία από το σπίτι, μπορούν να βοηθήσουν τους εργαζόμενους να διαχειριστούν απόδοτικότερα τις εργασιακές και οικογενειακές τους ευθύνες. Η σημασία αυτών των μέτρων απόδεικνύεται από τα ευρήματα μιας σειράς ερευνών του ILO σχετικά με την εργασία και την οικογένεια που διεξήχθησαν κατά τη διάρκεια του 2002 σε συνολικά επτά χώρες - Αυστραλία, Βραζιλία, Ουγγαρία, Μαλαισία, Μαυρίκιος, Φιλιππίνες και Ρωσική Ομοσπονδία. Αυτές οι έρευνες εργασίας και οικογένειας συγκέντρωσαν πληροφορίες σχετικά με τις οικογενειακές ευθύνες των εργαζομένων και τον βαθμό στον οποίο οι επιχειρήσεις αυτών των χωρών έχουν θεσπίσει πολιτικές για να βοηθήσουν τους εργαζόμενους να ισορροπήσουν την εργασία και την οικογένεια (Sangheon Lee, Deirdre Mc Cann & Jon C. Messenger, 2007). Η διαθεσιμότητα πολιτικών και προγραμμάτων που απόσκοπουν στη στήριξη των εργαζομένων με οικογενειακές ευθύνες μπορεί να συμβάλει στην ουσιαστική αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στη μισθωτή απασχόληση συμπεριλαμβανομένου του ωραρίου εργασίας τους. Εκτός από οικονομικά προσιτές και ποιότικές υπηρεσίες παιδικής μέριμνας, οι πολιτικές χρόνου εργασίας φιλικές προς την οικογένεια, όπως η ευέλικτη καθημερινή ώρα έναρξης και λήξης και η αμειβόμενη εργασία εκτός εργασίας για την αντιμετώπιση οικογενειακών προβλημάτων, μπορούν να βοηθήσουν τους

εργαζόμενους να διαχειριστούν απόδοσεματικότερα τις εργασιακές και οικογενειακές τους ευθύνες.

3.3 ΧΡΟΝΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΗΛΙΚΙΑ

Η ηλικία όπως και το φύλο, αντιπροσωπεύει μια εξαιρετικά σημαντική δυναμική που διαμορφώνει τις κοινωνικοοικονομικές συνθήκες μιας χώρας με πολλούς διαφορετικούς τρόπους, τόσο στη συμμετοχή στο αμειβόμενο εργατικό δυναμικό όσο και στο ωράριο εργασίας. Η ηλικιακή δομή του πληθυσμού σε οποιαδήποτε χώρα θα καθορίσει, σε σημαντικό βαθμό, το ποσοστό του συνολικού πληθυσμού που είναι οικονομικά ενεργός ανά πάσα στιγμή. Αυτό συμβαίνει απλά επειδή, τα νεότερα και τα παλαιότερα μέλη της κοινωνίας είναι λιγότερο πιθανό να συμμετάσχουν στην αγορά εργασίας από ο,τι τα άτομα της πρώτης ηλικίας (prime age). Τα νεαρά άτομα, αφενός, είναι πιθανό να συμμετάσχουν στην επίσημη εκπαίδευση μέχρι κάποια στιγμή κατά τη διάρκεια των εφηβικών τους χρόνων, ενώ τα ηλικιωμένα άτομα, αφετέρου, είναι πιθανό να έχουν εγκαταλείψει το εργατικό δυναμικό κάποια στιγμή στην ηλικία των εξήντα (ή ακόμη και νωρίτερα, για παράδειγμα σε ορισμένα κράτη μέλη της ΕΕ όπως το Λουξεμβούργο). Το αποτέλεσμα είναι η γνωστή τριμερής διαίρεση της πορείας της ζωής. Η αρχική τυπική εκπαίδευση, η εργασία στην αγορά (ίσως σε συνδυασμό με κάποια συνεχιζόμενη επίσημη εκπαίδευση ή / και εκπαίδευση στο χώρο εργασίας) και, τέλος, συνταξιοδότηση.

Φυσικά, το χρονοδιάγραμμα τόσο για το τέλος της επίσημης εκπαίδευσης όσο και για την έναρξη της συνταξιοδότησης μπορεί να διαφέρουν σημαντικά, τόσο μεταξύ των ατόμων όσο και ευρύτερα. Για παράδειγμα, ο χρόνος της συνταξιοδότησης - με τη σιωπηρή απόσυρσή από την αμειβόμενη εργασία εξαρτάται εν μέρει από το βαθμό στον οποίο υπάρχουν δημόσια ή και ιδιωτικά συνταξιοδοτικά συστήματα που παρέχουν επαρκές εισόδημα συνταξιοδότησης σε μια δεδομένη χώρα. Προφανώς, μια ποικιλία περιστάσεων επηρεάζει τη συμμετοχή των ατόμων στην αγορά εργασίας. Κατά παρόμοιο τρόπο, οι ιδιαίτερες συνθήκες διαφορετικών ηλικιακών ομάδων εργαζομένων, σε συνδυασμό με τη ρύθμιση του χρόνου εργασίας, μπορούν να επηρεάσουν και τις ώρες εργασίας τους. Παρόλο που ο τρισδιάστατος διαχωρισμός της δραστηριότητας και κατά συνέπεια ο χρόνος κατά τη διάρκεια της πορείας της ζωής αμφισβητήθηκε από ορισμένους συγγραφείς σε ένα βιομηχανικό πλαίσιο, στη μεγάλη πλειοψηφία των χωρών του κόσμου, αυτή η τριμερής διαίρεση παραμένει σε

μεγάλο βαθμό ανέπαφη (Sangheon Lee, Deirdre Mc Cann & Jon C. Messenger, 2007).

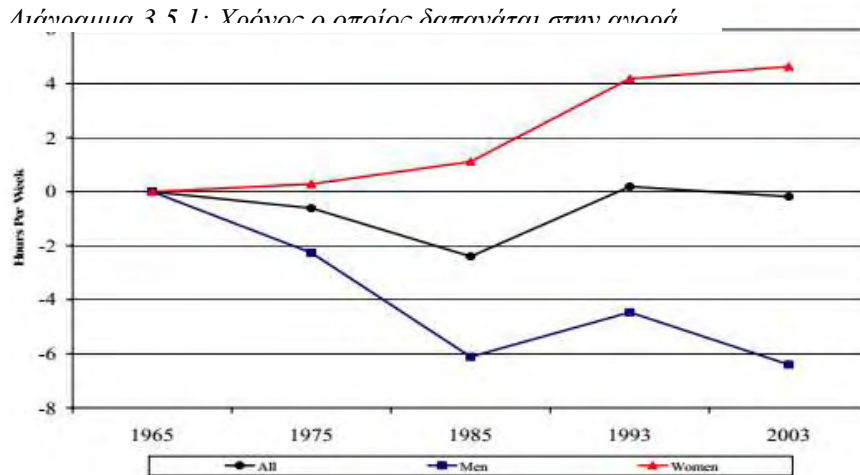
3.4 ΧΡΟΝΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΙΣ Η.Π.Α

Το 1900, η μέση εβδομάδα εργασίας στις ΗΠΑ στον τομέα της μεταποίησης ήταν μεταξύ 53 και 59 ωρών (William A. Sundstrom 2006, Kendrick 1961). Έως το 2005, ήταν περίπου 40 ώρες την εβδομάδα. Διάφοροι μακροοικονομολογοί έχουν αναφέρει τη μείωση των ωρών ανά εργάτη στον τομέα της μεταποίησης ως απόδειξη της δραματικής μείωσης των ωρών εργασίας ανά άτομο συνολικά. Σύμφωνα με τους Valerie A. Ramey και Neville Francis (2009) αυτό το συμπέρασμα είναι λάθος για δύο λόγους. Πρώτον, το 1900, η μεταποιητική βιομηχανία αντιπροσώπευε μόνο το 20% της συνολικής απασχόλησης και η μεταποίηση περιλάμβανε τις περισσότερες ώρες εργασίας σε σχέση με τις περισσότερες από τις άλλες βιομηχανίες (Sundstrom, 2006). Δεύτερον, οι μεταβολές στα ποσοστά συμμετοχής του εργατικού δυναμικού σημαίνουν ότι οι μεταβολές των ωρών ανά εργαζόμενο δεν μεταφράζονται άμεσα σε αλλαγές στις ώρες ανά άτομο. Η συνεπής πηγή υψηλής ποιότητας συγκεντρωτικών και τομεακών δεδομένων της έρευνας τους από το 1900 μέχρι το 1958 προέρχεται από τον Kendrick (1961, 1973)

Σύμφωνα με τους Mark Aguilar and Eric Hurst (2006) οι μέσες ώρες εβδομαδιαίας εργασίας στις ΗΠΑ για ενήλικες σε ηλικία εργασίας ήταν ουσιαστικά σταθερές μεταξύ του 1965 και του 2003. Ωστόσο, όπως είναι γνωστό, αυτός ο σχετικά σταθερός μέσος όρος αποκρύπτει το γεγονός ότι οι ώρες εργασίας για τους άνδρες μειώθηκαν και οι ώρες εργασίας των γυναικών έχουν αυξηθεί δραματικά. Συγκεκριμένα, μετά την προσαρμογή για την αλλαγή των δημογραφικών στοιχείων, οι βασικές ώρες εργασίας για τους άνδρες μειώθηκαν κατά 6,4 ώρες την εβδομάδα μεταξύ 1965 και 2003. Όπως φαίνεται στο διάγραμμα 3.5.1, η συνολική μείωση των ωρών εργασίας για τους άνδρες σημειώθηκε μεταξύ του 1965 και του 1985. Οι βασικές ώρες εργασίας των γυναικών στην αγορά, που εξαρτώνται από τις δημογραφικές αλλαγές, αυξήθηκαν κατά 4,6 ώρες την εβδομάδα. Η αύξηση των βασικών ωρών εργασίας στην αγορά για τις γυναίκες συνέβη συνεχόμενα μεταξύ 1965 και 1993, πριν σταθεροποιηθεί την τελευταία δεκαετία. Αυτές οι τάσεις όσον αφορά τη συμμετοχή των ανδρών και γυναικών στο εργατικό δυναμικό και τις ώρες

εργασίας έχουν όλα τεκμηριωθεί καλά στη βιβλιογραφία. Η μείωση της εργασίας στην αγορά για τους άνδρες είναι σχετικά μεγαλύτερη.

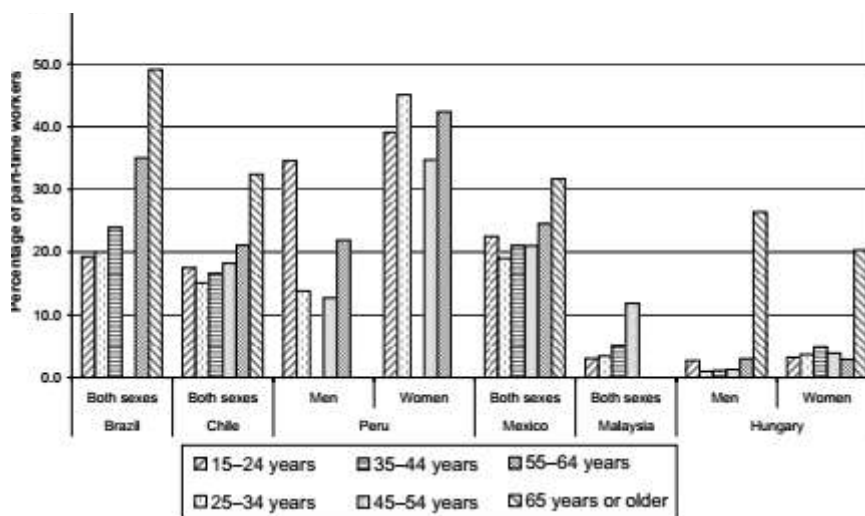
Διάγραμμα 3.5.1: Χρόνος ο οποίος δαπανάται στην αγορά εργασίας ανά φύλο, υπό τον όρο της αλλαγής των δημογραφικών δεδομένων σε ώρες ανά εβδομάδα από το 1965-2003

Notes: This figure plots the coefficients on year dummies from a regression of time spent in core market work on year dummies (with 1965 being the omitted year), age controls, education controls, day-of-week dummies, and family composition controls. The coefficients should be interpreted as hours-per-week deviations from 1965, conditional on demographics. To obtain the trends by sex, we re-estimated the regression separately restricting the sample to include only men or women (12,366 and 15,199 observations, respectively). See the notes to Tables 1 and 2 for a description of the sample and activity definitions, respectively.

Source: Mark Aguilar and Eric Hurst (2006)

Διάγραμμα 3.5.2 ποσοστό των εργαζομένων με λίγες ώρες εργασίας ανά ηλικία, 2000

3.5 ΧΡΟΝΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΣΤΙΣ ΗΠΑ

Επειδή ο χρόνος που αφιερώνεται στη δουλειά ορίζει ένα ανώτερο όριο για το χρόνο που πρέπει να περάσει ο άνθρωπος σε άλλες δραστηριότητες, ο χρόνος εργασίας αποτελεί αφετηρία για την κατανόηση του, μετατοπίζοντας την ισορροπία μεταξύ εργασίας και αναψυχής στα αμερικανικά νοικοκυριά (Bond, Galinsky, και Swanberg, 1997). Ο χρόνος εργασίας θέτει επίσης όρια για το πόση οικονομική υποστήριξη μπορεί να προσφέρει ένας εργαζόμενος και επομένως συνδέεται στενά με τα κέρδη και το εισόδημα του. Ο υπερβολικός χρόνος εργασίας μπορεί να υπονομεύσει την προσωπική και οικογενειακή ευημερία, ενώ πολύς χρόνος μπορεί να θέσει σε κίνδυνο την οικονομική ασφάλεια της οικογένειας και να μειώσει το βιότιό της επίπεδο. (Jacobs & Gerson, 2001). Παρά τη σημασία του θέματος, υπάρχουν πολλές διαφορετικές απόψεις για το θέμα. Μια προοπτική, η οποία διατυπώθηκε αρχικά από την Juliet Schor (1991) και από τότε αντανάκλαται από πολλούς άλλους (Bond, Galinsky & Swanberg, 1997, Hochschild, 1997, σελ. 268-269, Mishel, Bernstein, & Schmitt, 1999), υποστηρίζει ότι οι Αμερικανοί εργαζόμενοι καταγράφουν περισσότερο χρόνο στο χώρο εργασίας από τους γονείς τους ή τους παππούδες τους, δημιουργώντας έτσι μια "απροσδόκητη παρακμή του χρόνου αναψυχής" στην αμερικανική κοινωνία. Ωστόσο, η Schor (1998) προτείνει επίσης ότι οι πρότιμήσεις των Αμερικανών εργαζομένων συνέβαλαν επίσης στην αύξηση του χρόνου της εργασίας. Από αυτή την άποψη, οι εργαζόμενοι είναι παγιδευμένοι σε ένα "κλουβί" ανταγωνιστικού υλισμού που αναγκάζει τις οικογένειες να επικεντρώνονται αδικαιολόγητα στον υπερκαταναλωτισμό και τροφοδοτούν την ανάγκη να εργαστούν πολλές ώρες. Ωστόσο, άλλοι ισχυρίστηκαν ότι αυτή η εικόνα των αυξανόμενων εργασιακών δεσμεύσεων είναι παραπλανητική. Βασίζόμενοι σε μελέτες χρονικού ημερολογίου, οι Robinson και Godbey (1997) υποστηρίζουν ότι ο χρόνος αναψυχής είναι που αυξάνεται και όχι ο χρόνος εργασίας. Ακόμα, άλλοι υποστηρίζουν ότι, αν και ο χρόνος αναψυχής μπορεί να μην αυξάνεται, το μήκος της μέσης εβδομάδας εργασίας έχει αλλάξει πολύ λίγο τις τελευταίες δεκαετίες. (Jacobs & Gerson, 1998, Rones & Gardner, 1997). Σύμφωνα με τους (Jacobs & Gerson, 2001) η αύξηση της εργασίας και η αύξηση του χρόνου αναψυχής δεν είναι αμοιβαία αποκλειστικές προτάσεις. Για την επίλυση αυτών των προφανών αντιφάσεων, εστιάζουν στην ποικιλομορφία και τη μεταβλητότητα μεταξύ των εργαζομένων και των οικογενειών τους. Εστιάζοντας σε αλλαγές στην κατανομή του χρόνου στην εργασία, βρήκαν

αύξηση του ποσοστού των εργαζομένων που συγκεντρώνονται τόσο στο υψηλό όσο και στο χαμηλό άκρο του φάσματος. Ένα τμήμα της αγοράς περιλαμβάνει εργαζόμενους που εργάζονται περισσότερες ώρες από ποτέ και το άλλο τμήμα αποτελείται από εργαζόμενους που αδυνατούν να βρουν θέσεις εργασίας που να τους παρέχουν αρκετές ώρες εργασίας. Υποστηρίζουν, επιπλέον, ότι είναι ζωτικής σημασίας να παρακολουθήσουν το σχήμα της κατανομής μεταξύ των εργαζομένων και όχι την εμπειρία του «μέσου» εργαζόμενου.

Σύμφωνα με την Schor (1991), η αύξηση του χρόνου εργασίας μπορεί να βρεθεί από την εκτίμηση των ετήσιων ωρών εργασίας του μέσου άνδρα και της γυναίκας στο εργατικό δυναμικό (Leete & Schor, 1994). Τα αποτελέσματά της δείχνουν ότι οι ετήσιες ώρες αμειβόμενης εργασίας των γυναικών αυξήθηκαν κατά 305 ώρες μεταξύ του 1969 και του 1987, ενώ το ετήσιο σύνολο των ανδρών αυξήθηκε κατά 98 ώρες κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου. Το επιχείρημα ότι οι γυναίκες και οι άνδρες εργάζονταν περισσότερο το 2000 από ό,τι νωρίτερα έχει αγγίξει μια συντονισμένη χορδή στη κοινωνική φαντασία. Παρά την ανταπόκριση αυτής της άποψης, υπάρχουν αρκετά προβλήματα με αυτό το συμπέρασμα. Πρώτον, οι αλλαγές που παρατηρήθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου οφείλονται κατά κύριο λόγο στις μεταβολές στον αριθμό των εβδομάδων που εργάστηκαν ετησίως και όχι στον αριθμό των ωρών εργασίας ανά εβδομάδα. Τα απόδεικτικά στοιχεία δείχνουν σαφώς την αξιοσημείωτη σταθερότητα της διάρκειας της μέσης εβδομάδας εργασίας (Jacobs & Gerson, 2001). Τα ίδια τα στοιχεία της Schor (1991) δείχνουν ότι μια αύξηση 0.8 ωρών ανά εβδομάδα για τους άνδρες και 1.8 για τις γυναίκες. Πράγματι, αν συγκρίνει κανείς το μέσο μήκος εβδομαδιαίας εργασίας από το 1970 μέχρι το 1997 θα δει ότι παραμένει ίδιο (Jacobs & Gerson, 1998). Έτσι, κατά τη διάρκεια αυτού του χρονικού διαστήματος, η μόνη αύξηση των ετήσιων ωρών θα έπρεπε να έρθει από τις αλλαγές στον αριθμό εβδομάδων που εργάστηκαν ετησίως. (Jacobs & Gerson, 2001)

Με έντονη αντίθεση με την αμερικανική κυριαρχούσα άποψη, οι Robinson και Godbey (1997) υποστηρίζουν ότι τη περίοδο μεταξύ 1965 και 1995 υπήρξε μια εκπληκτική αύξηση του χρόνου αναψυχής στις ΗΠΑ. Σε αντίθεση με το μεγαλύτερο μέρος του εργατικού δυναμικού της χώρας, τις σχετικές έρευνες αλλά και συμπεριλαμβανομένου του CPS στο οποίο βασίζονται τα αποτελέσματα της Schor, οι Robinson και Godbey βασίζονται σε δεδομένα ημερολογίου, στα οποία ζητείται από τους ερωτώμενους να καταγράψουν τις δραστηριότητές τους σε ημι-διαστήματα που

διαρκούν 24 ώρες την ημέρα. Τα ημερήσια ημερολόγια είναι σίγουρα πολύτιμα για την αξιολόγηση του τρόπου που ξοδεύουν οι Αμερικάνοι το χρόνο τους ενώ δεν εργάζονται και οι Robinson και Godbey (1997) ισχυρίζονται ότι τα ημερολόγια παρέχουν ακριβέστερες και λιγότερο μεροληπτικές μετρήσεις του χρόνου εργασίας. Υποστηρίζουν ότι οι άνθρωποι δεν συνηθίζουν να μετρούν τον εργασιακό χρόνο που ξοδεύουν σε μια βδομάδα και όταν τους δίνονται κάποια δευτερόλεπτα να απαντήσουν σε μια έρευνα, οι απαντήσεις τους θα είναι μια χονδρική εκτίμηση του χρόνου εργασίας τους. Οι ερωτηθέντες μπορούν να υπερεκτιμήσουν τον χρόνο εργασίας τους ξεχνώντας τις επαφές που σχετίζονται με τη μη εργασία και τους διορισμούς που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της εργάσιμης ημέρας ή μπορεί να υπότιμήσουν την εβδομάδα εργασίας τους ξεχνώντας την εργασία που έφεραν στο σπίτι. Οι Robinson και Godbey (1997) υποστηρίζουν ότι εκείνοι που εργάζονται πολλές ώρες υπερβάλλουν τον εργασιακό χρόνο που περνούν επειδή είναι απασχολημένοι με κάποια *cache*, και είναι εύκολο για τους ερωτηθέντες που εργάζονται πολλές ώρες να κολλήσουν άλλες 5 ή 10 ώρες παραπάνω. Υποστηρίζουν επίσης ότι η τάση αυτή έχει αυξηθεί κατά τα τελευταία χρόνια. Σύμφωνα με τους Jacobs και Gerson (2001) εάν είναι αλήθεια, ο ισχυρισμός αυτός θα σήμαινε ότι οι εκτιμήσεις για την εβδομάδα εργασίας είναι υπερεκτιμημένες. Θα απαιτούσε επίσης να αναθεωρηθεί η κατανόηση του μισθού διότι οι μισθοί υπολογίζονται από τα κέρδη και τις ώρες εργασίας. Σε ένα συνοδευτικό άρθρο, ο Jacobs (1998) έδειξε ότι οι ισχυρισμοί για την υπεροχή των δεδομένων του ημερολογίου δεν έχει τεκμηριωθεί. Όταν υπάρχει σφάλμα και υπερβολή για μια ευρεία ποικιλία δημογραφικών ομάδων που εργάζονται σε μια ευρεία ποικιλία εργασιών, οι αυτοαναφορές του χρόνου εργασίας κρατούν εξαιρετικά καλά. Επομένως, υπάρχουν ελάχιστα στοιχεία συστηματικής μεροληψίας.

Στην επιφάνεια φαίνεται η υπερισχύουσα αμερικανική αντίληψη ότι ο χρόνος αναψυχής αυξήθηκε. Η οποιαδήποτε αύξηση του χρόνου εργασίας θα επρεπε να μειώνει τον χρόνο αναψυχής. Ωστόσο, μια πιο προσεκτική εξέταση απόκαλύπτει ότι αφού ληφθεί υπόψη η ποικιλομορφία των εργαζομένων τότε μπορεί να υπάρχει μια δόση αλήθειας σε κάθε άποψη. Από την άποψη αυτή, ο χρόνος αναψυχής θα μπορούσε να αυξηθεί αν το μερίδιο του ενεργού πληθυσμού μειωνόταν και το μερίδιο του πληθυσμού με τα χαμηλότερα επίπεδα οικιακής εργασίας αυξάνονταν. Το πρώτο μέσο για την εναρμόνιση των δύο επιχειρημάτων απότυγχάνει, ενώ το δεύτερο

επιτυγχάνει. (Jacobs & Gerson). Αν και τα επιχειρήματα της Schor (1991) ισχύουν για τον απασχολούμενο πληθυσμό, οι Robinson και Godbey (1997) δείχνουν την ανάπτυξη ορισμένων τμημάτων του μη εργαζόμενου πληθυσμού, συμπεριλαμβανομένων των δημογραφικών ομάδων που έχουν σχετικά μεγάλο χρόνο αναψυχής. Συγκεκριμένα, η αύξηση του αριθμού των ανδρών οι οποίοι απόσπρονται σε νεότερες ηλικίες αυξάνει το μερίδιο του πληθυσμού που απόλαμβάνει σημαντικές ποσότητες χρόνου αναψυχής. Στο άλλο άκρο της ηλικιακής κατανομής, μια αυξανόμενη ομάδα ατόμων ηλικίας 20 ετών παραμένουν στο σχολείο για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Επειδή οι σπουδαστές και οι συνταξιούχοι άντρες έχουν πιο εμφανή αναψυχή από ό, τι ο μέσος εργαζόμενος, η ανάπτυξη αυτών των ομάδων θα οδηγούσε σε μια αύξηση του χρόνου αναψυχής στο γενικό πληθυσμό, ακόμη και χωρίς να αλλάζει το μέση εβδομάδα εργασίας. Η αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στο εργατικό δυναμικό έχει αντισταθμίσει αυτές τις αλλαγές. Ωστόσο, στην πραγματικότητα, το 1997 ήταν η χρονιά με το μεγαλύτερο ποσοστό ενήλικου πληθυσμού που ανήκε στο εργατικό δυναμικό από οποιονδήποτε χρόνο μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο. Για παράδειγμα, ο λόγος των απασχολούμενων ατόμων προς τον πληθυσμό (ηλικία 16 ετών και άνω) αυξήθηκε από 56,1% το 1950 σε 63,8% το 1997. Ομοίως το ποσοστό του πληθυσμού στο εργατικό δυναμικό αυξήθηκε από 59,2% σε 67,1% κατά την ίδια διάρκεια. Αν αφαιρέσουμε το αυξανόμενο κλάσμα του πληθυσμού ηλικίας 65 ετών και άνω από αυτούς τους υπολογισμούς, η ανάπτυξη του απασχολούμενου πληθυσμού θα φανεί ακόμη πιο απότομη. Έτσι, οι παρατηρούμενες αλλαγές στον χρόνο εργασίας αφορούν ένα αυξανόμενο, όχι συρρικνόμενο, μερίδιο του πληθυσμού. Μια μείωση του χρόνου της οικιακής εργασίας μας παρέχει έναν πιο υγιή τρόπο να διακρίνουμε τις απόψεις όσον αφορά τον χρόνο εργασίας και τον ελεύθερο χρόνο. Οι Robinson και Godbey (1997) σημειώνουν ότι το ποσοστό των οικιακών εργασιών που εκτελούνται από ορισμένα τμήματα του πληθυσμού είναι χαμηλότερο από αυτό των άλλων. Οι ανύπαντρες γυναίκες, για παράδειγμα, χρησιμοποιούν λιγότερο χρόνο από τι οι παντρεμένες στην οικιακή εργασία. Το ίδιο ισχύει για τις γυναίκες που δεν έχουν παιδιά από τι εκείνες που είναι γονείς. Η μέση ηλικία γάμου έχει αυξηθεί, η ηλικία της γέννησης του πρώτου παιδιού έχει αυξηθεί ενώ ο αριθμός των παιδιών σε κάθε νοικοκυριό έχει μειωθεί. Όλες αυτές οι δημογραφικές τάσεις δίνουν στους ανθρώπους περισσότερο χρόνο αναψυχής χωρίς να μειώνουν τον χρόνο εργασίας τους. Οπότε, είναι εφικτό ο εβδομαδιαίος χρόνος

εργασίας να παραμείνει σταθερός (η εστω να αυξηθεί ελάχιστα) αλλά και να υπάρχει αύξηση του χρόνου αναψυχής του πληθυσμού. (Jacobs & Gerson, 2001).

Ενα σοβαρότερο πρόβλημα όσον αφορά την αντιπαράθεση για θέμα του χρόνου εργασίας και του χρόνου αναψυχής είναι ότι επικεντρώνεται στη μέση εμπειρία του μέσου αμερικανικού. Αντί να εστιάζουμε στους μέσους όρους, οι οποίοι εξαρτώνται από το μέγεθος των διαφόρων ομάδων και από την εμπειρία εργασίας ή αναψυχής, είναι πιο πληροφοριακό να διερευνηθεί η κατανομή των ωρών εργασίας. (Jacobs & Gerson, 2001).

3.6 Ανακεφαλαίωση

Στο κεφάλαιο αυτό έγινε εκτενής ανασκόπηση της βιβλιογραφίας όσον αφορά τις ώρες εργασίας ανδρών και γυναικών στις περισσότερες χώρες το ΟΟΣΑ. Αναλύθηκαν οι σχέσεις μεταξύ ωρών εργασίας και οικογενειακών ευθυνών και για τα δύο φύλα. Εξηγήσαμε πως μεταβλήθηκε ο χρόνος εργασίας ανά τα χρόνια ανάλογα το φύλο, την ηλικία και τον τύπο εργασίας των ατόμων. Έπειτα αναλύσαμε τις έρευνες που έχουν γίνει για τον χρόνο εργασίας και την αναψυχή στις Η.Π.Α και εξηγήσαμε τα ευρήματα των συγγραφέων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

4.1 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν ελήφθησαν από την βάση δεδομένων Bureau of labor statistics of U.S.A (BLS). Τα δεδομένα συλλέχθηκαν από έρευνες χρήσης χρόνου που διεξάγει το BLS κάθε χρόνο σε πάνω από 60.000 νοικοκυριά στις Η.Π.Α και αφορούν τις χρονιές 2003-2016. Ο συνολικός χρόνος αναψυχής μετρείται σε μέσες ώρες ανά ημέρα και χωρίζεται στις εξής επιμέρους δραστηριότητες: Συμμετοχή σε αθλήματα και γυμναστικές ασκήσεις, κοινωνικοποίηση και επικοινωνία του ατόμου με άλλα άτομα, παρακολούθηση τηλεόρασης, στοχασμός και χαλάρωση, διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση, χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή για παιχνίδια και αναψυχή και σε άλλες δραστηριότητες συμπεριλαμβανομένων και των ταξιδιών. Όσον αφορά τα δημογραφικά στοιχεία των ατόμων, τους έχουμε κατηγοριοποιήσει στις εξής 4 ομάδες: Κατά ηλικία, μορφωτικό επίπεδο, τύπο

εργασίας και ποσοστό των εβδομαδιαίων εισοδημάτων τους σε σχέση με τον υπόλοιπο πληθυσμό. Έχουμε διαλέξει να χρησιμοποιήσουμε τις 6 από τις 8 ηλικιακές κατηγορίες (15-19,20-24,25-34,35-44,45-54,55-64) αφού ο ελεύθερος χρόνος των ατόμων ηλικίας άνω των 65 είναι πολύ περισσότερος σε σχέση με τις άλλες ηλικίες. Ο τύπος εργασίας χωρίζεται σε πλήρη και μερική απασχόληση. Το μορφωτικό επίπεδο αποτελείται από τις εξής κατηγορίες: Άτομα χωρίς πτυχίο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, άτομα με πτυχίο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, άτομα με πτυχίο λυκείου ή κάποια τεχνικής σχολής, πτυχίο πανεπιστημίου ή κάποιας τεχνικής σχολής, άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου μόνο και άτομα με μεταπτυχιακό ή διδακτορικό πτυχίο. Τέλος, όσον αφορά το εισόδημα, έχουμε άτομα με εβδομαδιαίο εισοδήματα μικρότερο του 25% του πληθυσμού, μεγαλύτερο από 25% αλλά μικρότερο του 50%, μεγαλύτερο του 50% αλλά μικρότερο του 75% και 75% και άνω. Ο χρόνος εργασίας μετριέται και αυτός σε μέσες ώρες εργασίας ανά ημέρα είτε συνολικά για όλο το πληθυσμό είτε για τις επιμέρους κατηγορίες. Άρα από τα παραπάνω έχουμε τους εξής πίνακες:

Πίνακας 4.2.1: Δραστηριότητες αναψυχής

Συμμετοχή σε αθλήματα και γυμναστικές ασκήσεις
Κοινωνικοποίηση και επικοινωνία του ατόμου με άλλα άτομα
Παρακολούθηση τηλεόρασης
Στοχασμός και χαλάρωση
Διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση
Χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή για παιχνίδια και αναψυχή
Άλλες δραστηριότητες συμπεριλαμβανομένων και των ταξιδιών

Πίνακας 4.2.2: Κατηγοριοποίηση του πληθυσμού

Ηλικία	Τύπος εργασίας	Μορφωτικό επίπεδο	Ποσοστό εβδομαδιαίου εισοδήματος
15-19	Πλήρης απασχόληση	Άτομα χωρίς πτυχίο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	μικρότερο του 25% του πληθυσμού
20-24	Μερική απασχόληση	Άτομα με πτυχίο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	μεγαλύτερο από 25% αλλά μικρότερο του 50%
25-34		Άτομα με πτυχίο λυκείου ή κάποια τεχνικής σχολής	μεγαλύτερο του 50% αλλά μικρότερο του 75%
35-44		πτυχίο πανεπιστημίου ή κάποιας τεχνικής σχολής	75% και άνω
45-54		Άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου μόνο	
55-64		Άτομα με μεταπτυχιακό ή διδακτορικό πτυχίο	

4.2 ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Για την διαγραμματική παρουσίαση της κατανομής του χρόνου αναψυχής και των επιμέρους δραστηριοτήτων της χρησιμοποιήθηκε το Microsoft Excel.

Για να μελετήσουμε τη σχέση μεταξύ των δραστηριοτήτων αναψυχής και την αλληλεξάρτηση μεταξύ τους χρησιμοποιήσαμε συσχέτιση κατά Pearson αφού πρώτα ελέγξαμε τις 4 υποθέσεις που πρέπει να ισχύουν για να μπορέσουμε να χρησιμοποιήσουμε το στατιστικό αυτό εργαλείο. Έπειτα για να εκτιμήσουμε την επίδραση που έχει ο χρόνος εργασίας στον χρόνο αναψυχής και τις επιμέρους

δραστηριότητες χρησιμοποιούμε γραμμική παλινδρόμηση (linear regression) με ανεξάρτητη μεταβλητή τον χρόνο εργασίας και εξαρτημένες τον συνολικό χρόνο αναψυχής και τις επιμέρους δραστηριότητες. Παρακάτω εξηγείται η επιλογή των στατιστικών εργαλείων που χρησιμοποιήθηκαν και αναφέρονται ολοι οι έλεγχοι που πρέπει να γίνουν ώστε να χρησιμοποιηθούν σωστά και να μας παρέχουν σωστά στατιστικά αποτελέσματα.

4.2.1 ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ

Η αλληλεξάρτηση των μεταβλητών είναι ένα από τα πιο ενδιαφέροντα θέματα μελέτης των οικονομολόγων, καθώς καθορίζει τις μακροοικονομικές συνέπειες των διαταραχών, τη φερεγγυότητα των ασφαλιστικών εταιριών και την προστασία ενός μεγάλου αριθμού νοικοκυριών. Επιπλέον επηρεάζει την βιωσιμότητα των δεικτών που βασίζονται στην υγεία, την εκπαίδευση αλλά και το εισόδημα (Meyer & Strulovici, 2015).

Σύμφωνα με τους Carbuñaru-Bacescu & Condruz Bacescu (2014) με τη μέθοδο της συσχέτισης μπορούμε να μετρήσουμε το βαθμό της αλληλεξάρτησης ανάμεσα σε δυο ή περισσότερες μεταβλητές. Η συσχέτιση είναι ένα μέτρο το οποίο βοηθάει στην ποσοτικοποίηση της έκτασης στην οποία δυο μεταβλητές, X και Y αλληλοεπηρεάζονται και κυμαίνεται στο διάστημα $\{-1,1\}$.

4.2.2 ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΣΥΣΧΕΤΙΣΗΣ

Ο συντελεστής συσχέτισης (correlation coefficient) είναι ένας δείκτης ο οποίος καθορίζει το βαθμό της συσχέτισης ανάμεσα σε δύο μεταβλητές X και Y ή και περισσότερες. Αποτελεί ένα στατιστικό μέτρο που δείχνει αν υφίσταται γραμμική σχέση και πόσο ισχυρή είναι αυτή, μεταξύ ενός ζεύγους δεδομένων. Κατα τον Higgins (2005) είναι μια ενιαία περίληψη εκφρασμένη σε έναν αριθμό που παρέχει μια καλή ιδέα για το πόσο στενά μια μεταβλητή σχετίζεται με μια άλλη και την επηρεάζει.

Σύμφωνα με τον Higgins (2005) μετά τον υπολογισμό του συντελεστή συσχέτισης υπάρχει η ανάγκη να καθοριστεί αν το αποτέλεσμα είναι πραγματικό ή απλά τυχαίο. Τυχαία και μη πραγματικά αποτελέσματα μπορούν να εξαχθούν όταν το σύνολο του δείγματος περιέχει ακραίες τιμές. Δηλαδή, να καθοριστεί αν τα δείγματα μπορούν να

εφαρμοστούν στο γενικό σύνολο ή όχι, κάτι το οποίο αποτελεί το στόχο της στατιστικής ανάλυσης.

4.2.3 ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ PEARSON'S CORRELATION COEFFICIENT

Ο συντελεστής συσχέτισης κατά Pearson (1987) είναι ένα χρήσιμο στατιστικό μέτρο που δείχνει τον τρόπο με τον οποίο δύο μεταβλητές συσχετίζονται γραμμικά μεταξύ τους αλλά και πόσο ισχυρή είναι η σχέση αυτή. Για την εξαγωγή ορθών αποτελεσμάτων υπάρχουν κάποιες υποθέσεις, τις οποίες πρέπει να πληρούν τα δεδομένα, έτσι ώστε να οδηγεί σε σωστά συμπεράσματα.

Υπόθεση 1^η: Τα δεδομένα και των δύο μεταβλητών να μετρώνται είτε σε κλίμακα με διάκενα (interval scale) είτε σε κλίμακα αναλογίας (ratio scale). Η πρώτη έχει ίσα διάκενα μεταξύ των σημείων της, αλλά δεν υπάρχει πραγματικό σημείο 0. Η δεύτερη έχει ίσα διάκενα μεταξύ των σημείων της κλίμακας και έχει πραγματικό σημείο 0.

Υπόθεση 2^η: Οι παρατηρήσεις να είναι κανονικά κατανομημένες στον πληθυσμό. Στην περίπτωση που δεδομένα του δείγματος δεν είναι κανονικά κατανομημένα, θα πρέπει να υπάρχει η βεβαιότητα ότι αν συλλεχθούν επιπλέον δεδομένα από ολόκληρο τον πληθυσμό, τότε το δείγμα θα είναι κανονικά κατανομημένο.

Υπόθεση 3^η: Αν υπάρχει σχέση ανάμεσα σε δύο μεταβλητές, αυτή να είναι γραμμική. Δηλαδή, να χαρακτηρίζεται από μια ευθεία γραμμή. Ένας απλός και γρήγορος τρόπος για να διαπιστωθεί αυτό, είναι με τη δημιουργία ενός διαγράμματος διασποράς και με τη παρατήρηση της τάσης των σημείων στο διάγραμμα ως μια νοητή γραμμή. Αν η τελευταία ακολουθεί τάση, η οποία κυμαίνεται από κάτω αριστερά προς τα πάνω δεξιά ονομάζεται αρνητική σχέση. Σε περίπτωση που η νοητή γραμμή φαίνεται να αλλάζει κατεύθυνση και είναι καμπύλη, τότε η συσχέτιση κατά Pearson, δεν είναι ο κατάλληλος τρόπος για την εύρεση του συντελεστή συσχέτισης.

Υπόθεση 4^η: Η ύπαρξη ομοσκεδαστικότητας. Είναι ένας αριθμός για τη μεταβλητή Y, ο οποίος απόδεικνύει αν υπάρχει κανονική κατανομή στο σύνολο του X για την κάθε μια μεταβλητή του.

Για τον υπολογισμό της συσχέτισης κατά Pearson πρέπει να γίνεται βέβαιο ότι υπάρχουν οι τέσσερις παραπάνω προϋποθέσεις, διαφορετικά ο συντελεστής

συσχέτισης και τα αποτελέσματα που θα εξαχθούν θα είναι ατελή και πιθανώς εσφαλμένα. Σε περίπτωση που παρατηρείται ασυμφωνία με τις υποθέσεις, υπάρχουν εναλλακτικοί τρόποι για τον υπολογισμό του. Μερικοί από αυτούς τους τρόπους είναι οι εξής:

- Spearman correlation: Χρησιμοποιείται όταν οι μεταβλητές δεν μετριοούνται στην ίδια κλίμακα
- Biserial correlation: Στην περίπτωση που τηρούνται οι παραπάνω υποθέσεις αλλά η μια εκ των δυο μεταβλητών έχει μετατραπεί ‘τεχνητά’ σε διχοτομική.
- Point Biserial correlation: Εφαρμόζεται όταν η μια εκ των δύο μεταβλητών είναι πραγματικά διχοτομική

Στο πεδίο της ανάλυσης των δεδομένων, πολλές φορές οι μεταβλητές που πρόκειται να μελετηθούν περιέχουν πληροφορίες όπως είναι οι αναλογίες και τα ποσοστά. Για την περιγραφή της συσχέτισης που προκύπτει ανάμεσα στην αναλογία των απόλυτων μετρήσεων (absolute measurements), χρησιμοποιείται ο συντελεστής συσχέτισης spurious. Ο συντελεστής αυτός είναι ένας όρος ο οποίος επινοήθηκε από τον Pearson το 1987. Εναλλακτικά υπολογίζει τη συσχέτιση όταν αυτή δεν προκύπτει άμεσα μεταξύ των μεταβλητών αλλά από τις σχέσεις τους με άλλες (Higgins, 2005).

4.3 ΓΡΑΜΜΙΚΗ ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΗ

Ο κλάδος της στατιστικής, ο οποίος εξετάζει τη σχέση μεταξύ δύο ή περισσότερων μεταβλητών, ώστε να είναι δυνατή η πρόβλεψη της μιας από τις υπόλοιπες, ονομάζεται ανάλυση παλινδρόμησης (regression analysis). Με τον όρο εξαρτημένη μεταβλητή εννοείται η μεταβλητή της οποίας η τιμή πρόκειται να προβλεφθεί, ενώ με τον όρο ανεξάρτητη γίνεται αναφορά σε εκείνη τη μεταβλητή, η οποία χρησιμοποιείται για την πρόβλεψη της εξαρτημένης μεταβλητής. Η ανεξάρτητη μεταβλητή δεν θεωρείται τυχαία, αλλά παίρνει καθορισμένες τιμές. Η εξαρτημένη μεταβλητή θεωρείται τυχαία και «καθοδηγείται» από την ανεξάρτητη μεταβλητή. Προκειμένου να προσδιοριστεί αν μια ανεξάρτητη μεταβλητή ή συνδυασμός ανεξάρτητων μεταβλητών προκάλεσε τη μεταβολή της εξαρτημένης μεταβλητής, κρίνεται απαραίτητη η ανάπτυξη μαθηματικών μοντέλων (Gaf Seber & AJ Lee, 2012)

Η ανάπτυξη ενός μαθηματικού μοντέλου αποτελεί μια στατιστική διαδικασία που συμβάλλει στην ανάπτυξη εξισώσεων που περιγράφουν τη σχέση μεταξύ των ανεξάρτητων μεταβλητών και της εξαρτημένης. Επισημαίνεται ότι η επιλογή της μεθόδου ανάπτυξης ενός μοντέλου βασίζεται στο αν η εξαρτημένη μεταβλητή είναι συνεχές ή διακριτό μέγεθος.

Στην περίπτωση που η εξαρτημένη μεταβλητή είναι συνεχές μέγεθος και ακολουθεί κανονική κατανομή χρησιμοποιείται η μέθοδος της γραμμικής παλινδρόμησης. Η απλούστερη περίπτωση γραμμικής παλινδρόμησης είναι η απλή γραμμική παλινδρόμηση (simple linear regression).

Στην απλή γραμμική παλινδρόμηση υπάρχει μόνο μια ανεξάρτητη μεταβλητή X και μια εξαρτημένη μεταβλητή Y , που προσεγγίζεται ως μια γραμμική συνάρτηση του X . Η τιμή y_i της Y , για κάθε τιμή της x_i της X , δίνεται από τη σχέση:
$$y_i = \alpha + \beta x_i + \epsilon_i$$

Το πρόβλημα της παλινδρόμησης είναι η εύρεση των παραμέτρων α και β που εκφράζουν καλύτερα τη γραμμική συνάρτηση της Y από τη X . Κάθε ζεύγος τιμών (α , β) καθορίζει μια διαφορετική γραμμική σχέση που εκφράζεται γεωμετρικά από ευθεία γραμμή και οι δύο παράμετροι ορίζονται ως εξής:

- Ο σταθερός όρος α είναι η τιμή του y για $x=0$
- συντελεστής β του x είναι η κλίση (slope) της ευθείας ή αλλιώς ο συντελεστής παλινδρόμησης (regression coefficient). Εκφράζει τη μεταβολή της μεταβλητής Y όταν η μεταβλητή X μεταβληθεί κατά μία μονάδα .

Η τυχαία μεταβλητή ϵ_i λέγεται σφάλμα παλινδρόμησης (regression error) και ορίζεται ως η διαφορά της y_i από τη δεσμευμένη μέση τιμή $E(Y|X=x_i)$ όπου $E(Y|X=x_i) = \alpha + \beta x_i$.

Για την ανάλυση της γραμμικής παλινδρόμησης γίνονται οι παρακάτω υποθέσεις:

- Η μεταβλητή X είναι ελεγχόμενη για το πρόβλημα υπό μελέτη, δηλαδή είναι γνωστές οι τιμές της χωρίς καμία αμφιβολία
- Η εξάρτηση της Y από τη X είναι γραμμική
- Το σφάλμα παλινδρόμησης έχει μέση τιμή μηδέν για κάθε τιμή της X και η διασπορά του είναι σταθερή και δεν εξαρτάται από τη X , δηλαδή $E(\epsilon_i)=0$ και $Var(\epsilon_i)=\sigma^2$

Οι παραπάνω υποθέσεις για γραμμική σχέση και σταθερή διασπορά αποτελούν χαρακτηριστικά πληθυσμών με κανονική κατανομή. Συνήθως, λοιπόν, σε προβλήματα γραμμικής παλινδρόμησης γίνεται υπόθεση ότι η δεσμευμένη κατανομή της Y είναι κανονική.

Στην περίπτωση που η τυχαία μεταβλητή Y εξαρτάται γραμμικά από περισσότερες από μία μεταβλητές X ($X_1, X_2, X_3, \dots, X_k$), γίνεται αναφορά στην πολλαπλή γραμμική παλινδρόμηση (multiple linear regression). Η εξίσωση που περιγράφει τη σχέση μεταξύ εξαρτημένης και ανεξάρτητων μεταβλητών είναι η εξής:

$$Y_i = \beta_0 + \beta_1 x_{1i} + \beta_2 x_{2i} + \beta_3 x_{3i} + \dots + \beta_k x_{ki} + \epsilon_i$$

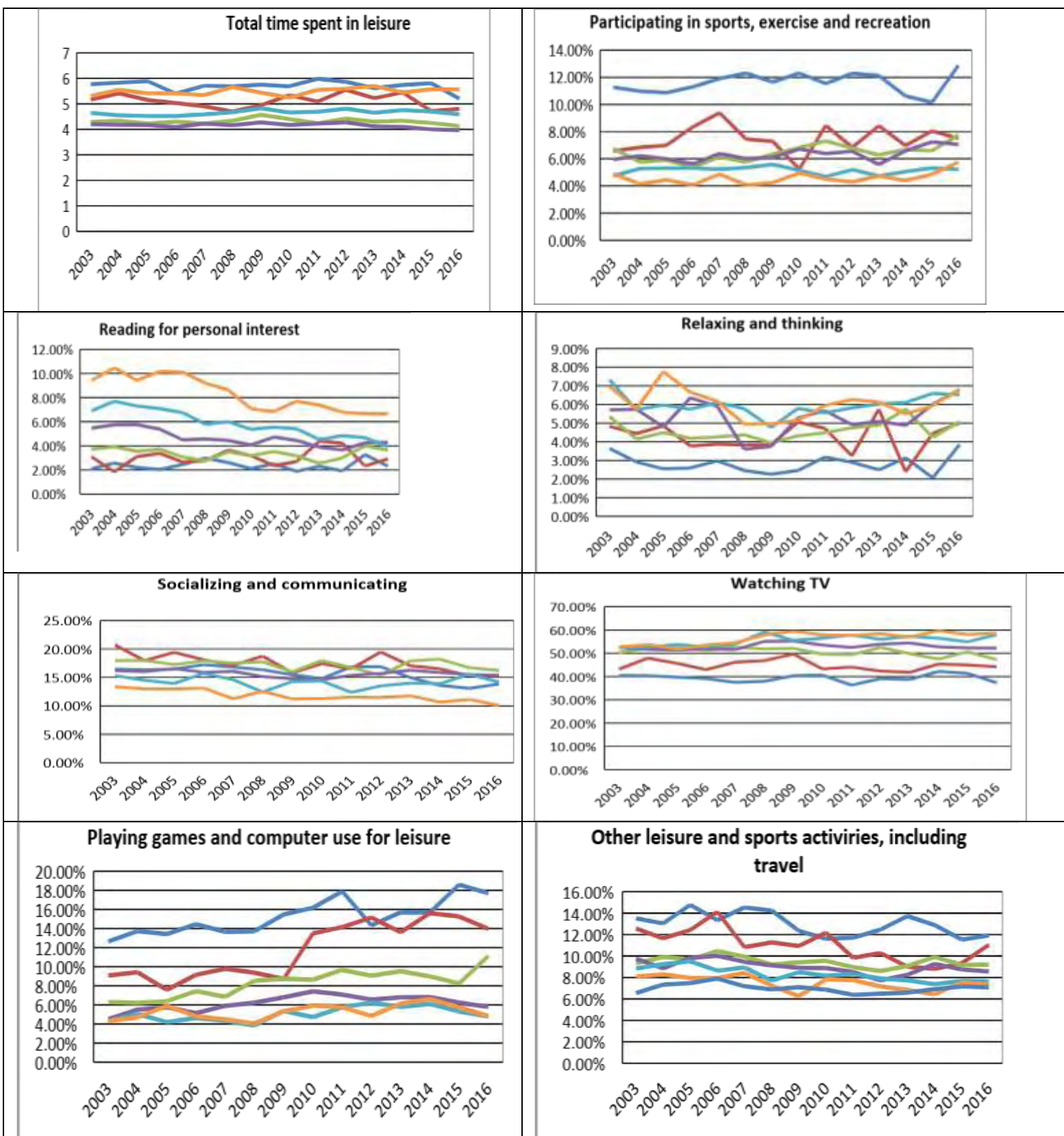
Οι υποθέσεις της πολλαπλής γραμμικής παλινδρόμησης είναι ίδιες με εκείνες της απλής γραμμικής παλινδρόμησης δηλαδή υποθέτει κανείς ότι τα σφάλματα ϵ_i της παλινδρόμησης (όπως και η τυχαία μεταβλητή Y για κάθε τιμή της X) ακολουθούν κανονική κατανομή με σταθερή διασπορά. Γενικά το πρόβλημα και η εκτίμηση της πολλαπλής παλινδρόμησης δεν διαφέρει ουσιαστικά από εκείνο της απλής γραμμικής παλινδρόμησης. Ένα καινούργιο στοιχείο στην πολλαπλή γραμμική παλινδρόμηση είναι ότι πριν προχωρήσει κανείς στην εκτίμηση των παραμέτρων πρέπει να ελέγξει αν πράγματι πρέπει να συμπεριληφθούν όλες οι ανεξάρτητες μεταβλητές στο μοντέλο. Εκείνο που απαιτείται να εξασφαλιστεί είναι η μηδενική συσχέτιση των ανεξάρτητων μεταβλητών ($\rho(x_i, x_j) \forall i \neq j \rightarrow 0$) (Gaf Seber & AJ Lee, 2012)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 : ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΤΩΝ ΕΥΡΗΜΑΤΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο παρόν κεφάλαιο γίνεται διαγραμματική παρουσίαση της κατανομής του χρόνου αναψυχής με βάση την ηλικία, το μορφωτικό επίπεδο, τον τύπο εργασίας και το ποσοστό του εβδομαδιαίου εισοδήματος. Έπειτα, μέσω του ελέγχου του συντελεστή συσχέτισης κατά Pearson ερευνούμε την σχέση που έχουν μεταξύ τους οι δραστηριότητες αναψυχής και πως αλληλοεξαρτώνται. Δηλαδή, αν ο συνολικός χρόνος αναψυχής κάποιας ομάδας αυξήθηκε, ελέγχουμε ποια δραστηριότητα αναψυχής αυξήθηκε και από ποια δραστηριότητα αναψυχής αφαιρέθηκε ο χρόνος αυτός. Τέλος, μέσω της γραμμικής παλινδρόμησης (linear regression) ελέγχουμε την επίδραση που έχει η ανεξάρτητη μεταβλητή πάνω στην εξαρτημένη. Δηλαδή, ελέγχουμε αν και κατά πόσο η μεταβολή του χρόνου εργασίας επηρεάζει τις δραστηριότητες αναψυχής. Για παράδειγμα, αν ο χρόνος εργασίας των ατόμων που εργάζονται σε μερική απασχόληση αλλάξει, ποιες δραστηριότητες αναψυχής θα επηρεαστούν από τη μεταβολή αυτή όσον αφορά τα άτομα αυτά.

5.1 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΚΑΤΑ ΗΛΙΚΙΑ, ΤΥΠΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΚΑΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑ

Πίνακας 5.1.1 Δραστηριότητες αναψυχής κατά ηλικία

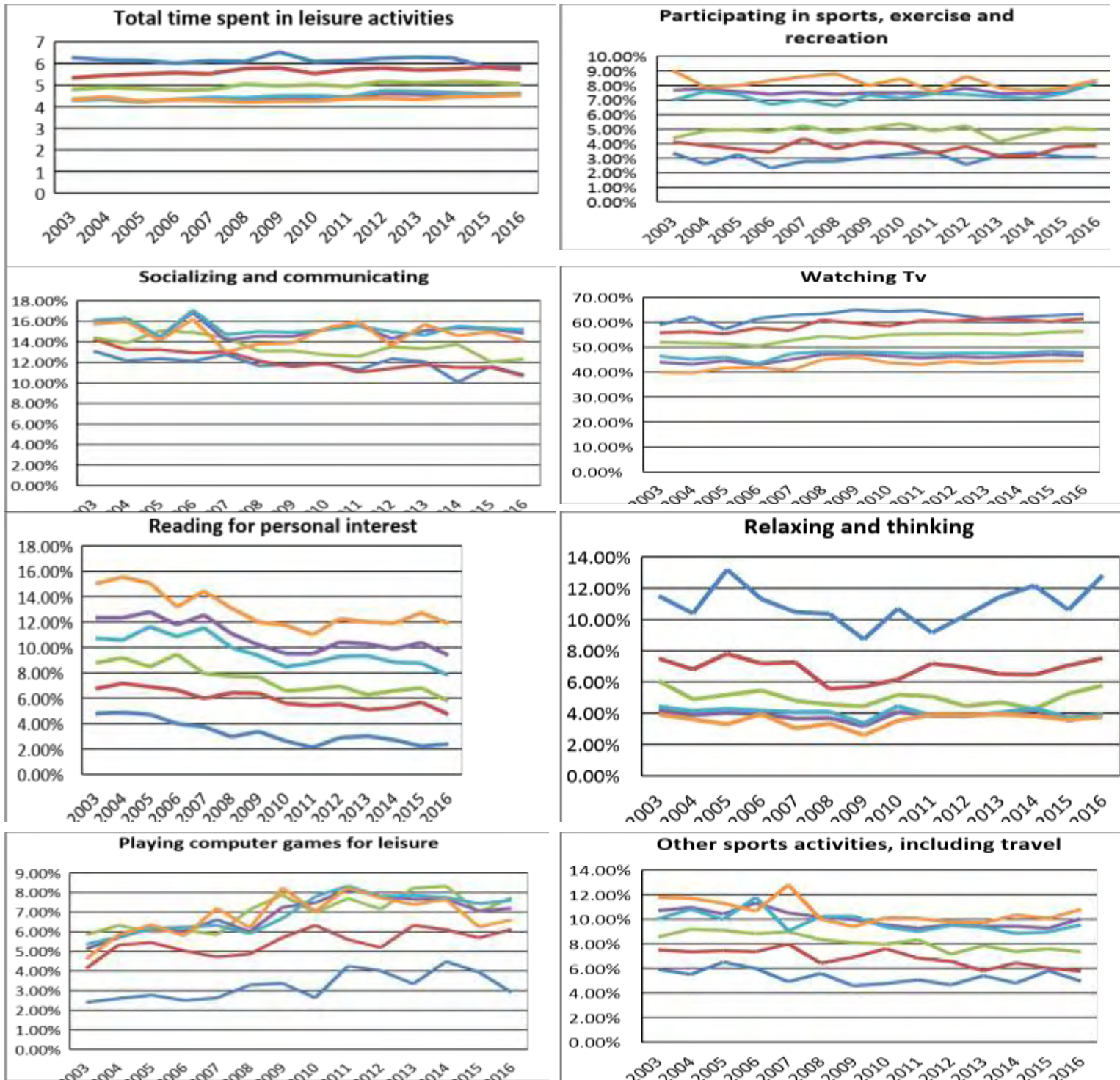
15-19 ετών — 20-24 ετών — 25-34 ετών —
 35-44 ετών — 45-54 ετών — 55-64 ετών —

Από τους παραπάνω πίνακες μπορούμε να συμπεράνουμε ότι η τάση των δραστηριοτήτων αναψυχής για τις χρονιές 2004-2016 για άτομα από 15-64 είναι σχετικά σταθερή. Παρατηρούμε ότι τα άτομα ηλικίας 15-19 ετών επιλέγουν από 2 έως 3 φορές περισσότερο να επενδύσουν τον ελεύθερο χρόνο τους σε δραστηριότητες αθλημάτων και γυμναστικής σε σχέση με τις υπόλοιπες ηλικιακές ομάδες. Οι ηλικίες από 20-24 επενδύουν πολύ μεγαλύτερο ποσοστό του ελεύθερου χρόνου τους στην κοινωνικοποίηση και επικοινωνία με άλλους ανθρώπους σε σχέση με τα άτομα από τις υπόλοιπες ηλικιακές ομάδες. Τα άτομα 55-64 επιλέγουν λιγότερο από όλους να επενδύσουν το χρόνο τους στη δραστηριότητα αυτή.

Οι ηλικίες από 25-64 ετών επιλέγουν να επενδύσουν έως και τον μισό ημερήσιο ελεύθερο χρόνο τους στην παρακολούθηση τηλεόρασης η οποία είναι και η κύρια δραστηριότητα αναψυχής που επιλέγουν όλες οι ηλικιακές ομάδες. Το γεγονός αυτο ισχύει και για τις ηλικίες 15-19 ετών απλά επιλέγουν λιγότερο την παρακολούθηση τηλεόρασης σε σχέση με τις υπολοιπες ηλικιακές ομάδες.

Όσον αφορά τη δραστηριότητα του διαβάσματος για προσωπική ευχαρίστηση παρατηρούμε ότι όσο αυξάνει η ηλικία των ατόμων τόσο αυξάνει και η προτίμηση τους στην δραστηριότητα αυτή. Τα άτομα ηλικίας από 35-64 ετών επιλέγουν από 2 έως 4 φορές περισσότερο την δραστηριότητα αυτή σε σχέση με τις υπολοιπες ηλικιακές ομάδες. Δεν μπορούμε βέβαια να παραβλέψουμε ότι ο χρόνος που αφιερώνεται στο διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση μειώνεται κάθε χρόνο για όλες τις ηλικιακές ομάδες. Όσον αφορά τη δραστηριότητα της χαλάρωσης και του στοχασμού οι μεγαλύτερες σε ηλικία ομάδες την επιλέγουν περισσότερο σε σχέση με τις νεότερες ηλικιακά ομάδες. Τα άτομα δηλαδή από 45-64 επιλέγουν έως και 2,5 φορές περισσότερο να επενδύσουν τον ελεύθερο χρόνο τους στη δραστηριότητα αυτή. Παρατηρείται μεγάλη διαφορά μεταξύ των ηλικιακών ομάδων όσον αφορά τη δραστηριότητα της χρήσης υπολογιστή για παιχνίδια και αναψυχή. Η νεότερη ηλικιακά ομάδα επιλέγει την δραστηριότητα αυτή έως και 3 φορές περισσότερο σε σύγκριση με την μεγαλύτερη ηλικιακή ομάδα. Την ίδια τάση παρατηρούμε και όσον αφορά τις δραστηριότητες εκείνες που δεν υπάρχουν σε κάποια κατηγορία και αφορούν και τα ταξίδια αναψυχής. Δηλαδή, οι ηλικίες από 15-24 ετών επιλέγουν περισσότερο να επενδύσουν τον ελεύθερο χρόνο τους σε ταξίδια και άλλες δραστηριότητες.

Πίνακας 5.1.2: Δραστηριότητες αναψυχής κατά μορφωτικό επίπεδο

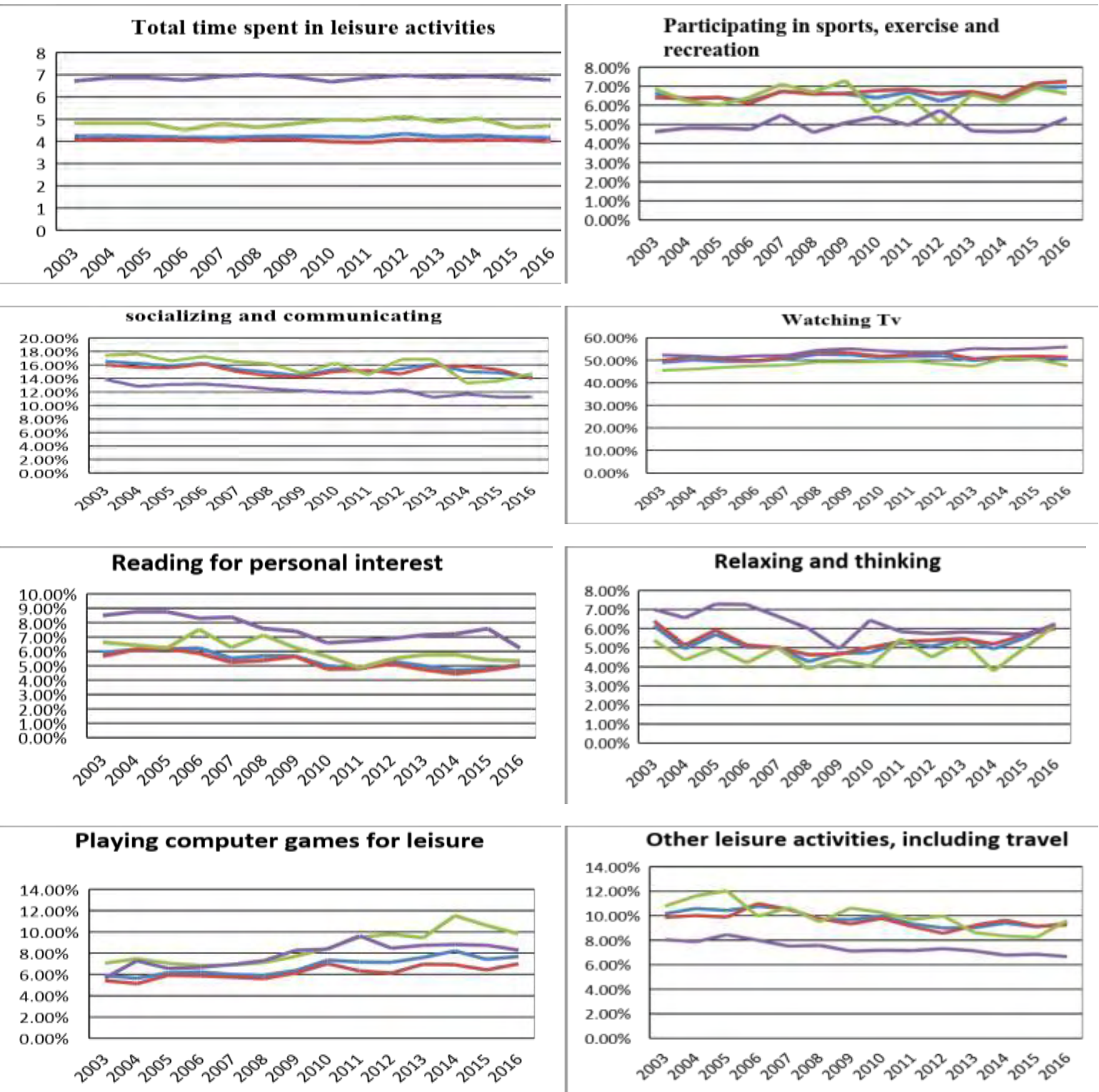
Less than highschool diploma Some college or associate degree Bachelor's degree only
 High school, no college Bachelor's degree or higher Advanced degree

Από τους παραπάνω πίνακες παρατηρούμε ότι τα άτομα με υψηλότερο εκπαιδευτικό επίπεδο έχουν λιγότερο συνολικό χρόνο αναψυχής. Τα άτομα που δεν έχουν πτυχίο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης έχουν έως και 2 ώρες την ημέρα περισσότερες σε χρόνο αναψυχής έναντι των ατόμων με ανώτατη εκπαίδευση. Παρατηρείται όμως, ότι οι περισσότερο μορφωμένοι άνθρωποι επιλέγουν έως και 2,5 φορές περισσότερο να επενδύσουν τον ελεύθερο χρόνο τους στον αθλητισμό και τη γυμναστική σε σχέση με τους μη μορφωμένους. Οι λιγότερο μορφωμένοι επιλέγουν να επενδύσουν τον ελεύθερο χρόνο τους στη παρακολούθηση τηλεόρασης σε σχέση με τους υψηλότερα εκπαιδευτικά καταρτισμένους. Όσο πιο μορφωμένο είναι ένα άτομο, τόσο λιγότερο χρόνο επενδύει στη παρακολούθηση τηλεόρασης.

Παρατηρείται επίσης, ότι όσον αφορά το διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση οι πιο μορφωμένοι άνθρωποι διαλέγουν τη δραστηριότητα αυτή έως και 4 φορές περισσότερο από τους λιγότερο μορφωμένους. Η δραστηριότητα στην οποία επιλέγουν να επενδύσουν τον χρόνο τους οι λιγότερο μορφωμένοι, από 2 έως και 3 φορές περισσότερο από τους πιο μορφωμένους είναι η χαλάρωση και ο στοχασμός. Η χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή για παιχνίδια και αναψυχή είναι μια δραστηριότητα την οποία οι μορφωμένοι άνθρωποι διαλέγουν περισσότερο να επενδύσουν τον ελεύθερο χρόνο τους σε σχέση με τους μη μορφωμένους.

Ο τελευταίος πίνακας επίσης μας δείχνει ότι όσο περισσότερη εκπαιδευτική κατάρτιση έχει ένα άτομο τόσο περισσότερο επιλέγει να επενδύσει τον ελεύθερο χρόνο του σε δραστηριότητες που περιλαμβάνουν τα ταξίδια αναψυχής.

Πίνακας 5.1.3: Δραστηριότητες αναψυχής κατά τύπο εργασίας

Employed — Part time employed —
 Full time employed — Not employed —

Οι παραπάνω πίνακες μας δείχνουν ότι όσον αφορά τον συνολικό χρόνο αναψυχής από το 2003-2016 η τάση παραμένει σταθερή.

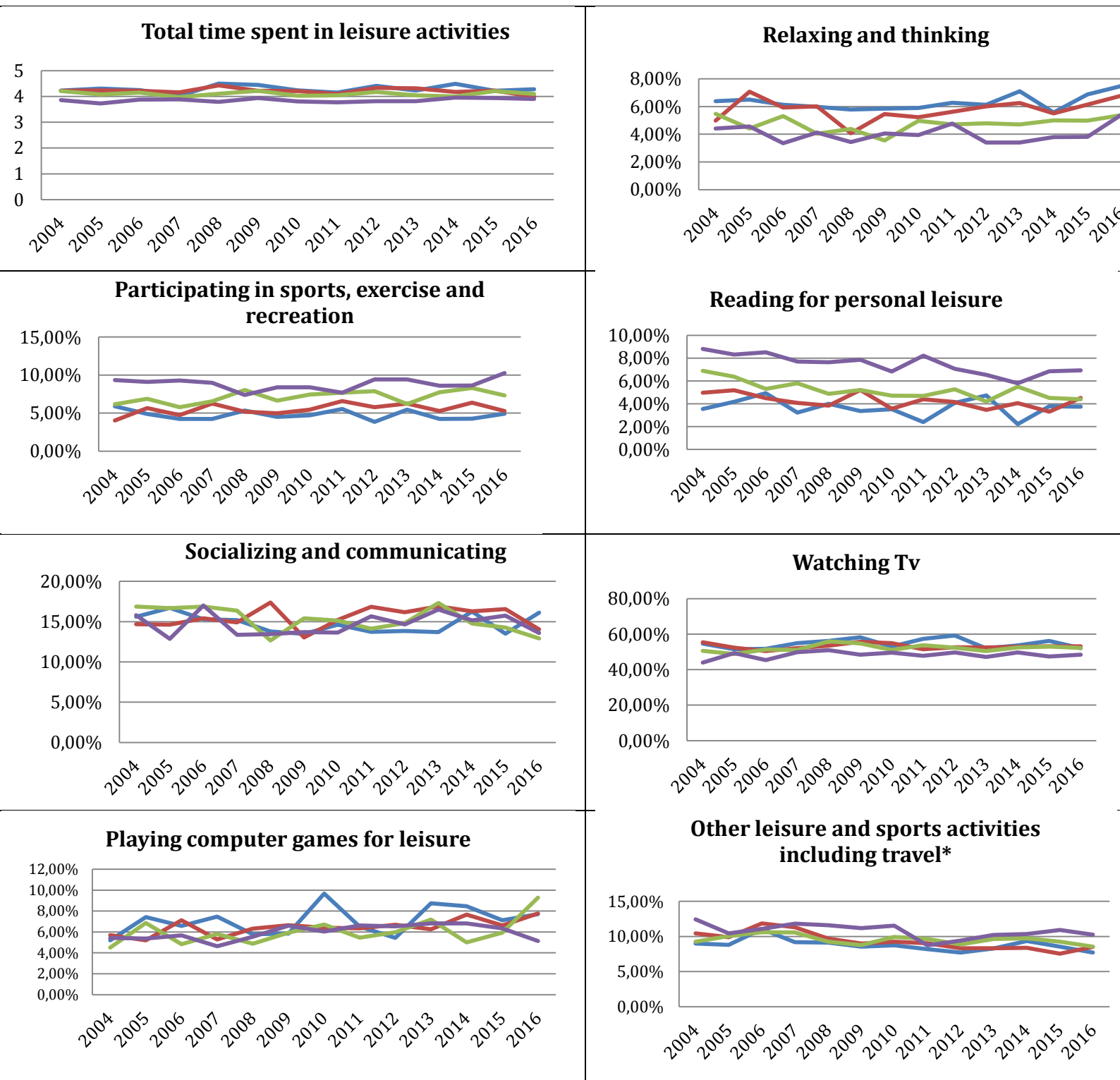
Παρατηρούμε ότι, οι εργαζόμενοι είτε σε μερική είτε σε πλήρη απασχόληση επιλέγουν να επενδύσουν το μεγαλύτερο μέρος του ελεύθερου χρόνου τους σε δραστηριότητες που αφορούν αθλήματα και ασκήσεις γυμναστικής σε σχέση με τους μη εργαζόμενους. Την ίδια κατανομή χρόνου παρατηρούμε και στην δραστηριότητα που αφορά την κοινωνικοποίηση και επικοινωνία του ατόμου με άλλα άτομα.

Παρατηρούμε ότι στην παρακολούθηση τηλεόρασης δεν υπάρχει αισθητή διαφορά μεταξύ των ομάδων, γεγονός που προκαλεί έκπληξη αφού θα περίμενε κανείς οι μη εργαζόμενοι να βλέπουν πολύ περισσότερο τηλεόραση.

Μεγάλη διαφορά μεταξύ εργαζομένων και ανέργων παρατηρούμε στη δραστηριότητα που αφορά το διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση. Οι άνεργοι επιλέγουν να επενδύσουν μεγαλύτερο μέρος του ελεύθερου χρόνου τους στο διάβασμα σε σχέση με τους εργαζομένους, ειδικά με εκείνους που εργάζονται σε πλήρη απασχόληση.

Τέλος, παρατηρούμε ότι οι εργαζόμενοι ειδικά εκείνοι που εργάζονται σε μερική απασχόληση επιλέγουν περισσότερο από τις άλλες 3 ομάδες να επενδύσουν τον ελεύθερο χρόνο τους σε άλλες δραστηριότητες που περιλαμβάνουν και τα ταξίδια.

Πίνακας 5.1.4: Δραστηριότητες αναψυχής κατά εισόδημα

Earnings ≤ 25th percentile

Earnings >50th, <75th percentile

Earnings >25th, <50th percentile

Earnings >75th percentile

Σε όλα τα διαγράμματα παρατηρούμε ότι η τάση για όλα τα εισοδηματικά στρώματα είναι σχετικά σταθερή. Μόνο στη περίπτωση του διαβάσματος για προσωπική ευχαρίστηση βλέπουμε μια φθίνουσα τάση ανά χρονιά. Παρατηρούμε ότι τα άτομα με τα υψηλότερα εισοδήματα επενδύουν σχεδόν τον διπλάσιο χρόνο σε συμμετοχή σε αθλήματα και ασκήσεις γυμναστικής σε σχέση με τα άτομα με τα χαμηλότερα εισοδήματα. Αντιθέτως, τα άτομα με χαμηλότερα εισοδήματα επιλέγουν να επενδύσουν το χρόνο αναψυχής τους στη παρακολούθηση τηλεόρασης, στη χαλαρωση και το στοχασμό. Όσον αφορά τη κοινωνικοποίηση των ατόμων και την επικοινωνία με άλλα άτομα αλλά και τη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή για παιχνίδια και αναψυχή, όλα τα εισοδηματικά στρώματα επενδύουν περίπου τον ίδιο χρόνο με μικρές αλλαγές ανα χρονιά.

Μεγάλη διαφορά στη κατανομή του χρόνου αναψυχής παρατηρούμε στη δραστηριότητα που αφορά το διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση. Τα άτομα με τα υψηλότερα εισοδήματα επιλέγουν τη δραστηριότητα αυτή περίπου 3 φορές περισσότερο από εκείνους με τα χαμηλότερα εισοδήματα. Παρατηρείται επίσης, ότι η επιλογή της δραστηριότητας αυτής από τα άτομα με υψηλότερες απόδοχές μειώνεται ανά χρονιά.

5.2 ΣΥΣΧΕΤΙΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΑΝΑΨΥΧΗΣ

Στο παρόν κεφάλαιο πραγματοποιήθηκαν αναλύσεις συσχετίσεων μεταξύ των δραστηριοτήτων αναψυχής κατά ηλικία των ατόμων, κατά μορφωτικό επίπεδο, κατά τύπο εργασίας και ποσοστό εβδομαδιαίου εισοδήματος.

5.1.1 ΗΛΙΚΙΑ

Όσον αφορά τα άτομα ηλικίας από 15-19 ετών παρατηρείται θετική συσχέτιση μεταξύ της κοινωνικοποίησης και επικοινωνίας του ατομου με άλλα άτομα και των άλλων δραστηριοτήτων αναψυχής οι οποίες περιλαμβάνουν τα ταξίδια. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι 0,593 με p-value 0,026 σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0,05$. Επίσης, παρατηρείται αρνητική συσχέτιση μεταξύ της χρήσης ηλεκτρονικού υπολογιστή για παιχνίδια και αναψυχή και των άλλων δραστηριοτήτων που περιλαμβάνουν τα ταξίδια αναψυχής. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι -0,660 με p-value 0.01 σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0,05$.

Πίνακας 5.2.1: Συσχέτιση δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα 15-19 ετών

		Participating in sports,exercise and recreation	Socializing and communicating	Watching tv	Reading for personal interest	Relaxing and thinking	Playing games and computer use for leisure	Other leisure activities including travel
Participating in sports,exercise and recreation	Pearson correlation	1						
	Sig(2 tailed)							
Socializing and communicating	Pearson correlation	0,370	1					
	Sig(2 tailed)	0,192						
Watching tv	Pearson correlation	-0,354	0,070	1				
	Sig(2 tailed)	0,204	0,811					
Reading for personal interest	Pearson correlation	-0,137	-0,043	0,159	1			
	Sig(2 tailed)	0,641	0,883	0,587				
Relaxing and thinking	Pearson correlation	0,151	0,142	-0,230	-0,447	1		
	Sig(2 tailed)	0,607	0,628	0,430	0,109			
Playing games and computer use for leisure	Pearson correlation	-0,105	-0,424	0,068	0,403	-0,160	1	
	Sig(2 tailed)	0,722	0,131	0,817	0,153	0,585		
Other leisure activities including travel	Pearson correlation	0,034	0,593*	0,198	0,030	-0,025	-0,660*	1
	Sig(2 tailed)	0,907	0,026	0,498	0,919	0,933	0,01	

Όσον αφορά τις δραστηριότητες αναψυχής για τα άτομα ηλικίας 20-24 ετών παρατηρούμε και εδώ θετική συσχέτιση μεταξύ της κοινωνικοποίησης και επικοινωνίας του ατόμου με άλλα άτομα και των άλλων δραστηριοτήτων που περιλαμβάνουν τα ταξίδια αναψυχής. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι 0,600 με p-value 0,023 σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0,05$

Πίνακας 5.2.2: Συσχέτιση δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα 20-24 ετών

		Participating in sports,exercise and recreation	Socializing and communicating	Watching tv	Reading for personal interest	Relaxing and thinking	Playing games and computer use for leisure	Other leisure activities including travel
Participating in sports,exercise and recreation	Pearson correlation	1						
	Sig(2 tailed)							
Socializing and communicating	Pearson correlation	-0,211	1					
	Sig(2 tailed)	0,468						
Watching tv	Pearson correlation	-0,208	0,368	1				
	Sig(2 tailed)	0,476	0,195					
Reading for personal interest	Pearson correlation	0,028	0,145	0,080	1			
	Sig(2 tailed)	0,925	0,621	0,785				
Relaxing and thinking	Pearson correlation	-0,127	0,093	-0,239	-0,026	1		
	Sig(2 tailed)	0,666	0,751	0,411	0,931			
Playing games and computer use for leisure	Pearson correlation	0,026	-0,064	-0,039	0,253	-0,079	1	
	Sig(2 tailed)	0,930	0,827	0,896	0,384	0,789		
Other leisure activities including travel	Pearson correlation	-0,364	0,600*	0,187	-0,079	0,175	-0,496	1
	Sig(2 tailed)	0,201	0,023	0,522	0,789	0,550	0,071	

Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

N=14

Όσον αφορά τα άτομα ηλικίας 25-34 ετών παρατηρούμε ότι υπάρχει αρνητική συσχέτιση μεταξύ της δραστηριότητας αναψυχής που αφορά την συμμετοχή σε αθλήματα και γυμναστική και της δραστηριότητας που αφορά το χρόνο που αφιερώνουν τα άτομα σε ταξίδια αναψυχής. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι -0,593 με p-value= 0,029 σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0,05$. Επιπλέον, παρατηρείται θετική συσχέτιση ανάμεσα στη δραστηριότητα που αφορά την κοινωνικοποίηση και επικοινωνία του ατόμου με άλλα άτομα με τη δραστηριότητα που αφορά το χρόνο αναψυχής σε ταξίδια. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι 0.652 με p-value = 0,012 σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0,05$. Την θετική αυτή συσχέτιση την είδαμε και στον πίνακα 5.2.2 για τις ηλικίες 20-24.

Πίνακας 5.2.3: Συσχέτιση δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα 25-34 ετών

		Participating in sports,exercise and recreation	Socializing and communicating	Watching tv	Reading for personal interest	Relaxing and thinking	Playing games and computer use for leisure	Other leisure activities including travel
Participating in sports,exercise and recreation	Pearson correlation	1						
	Sig(2 tailed)							
Socializing and communicating	Pearson correlation	-0,211	1					
	Sig(2 tailed)	0,468						
Watching tv	Pearson correlation	-0,208	0,368	1				
	Sig(2 tailed)	0,476	0,195					
Reading for personal interest	Pearson correlation	0,028	0,145	0,080	1			
	Sig(2 tailed)	0,925	0,621	0,785				
Relaxing and thinking	Pearson correlation	-0,127	0,093	-0,239	-0,026	1		
	Sig(2 tailed)	0,666	0,751	0,411	0,931			
Playing games and computer use for leisure	Pearson correlation	0,026	-0,064	-0,039	0,253	-0,079	1	
	Sig(2 tailed)	0,930	0,827	0,896	0,384	0,789		
Other leisure activities including travel	Pearson correlation	-0,364	0,600*	0,187	-0,079	0,175	-0,496	1
	Sig(2 tailed)	0,201	0,023	0,522	0,789	0,550	0,071	

Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

N=14

Όσον αφορά τα άτομα ηλικίας 35-44 ετών παρατηρούμε ότι υπάρχει θετική συσχέτιση μεταξύ της κοινωνικοποίησης και επικοινωνίας του ατόμου με άλλα άτομα και της δραστηριότητας που αφορά το διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι 0.561 και το p-value = 0,031 σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.05$. Επιπλέον παρατηρείται θετική συσχέτιση και μεταξύ του χρόνου που επενδύεται στην χρήση υπολογιστή για παιχνίδια και προσωπική αναψυχή και την παρακολούθηση της τηλεόρασης. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι 0.547 και το p-value = 0.043 σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.05$. Επίσης παρατηρούμε μέτρια προς ισχυρή θετική συσχέτιση μεταξύ του διαβάσματος για προσωπική ευχαρίστηση και του χρόνου που αφιερώνεται σε άλλες δραστηριότητες αναψυχής όπως τα ταξίδια. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι 0.579 και το p-value = 0.003 σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.05$. Αρνητική

συσχέτιση μπορούμε να δούμε μεταξύ του διαβάσματος για προσωπική ευχαρίστηση και του χρόνου που επενδύεται στη χρήση υπολογιστή για παιχνίδια. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι -0.591 με $p\text{-value} = 0.026$ σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.05$. Ισχυρή αρνητική συσχέτιση βλέπουμε μεταξύ στην παρακολούθηση τηλεόρασης και της δραστηριότητας που αφορά τον στοχασμό και τη χαλάρωση με συντελεστή -0.744 και $p\text{-value} = 0.002$ σε $\alpha = 0.01$.

Πίνακας 5.2.3: Συσχέτιση δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα 35-44 ετών

		Participating in sports, exercise and recreation	Socializing and communicating	Watching tv	Reading for personal interest	Relaxing and thinking	Playing games and computer use for leisure	Other leisure activities including travel
Participating in sports, exercise and recreation	Pearson correlation	1						
	Sig(2 tailed)							
Socializing and communicating	Pearson correlation	-0,450	1					
	Sig(2 tailed)	0,160						
Watching tv	Pearson correlation	-0,137	0,046	1				
	Sig(2 tailed)	0,642	0,877					
Reading for personal interest	Pearson correlation	-0,385	0,561*	-0,078	1			
	Sig(2 tailed)	0,174	0,031	0,791				
Relaxing and thinking	Pearson correlation	0,175	0,056	-0,744**	0,139	1		
	Sig(2 tailed)	0,550	0,849	0,002	0,635			
Playing games and computer use for leisure	Pearson correlation	0,344	-0,332	0,547*	-0,591*	-0,461	1	
	Sig(2 tailed)	0,229	0,247	0,043	0,026	0,097		
Other leisure activities including travel	Pearson correlation	-0,458	0,381	-0,111	0,579*	-0,035	-0,479	1
	Sig(2 tailed)	0,100	0,178	0,706	0,003	0,906	0,083	

Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

N=14

Όσον αφορά τα άτομα ηλικίας 45-54 ετών παρατηρούμε ότι υπάρχει πολύ ισχυρή θετική συσχέτιση ανάμεσα στο διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση και τις δραστηριότητες αναψυχής που περιλαμβάνουν τα ταξίδια. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι 0,890 με p-value = 0.000 σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.01$. Επίσης παρατηρείται ισχυρή αρνητική συσχέτιση ανάμεσα στην παρακολούθηση τηλεόρασης και το διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι -0,725 με p-value = 0.003 σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.01$. Ισχυρή αρνητική συσχέτιση βλέπουμε επίσης ανάμεσα στην παρακολούθηση τηλεόρασης και τον χρόνο που επενδύεται σε άλλες δραστηριότητες αναψυχής όπως τα ταξίδια. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι -0.669 με p-value = 0.003 σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.01$.

Πίνακας 5.2.5: Συσχέτιση δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα 45-54 ετών

		Participating in sports,exercise and recreation	Socializing and communicating	Watching tv	Reading for personal interest	Relaxing and thinking	Playing games and computer use for leisure	Other leisure activities including travel
Participating in sports,exercise and recreation	Pearson correlation	1						
	Sig(2 tailed)							
Socializing and communicating	Pearson correlation	0,194	1					
	Sig(2 tailed)	0,507						
Watching tv	Pearson correlation	0,193	-0,499	1				
	Sig(2 tailed)	0,509	0,069					
Reading for personal interest	Pearson correlation	0,045	0,100	-0,725**	1			
	Sig(2 tailed)	0,879	0,733	0,003				
Relaxing and thinking	Pearson correlation	-0,453	0,334	-0,141	-0,258	1		
	Sig(2 tailed)	0,104	0,243	0,632	0,372			
Playing games and computer use for leisure	Pearson correlation	0,044	0,018	0,487	-0,451	-0,122	1	
	Sig(2 tailed)	0,881	0,951	0,077	0,106	0,678		
Other leisure activities including travel	Pearson correlation	0,021	0,104	-0,669**	0,890**	0,279	-0,335	1
	Sig(2 tailed)	0,943	0,725	0,003	0,000	0,333	0,213	

Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)
 correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)
 N=14

Όσον αφορά τα άτομα ηλικίας 55-64 ετών παρατηρούμε ότι υπάρχει αρνητική συσχέτιση ανάμεσα στην συμμετοχή στον αθλητισμό και την γυμναστική και στην κοινωνικοποίηση και επικοινωνία του ατόμου με άλλα άτομα. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι -0.558 με p-value = 0.038 σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.05$.

Αρνητική συσχέτιση έχει η συμμετοχή σε αθλήματα και γυμναστική με το διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση με συντελεστή συσχέτισης -0.561 και p-value = 0.037 σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.05$.

Ισχυρή θετική συσχέτιση παρατηρείτε ανάμεσα στο διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση και στην κοινωνικοποίηση και επικοινωνία του ατόμου. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι 0.724 με $p\text{-value} = 0.003$ σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.01$.

Το διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση έχει επίσης αρνητική συσχέτιση με την παρακολούθηση τηλεόρασης με συντελεστή συσχέτισης -0.653 και $p\text{-value} = 0.011$ σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.05$.

Αρνητική συσχέτιση παρατηρείτε ανάμεσα στον χρόνο που επενδύεται στην στη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή για παιχνίδια και στο διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι -0,653 με $p\text{-value} = 0.011$ σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.05$

Παρατηρούμε θετική συσχέτιση ανάμεσα στην παρακολούθηση τηλεόρασης και την ενασχόληση με άλλες δραστηριότητες αναψυχής όπως τα ταξίδια. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι 0.603 με $p\text{-value} = 0.05$ σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.05$.

Πίνακας 5.2.6: Συσχέτιση δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα 55-64 ετών

		Participating in sports,exercise and recreation	Socializing and communicating	Watching tv	Reading for personal interest	Relaxing and thinking	Playing games and computer use for leisure	Other leisure activities including travel
Participating in sports,exercise and recreation	Pearson correlation	1						
	Sig(2 tailed)							
Socializing and communicating	Pearson correlation	-0,558*	1					
	Sig(2 tailed)	0,038						
Watching tv	Pearson correlation	0,224	-0,478	1				
	Sig(2 tailed)	0,442	0,084					
Reading for personal interest	Pearson correlation	-0,561*	0,724**	-0,653*	1			
	Sig(2 tailed)	0,037	0,003	0,011				
Relaxing and thinking	Pearson correlation	0,303	0,284	-0,446	0,146	1		
	Sig(2 tailed)	0,292	0,325	0,110	0,618			
Playing games and computer use for leisure	Pearson correlation	0,102	-0,364	0,350	-0,653*	-0,030	1	
	Sig(2 tailed)	0,728	0,200	0,219	0,011	0,920		
Other leisure activities including travel	Pearson correlation	0,060	0,457	0,603*	0,478	0,423	-0,477	1
	Sig(2 tailed)	0,838	0,100	0,022	0,084	0,132	0,084	

Παρατηρούμε ότι υπάρχει αρνητική συσχέτιση ανάμεσα στην συμμετοχή στον αθλητισμό και την γυμναστική και στην κοινωνικοποίηση και επικοινωνία του ατόμου με άλλα άτομα. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι -0.558 με $p\text{-value} = 0.038$ σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.05$.

Αρνητική συσχέτιση έχει η συμμετοχή σε αθλήματα και γυμναστική με το διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση με συντελεστή συσχέτισης -0.561 και $p\text{-value} = 0.037$ σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.05$.

Ισχυρή θετική συσχέτιση παρατηρείται ανάμεσα στο διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση και στην κοινωνικοποίηση και επικοινωνία του ατόμου. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι 0.724 με $p\text{-value} = 0.003$ σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.01$.

Το διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση έχει επίσης αρνητική συσχέτιση με την παρακολούθηση τηλεόρασης με συντελεστή συσχέτισης -0.653 και $p\text{-value} = 0.011$ σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.05$.

Αρνητική συσχέτιση παρατηρείται ανάμεσα στον χρόνο που επενδύεται στην στη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή για παιχνίδια και στο διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι $-0,653$ με $p\text{-value} = 0.011$ σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.05$

Παρατηρούμε θετική συσχέτιση ανάμεσα στην παρακολούθηση τηλεόρασης και την ενασχόληση με άλλες δραστηριότητες αναψυχής όπως τα ταξίδια. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι 0.603 με $p\text{-value} = 0.05$ σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.05$.

5.2.2 ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Πίνακας 5.2.2.1: Συσχέτιση μεταξύ δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα με πτυχίο πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης(*less than high school diploma*)

		Participating in sports,exercise and recreation	Socializing and communicating	Watching tv	Reading for personal interest	Relaxing and thinking	Playing games and computer use for leisure	Other leisure activities including travel
Participating in sports,exercise and recreation	Pearson correlation	1						
	Sig(2 tailed)							
Socializing and communicating	Pearson correlation	-0,067	1					
	Sig(2 tailed)	0,819						
Watching tv	Pearson correlation	0,180	0,074	1				
	Sig(2 tailed)	0,539	0,800					
Reading for personal interest	Pearson correlation	-0,136	0,708**	-0,274	1			
	Sig(2 tailed)	0,643	0,005	0,344				
Relaxing and thinking	Pearson correlation	0,177	-0,117	-0,669**	0,306	1		
	Sig(2 tailed)	0,545	0,690	0,009	0,287			
Playing games and computer use for leisure	Pearson correlation	0,329	-0,425	0,444	-0,597*	-0,246	1	
	Sig(2 tailed)	0,250	0,130	0,112	0,024	0,396		
Other leisure activities including travel	Pearson correlation	-0,025	0,372	-0,673**	0,637*	0,418	-0,398	1
	Sig(2 tailed)	0,933	0,192	0,008	0,014	0,137	0,159	

Όσον αφορά τα άτομα με πτυχίο πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης παρατηρούμε ότι υπάρχει ισχυρή θετική συσχέτιση ανάμεσα στο διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση και την κοινωνικοποίηση και επικοινωνία του ατόμου με άλλους. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι 0.708 με p-value = 0.005 σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.01$.

Ισχυρή αρνητική συσχέτιση παρατηρούμε μεταξύ της παρακολούθησης τηλεόρασης και της δραστηριότητας που περιλαμβάνει το στοχασμό και τη χαλάρωση. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι -0.669 με p-value = 0.009 σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.01$

Επιπλέον, συμπεραίνουμε ότι υπάρχει αρνητική συσχέτιση μεταξύ της χρήσης του υπολογιστή για παιχνίδια και αναψυχή και του της δραστηριότητας που αφορά το διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι -0.597 με $p\text{-value} = 0.024$ σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.05$.

Ο συντελεστής συσχέτισης -0.673 με $p\text{-value} = 0.008$ μεταξύ του χρόνου για ταξίδια αναψυχής και της παρακολούθησης τηλεόρασης μας δείχνει την ισχυρή τους αρνητική συσχέτιση σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.01$.

Υπάρχει θετική συσχέτιση μεταξύ μεταξύ του διαβάσματος για προσωπική ευχαρίστηση και των άλλων δραστηριοτήτων που περιλαμβάνουν τα ταξίδια αναψυχής. Ο Συντελεστής συσχέτισης είναι 0.637 με $p\text{-value} = 0.014$ σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.05$.

Πίνακας 5.2.2.2: Συσχέτιση μεταξύ δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα με πτυχίο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (High school diploma)

		Participating in sports, exercise and recreation	Socializing and communicating	Watching tv	Reading for personal interest	Relaxing and thinking	Playing games and computer use for leisure	Other leisure activities including travel
Participating in sports, exercise and recreation	Pearson correlation	1						
	Sig(2 tailed)							
Socializing and communicating	Pearson correlation	0,103	1					
	Sig(2 tailed)	0,726						
Watching tv	Pearson correlation	-0,168	-0,815**	1				
	Sig(2 tailed)	0,567	0,000					
Reading for personal interest	Pearson correlation	0,188	0,771**	-0,580*	1			
	Sig(2 tailed)	0,520	0,001	0,030				
Relaxing and thinking	Pearson correlation	-0,111	-0,013	-0,201	-0,218	1		
	Sig(2 tailed)	0,705	0,964	0,491	0,455			
Playing games and computer use for leisure	Pearson correlation	-0,301	-0,812**	0,669**	-0,629*	-0,141	1	
	Sig(2 tailed)	0,295	0,000	0,009	0,016	0,630		
Other leisure activities including travel	Pearson correlation	0,347	0,559*	-0,714**	0,547*	-0,901	-0,546*	1
	Sig(2 tailed)	0,224	0,030	0,004	0,043	0,761	0,043	

Όσον αφορά τα άτομα με πτυχίο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (High school diploma) συμπεραίνουμε ότι υπάρχει πολύ ισχυρή αρνητική συσχέτιση μεταξύ της παρακολούθησης τηλεόρασης και της κοινωνικοποίησης και επικοινωνίας του ατόμου με άλλα άτομα. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι -0.815 με p-value = 0.000 σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.01$.

Παρατηρούμε ότι υπάρχει ισχυρή θετική συσχέτιση μεταξύ της δραστηριότητας που περιλαμβάνει το διάβασμα για ευχαρίστηση και της κοινωνικοποίησης και επικοινωνίας του ατόμου με άλλα άτομα. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι 0.771 με p-value = 0.001 σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.001$

Επίσης, συμπεραίνουμε ότι υπάρχει αρνητική συσχέτιση μεταξύ της παρακολούθησης τηλεόρασης και του διαβάσματος για προσωπική ευχαρίστηση. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι -0.580 με $p\text{-value} = 0.030$ σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.05$

Υπάρχει πολύ ισχυρή αρνητική συσχέτιση μεταξύ της επικοινωνίας και κοινωνικοποίησης του ατόμου με άλλα άτομα και του χρόνου που αφιερώνεται για παιχνίδια στον υπολογιστή. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι -0.812 με $p\text{-value} = 0.000$ σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.01$. Η χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή για παιχνίδια και αναψυχή έχει επίσης ισχυρή θετική συσχέτιση με την παρακολούθηση τηλεόρασης και αρνητική με το διάβασμα για προσωπική χρήση με συντελεστές συσχέτισης 0.699 με $p\text{-value} 0.009$ σε $\alpha = 0.01$ και αντίστοιχα -0.629 με $p\text{-value} 0.016$ σε $\alpha = 0.05$.

Όσον αφορά τα άτομα με πτυχίο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης παρατηρούμε ότι ο χρόνος για ταξίδια αναψυχής έχει θετική συσχέτιση με την κοινωνικοποίηση του ατόμου και την επικοινωνία του με άλλα άτομα και αρνητική συσχέτιση με τον χρόνο αναψυχής που επενδύεται στην χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή για παιχνίδια. Οι συντελεστές συσχέτισης είναι 0.559 με $p\text{-value} = 0.030$ με και -0.546 αντίστοιχα με $p\text{-value} 0.043$ σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.05$. Επίσης, έχει πολύ ισχυρή αρνητική συσχέτιση με την παρακολούθηση τηλεόρασης και θετική με το διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση. Οι συντελεστές συσχέτισης είναι -0.71 , $p\text{-value} 0.004$ και $\alpha = 0.01$ και αντίστοιχα 0.547 με $p\text{-value} = 0.043$ και $\alpha = 0.05$.

Πίνακας 5.2.2.3: Συσχέτιση μεταξύ δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου ή κάποιου τεχνικού ιδρύματος (some college or associate degree)

		Participating in sports, exercise and recreation	Socializing and communicating	Watching tv	Reading for personal interest	Relaxing and thinking	Playing games and computer use for leisure	Other leisure activities including travel
Participating in sports, exercise and recreation	Pearson correlation	1						
	Sig(2 tailed)							
Socializing and communicating	Pearson correlation	-0,329	1					
	Sig(2 tailed)	0,250						
Watching tv	Pearson correlation	0,404	-0,507	1				
	Sig(2 tailed)	0,152	0,064					
Reading for personal interest	Pearson correlation	-0,291	0,573*	-0,830**	1			
	Sig(2 tailed)	0,312	0,032	0,000				
Relaxing and thinking	Pearson correlation	-0,172	-0,332	-0,101	-0,087	1		
	Sig(2 tailed)	0,555	0,247	0,732	0,769			
Playing games and computer use for leisure	Pearson correlation	0,123	-0,389	0,848**	-0,755**	-0,303	1	
	Sig(2 tailed)	0,675	0,169	0,000	0,002	0,293		
Other leisure activities including travel	Pearson correlation	-0,323	0,341	-,787**	0,735**	-0,132	-0,697**	1
	Sig(2 tailed)	0,260	0,233	0,001	0,003	0,652	0,006	

Όσον αφορά τα άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου ή κάποιου τεχνικού ιδρύματος (some college or associate degree) παρατηρούμε ότι η δραστηριότητα που αφορά το διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση έχει θετική συσχέτιση με την κοινωνικοποίηση και επικοινωνία του ατόμου με άλλους και πολύ ισχυρή αρνητική συσχέτιση με την παρακολούθηση τηλεόρασης. Οι συντελεστές συσχέτισης είναι 0.573 με p-value 0.032 σε $\alpha = 0.05$ και αντίστοιχα -0.830 με p-value = 0.000 σε $\alpha = 0.01$.

Η χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή για παιχνίδια και αναψυχή έχει πολύ ισχυρή θετική συσχέτιση με την παρακολούθηση τηλεόρασης και πολύ ισχυρή αρνητική συσχέτιση με το διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση. Οι συντελεστές συσχέτισης

είναι 0.848 με $p\text{-value} = 0.000$ σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.01$ και -0.755 με $p\text{-value} = 0.0032$ σε $\alpha = 0.01$.

Παρατηρείται επίσης πολύ ισχυρή αρνητική συσχέτιση μεταξύ των άλλων δραστηριοτήτων που περιλαμβάνουν τα ταξίδια αναψυχής και του διαβάσματος για προσωπική ευχαρίστηση. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι -0,787 με $p\text{-value} = 0.001$ σε $\alpha = 0.01$

Πολύ ισχυρή αρνητική συσχέτιση παρατηρείται επίσης και μεταξύ της χρήσης ηλεκτρονικού υπολογιστή για αναψυχή και παιχνίδια και των άλλων δραστηριοτήτων που περιλαμβάνουν τα ταξίδια αναψυχής. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι -0.697 με $p\text{-value} = 0.006$ σε $\alpha = 0.01$. Επιπλέον, ισχυρή θετική συσχέτιση παρουσιάζει η σχέση μεταξύ του διαβάσματος για προσωπική ευχαρίστηση και των δραστηριοτήτων που αφορούν τα ταξίδια αναψυχής. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι 0.735 με $p\text{-value} = 0.003$ σε $\alpha = 0.01$

Πίνακας 5.2.2.4: Συσχετίσεις δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου ή ανώτερης εκπαίδευσης (*Bachelor's or higher degree*)

Participating in sports, exercise and recreation	Pearson correlation	1						
Socializing and communicating	Pearson correlation	0,198	1					
	Sig(2 tailed)	0,497						
Watching tv	Pearson correlation	0,590*	-0,061	1				
	Sig(2 tailed)	0,026	0,835					
Reading for personal interest	Pearson correlation	-0,351	-0,191	-0,734**	1			
	Sig(2 tailed)	0,219	0,512	0,003				
Relaxing and thinking	Pearson correlation	0,382	0,440	0,052	-0,135	1		
	Sig(2 tailed)	0,178	0,116	0,859	0,647			
Playing games and computer use for leisure	Pearson correlation	0,482	0,073	0,821**	-0,760**	0,202	1	
	Sig(2 tailed)	0,081	0,805	0,000	0,002	0,488		
Other leisure activities including travel	Pearson correlation	0,023	0,241	-0,617*	0,642*	-0,037	-0,660*	1
	Sig(2 tailed)	0,937	0,407	0,019	0,013	0,899	0,010	

Όσον αφορά τα άτομα με πτυχίο ανώτατης εκπαίδευσης ή παραπάνω (*bachelor's degree or higher*) παρατηρούμε ότι υπάρχει θετική συσχέτιση μεταξύ της παρακολούθησης τηλεόρασης και της συμμετοχής των ατόμων σε αθλήματα ή γυμναστική άσκηση. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι 0.590 με p-value = 0.036 και $\alpha = 0.05$.

Ισχυρή αρνητική συσχέτιση παρατηρούμε επίσης μεταξύ της παρακολούθησης τηλεόρασης και του διαβάσματος για προσωπική ευχαρίστηση. Ο συντελεστής συσχέτισης ισούται με -0.734 με p-value = 0.003 και $\alpha = 0.01$.

Παρατηρείται επίσης ότι η χρήση υπολογιστή για προσωπική χρήση και παιχνίδια έχει ισχυρή αρνητική συσχέτιση με το διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση και πολύ ισχυρή θετική συσχέτιση με την παρακολούθηση τηλεόρασης. Οι συντελεστές συσχέτισης είναι -0.760 με p-value = 0.002 και αντίστοιχα 0.821 με p-value = 0.000 και $\alpha = 0.01$.

Οι υπόλοιπες δραστηριότητες αναψυχής συμπεριλαμβανομένων των ταξιδιών που δεν κατηγοριοποιούνται στη παρούσα εργασία έχουν αρνητική συσχέτιση με την παρακολούθηση τηλεόρασης και την χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή για παιχνίδια και αναψυχή. Οι συντελεστές συσχέτισης είναι -0.617 με $p\text{-value} = 0.019$ και -0.660 με $p\text{-value} = 0.010$ και $\alpha = 0.05$.

Πίνακας 5.2.2.5 Συσχετίσεις δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου μόνο (*bachelor's degree only*)

		Participating in sports, exercise and recreation	Socializing and communicating	Watching tv	Reading for personal interest	Relaxing and thinking	Playing games and computer use for leisure	Other leisure activities including travel
Participating in sports, exercise and recreation	Pearson correlation	1						
	Sig(2 tailed)							
Socializing and communicating	Pearson correlation	0,243	1					
	Sig(2 tailed)	0,403						
Watching tv	Pearson correlation	0,663*	0,108	1				
	Sig(2 tailed)	0,010	0,713					
Reading for personal interest	Pearson correlation	-0,621*	-0,346	-0,590*	1			
	Sig(2 tailed)	0,018	0,226	0,026				
Relaxing and thinking	Pearson correlation	-0,112	0,174	0,017	-0,005	1		
	Sig(2 tailed)	0,704	0,553	0,954	0,986			
Playing games and computer use for leisure	Pearson correlation	0,692**	0,309	0,797**	-0,677**	0,115	1	
	Sig(2 tailed)	0,006	0,283	0,001	0,001	0,695		
Other leisure activities including travel	Pearson correlation	-0,191	0,439	-0,400	0,193	-0,191	-0,351	1
	Sig(2 tailed)	0,513	0,116	0,157	0,510	0,512	0,218	

Όσον αφορά τα άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου μόνο (*bachelor's degree only*) παρατηρούμε ότι υπάρχει θετική συσχέτιση μεταξύ της παρακολούθησης τηλεόρασης και της συμμετοχής σε αθλήματα και γυμναστική άσκηση. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι 0.663 με $p\text{-value} = 0.010$ και $\alpha = 0.05$.

Το διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση έχει αρνητική συσχέτιση με την παρακολούθηση τηλεόρασης και με την συμμετοχή σε αθλήματα και γυμναστική άσκηση. Οι συντελεστές συσχέτισης είναι -0.621 με $p\text{-value} 0.018$ και -0.590 με $p\text{-value} 0.026$ σε $\alpha = 0.05$.

Η χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή για παιχνίδια και αναψυχή έχει ισχυρή θετική συσχέτιση με την παρακολούθηση τηλεόρασης και την συμμετοχή σε αθλήματα και

γυμναστική άσκηση. Οι συντελεστές συσχέτισης είναι 0.692 με $p\text{-value} = 0.006$ και 0.797 με $p\text{-value} = 0.001$ σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.01$. Έχει επίσης ισχυρή αρνητική συσχέτιση με το διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση με συντελεστή συσχέτισης -0.677 και $p\text{-value} = 0.001$.

Πίνακας 5.2.2.6 Συσχετίσεις δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα με μεταπτυχιακό ή διδακτορικό πτυχίο (*advanced degree*)

		Participating in sports, exercise and recreation	Socializing and communicating	Watching tv	Reading for personal interest	Relaxing and thinking	Playing games and computer use for leisure	Other leisure activities including travel
Participating in sports, exercise and recreation	Pearson correlation	1						
	Sig(2 tailed)							
Socializing and communicating	Pearson correlation	-0,239	1					
	Sig(2 tailed)	0,411						
Watching tv	Pearson correlation	-0,124	-0,110	1				
	Sig(2 tailed)	0,674	0,709					
Reading for personal interest	Pearson correlation	0,292	0,048	-0,695**	1			
	Sig(2 tailed)	0,312	0,869	0,006				
Relaxing and thinking	Pearson correlation	0,158	0,708**	0,103	-0,045	1		
	Sig(2 tailed)	0,590	0,005	0,726	0,878			
Playing games and computer use for leisure	Pearson correlation	-0,501	-0,230	0,575*	0,711**	-0,139	1	
	Sig(2 tailed)	0,068	0,430	0,032	0,004	0,636		
Other leisure activities including travel	Pearson correlation	0,358	0,047	-0,586*	0,799**	0,091	-0,447	1
	Sig(2 tailed)	0,209	0,872	0,028	0,001	0,756	0,109	

Όσον αφορά τα άτομα με μεταπτυχιακό ή διδακτορικό πτυχίο (*advanced degree*) παρατηρούμε ότι υπάρχει ισχυρή αρνητική συσχέτιση μεταξύ παρακολούθησης τηλεόρασης και διαβάσματος για προσωπική ευχαρίστηση. Ο συντελεστής συσχέτισης ισούται με -0.695 με p-value = 0.006.

Επιπλέον, παρατηρούμε ότι υπάρχει ισχυρή θετική συσχέτιση μεταξύ της χαλάρωσης και του στοχασμού και της κοινωνικοποίησης και επικοινωνίας του ατόμου με άλλα άτομα. Ο συντελεστής συσχέτισης ισούται με 0.708 με p-value = 0.005 σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.01$

Η χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή για παιχνίδια και αναψυχή εμφανίζει ισχυρή θετική συσχέτιση με το διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση αλλά και με την

παρακολούθηση τηλεόρασης. Οι συντελεστές συσχέτισης είναι 0.711 με p-value 0.004 σε $\alpha = 0.01$ και 0.575 με p-value = 0.032 σε $\alpha = 0.05$

Οι υπόλοιπες δραστηριότητες αναψυχής στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και τα ταξίδια, εμφανίζουν πολύ ισχυρή θετική συσχέτιση με το διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση και αρνητική συσχέτιση με την παρακολούθηση τηλεόρασης. Οι συντελεστές συσχέτισης είναι 0.799 με p-value = 0.001 σε $\alpha = 0.01$ και -0.586 αντίστοιχα με p-value = 0.001 σε $\alpha = 0.05$.

5.2.3 ΚΑΤΑ ΤΥΠΟ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Πίνακας 5.2.3.1: Συσχετίσεις δραστηριοτήτων αναψυχής για εργαζόμενα άτομα

		Participating in sports, exercise and recreation	Socializing and communicating	Watching tv	Reading for personal interest	Relaxing and thinking	Playing games and computer use for leisure	Other leisure activities including travel
Participating in sports, exercise and recreation	Pearson correlation	1						
	Sig(2 tailed)							
Socializing and communicating	Pearson correlation	-0,617*	1					
	Sig(2 tailed)	0,019						
Watching tv	Pearson correlation	0,018	-0,375	1				
	Sig(2 tailed)	0,952	0,186					
Reading for personal interest	Pearson correlation	-0,495	0,553*	-0,269	1			
	Sig(2 tailed)	0,072	0,040	0,352				
Relaxing and thinking	Pearson correlation	0,365	0,115	-0,601*	-0,058	1		
	Sig(2 tailed)	0,199	0,695	0,023	0,843			
Playing games and computer use for leisure	Pearson correlation	0,179	-0,364	0,269	-0,850**	0,166	1	
	Sig(2 tailed)	0,541	0,201	0,253	0,000	0,571		
Other leisure activities including travel	Pearson correlation	-0,593*	0,499	-0,431	0,815**	0,160	-0,776**	1
	N							
	Sig(2 tailed)	0,026	0,069	0,124	0,000	0,584	0,001	

Όσον αφορά τα εργαζόμενα άτομα παρατηρούμε ότι η κοινωνικοποίηση και επικοινωνία του ατόμου με άλλα άτομα έχει αρνητική συσχέτιση με την συμμετοχή σε αθλήματα και γυμναστικές ασκήσεις και θετική συσχέτιση με το διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση. Οι συντελεστές συσχέτισης είναι -0.617 με $p\text{-value} = 0.019$ και 0.553 με $p\text{-value} = 0.043$ αντίστοιχα σε $\alpha = 0.05$.

Παρατηρείται επίσης αρνητική συσχέτιση μεταξύ της παρακολούθησης τηλεόρασης και της χαλάρωσης και στοχασμού. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι $-0,601$ με $p\text{-value} 0.023$ σε $\alpha = 0.05$.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει η πολύ ισχυρή αρνητική συσχέτιση μεταξύ της χρήσης του ηλεκτρονικού υπολογιστή για παιχνίδια και αναψυχή και του διαβάσματος για προσωπική ευχαρίστηση. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι -0.850 και το $p\text{-value} = 0.000$ σε $\alpha = 0.01$

Οι υπόλοιπες δραστηριότητες αναψυχής συμπεριλαμβανομένων των ταξιδιών παρουσιάζουν πολύ ισχυρή θετική συσχέτιση με το διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση και πολύ ισχυρή αρνητική συσχέτιση με τη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή για παιχνίδια και αναψυχή. Οι συντελεστές συσχέτισης είναι 0.815 με $p\text{-value} = 0.000$ και -0.776 με $p\text{-value} = 0.001$ αντίστοιχα σε $\alpha = 0.01$. Παρουσιάζουν επίσης αρνητική συσχέτιση με τη συμμετοχή σε αθλήματα και γυμναστικές ασκήσεις με συντελεστή συσχέτισης -0.593 και $p\text{-value} = 0.026$ σε $\alpha = 0.05$.

Πίνακας 5.2.3.2: Συσχετίσεις δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα εργαζόμενα σε πλήρη απασχόληση.

		Participating in sports, exercise and recreation	Socializing and communicating	Watching tv	Reading for personal interest	Relaxing and thinking	Playing games and computer use for leisure	Other leisure activities including travel
Participating in sports, exercise and recreation	Pearson correlation	1						
	Sig(2 tailed)							
Socializing and communicating	Pearson correlation	-0,693**	1					
	Sig(2 tailed)	0,006						
Watching tv	Pearson correlation	0,185	-0,483	1				
	Sig(2 tailed)	0,127	0,080					
Reading for personal interest	Pearson correlation	-0,537*	0,274	0,039	1			
	Sig(2 tailed)	0,048	0,344	0,894				
Relaxing and thinking	Pearson correlation	0,114	0,292	-0,565*	0,102	1		
	Sig(2 tailed)	0,699	0,311	0,035	0,729			
Playing games and computer use for leisure	Pearson correlation	0,446	-0,268	-0,151	-0,776**	-0,016	1	
	Sig(2 tailed)	0,110	0,395	0,606	0,001	0,956		
Other leisure activities including travel	Pearson correlation	-0,638*	0,489	-0,310	0,573*	-0,159	-0,497	1
	Sig(2 tailed)	0,014	0,076	0,281	0,032	0,587	0,071	

Για άτομα που εργάζονται σε πλήρη απασχόληση παρατηρούμε ότι η συμμετοχή σε αθλήματα και γυμναστικές ασκήσεις παρουσιάζει ισχυρή αρνητική συσχέτιση με την κοινωνικοποίηση και επικοινωνία του ατόμου με άλλα άτομα και αρνητική συσχέτιση με το διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση. Οι συντελεστές συσχέτισης είναι -0.693 με p-value= 0.006 σε $\alpha = 0.01$ και -0.537 με p-value 0.047 σε $\alpha = 0.05$. Παρουσιάζει επίσης αρνητική συσχέτιση με τις υπόλοιπες δραστηριότητες αναψυχής συμπεριλαμβανομένων των ταξιδιών με συντελεστή συσχέτισης -0.638 και p-value = 0.014 σε $\alpha = 0.05$.

Παρατηρούμε ότι υπάρχει αρνητική συσχέτιση μεταξύ της παρακολούθησης τηλεόρασης και της χαλάρωσης και στοχασμού. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι -0.565 με p-value 0.035 σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.05$

Η δραστηριότητα που αφορά το διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση παρουσιάζει πολύ ισχυρή αρνητική συσχέτιση με τη χρήση υπολογιστή για παιχνίδια και αναψυχή και θετική συσχέτιση με τις υπόλοιπες δραστηριότητες συμπεριλαμβανομένων και των ταξιδιών. Οι συντελεστές συσχέτισης είναι -0.776 με p-value = 0.001 σε $\alpha = 0.01$ και 0.573 με p-value = 0.032 σε $\alpha = 0.05$.

Πίνακας 5.2.3.3: Συσχετίσεις δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα εργαζόμενα σε μερική απασχόληση.

	Pearson correlation	Participating in sports, exercise and recreation	Socializing and communicating	Watching tv	Reading for personal interest	Relaxing and thinking	Playing games and computer use for leisure	Other leisure activities including travel
Participating in sports, exercise and recreation	Pearson correlation	1						
	Sig(2 tailed)							
Socializing and communicating	Pearson correlation	-0,408	1					
	Sig(2 tailed)	0,148						
Watching tv	Pearson correlation	-0,169	-0,252	1				
	Sig(2 tailed)	0,564	0,385					
Reading for personal interest	Pearson correlation	-0,031	0,458	-0,488	1			
	Sig(2 tailed)	0,915	0,099	0,077				
Relaxing and thinking	Pearson correlation	0,238	0,007	-0,158	-0,604*	1		
	Sig(2 tailed)	0,413	0,981	0,590	0,022			
Playing games and computer use for leisure	Pearson correlation	-0,170	-0,437	0,762**	-0,711**	0,168	1	
	Sig(2 tailed)	0,561	0,118	0,002	0,004	0,567		
Other leisure activities including travel	Pearson correlation	-0,185	0,656*	-0,172	0,292	0,058	-0,505	1
	Sig(2 tailed)	0,527	0,011	0,556	0,311	0,845	0,565	

Για άτομα που εργάζονται σε μερική απασχόληση συμπεραίνουμε ότι η δραστηριότητα που αφορά το διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση παρουσιάζει αρνητική συσχέτιση με τη δραστηριότητα της χαλάρωσης και του στοχασμού και ισχυρή αρνητική συσχέτιση με τη χρήση υπολογιστή για παιχνίδια και αναψυχή. Οι συντελεστές συσχέτισης είναι -0.604 με p-value = 0.022 σε $\alpha = 0.05$ και -0.711 με p-value = 0.004 σε $\alpha = 0.01$ αντίστοιχα.

Πολύ ισχυρή αρνητική συσχέτιση παρουσιάζουν η παρακολούθηση τηλεόρασης και η χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή για παιχνίδια και αναψυχή. Ο συντελεστής

συσχέτισης είναι -0.722 με p-value = 0.002 σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.01$

Τελος, ισχυρή συσχέτιση παρατηρείται μεταξύ των υπολοίπων δραστηριοτήτων αναψυχής συμπεριλαμβανομένων των ταξιδιών και της κοινωνικοποίησης και επικοινωνίας του ατόμου με άλλα άτομα. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι 0.656 με p-value = 0.011 σε $\alpha = 0.05$.

Πίνακας 5.2.3.4: Συσχετίσεις δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα μη εργαζόμενα

		Participating in sports, exercise and recreation	Socializing and communicating	Watching tv	Reading for personal interest	Relaxing and thinking	Playing games and computer use for leisure	Other leisure activities including travel
Participating in sports, exercise and recreation	Pearson correlation	1						
	Sig(2 tailed)							
Socializing and communicating	Pearson correlation	-0,058	1					
	Sig(2 tailed)	0,844						
Watching tv	Pearson correlation	0,103	-0,713**	1				
	Sig(2 tailed)	0,726	0,004					
Reading for personal interest	Pearson correlation	-0,340	-0,792**	-0,607*	1			
	Sig(2 tailed)	0,235	0,001	0,021				
Relaxing and thinking	Pearson correlation	-0,186	0,635*	-0,860**	0,598*	1		
	Sig(2 tailed)	0,525	0,015	0,000	0,024			
Playing games and computer use for leisure	Pearson correlation	0,238	-0,816**	0,748**	-0,723**	-0,791**	1	
	Sig(2 tailed)	0,412	0,000	0,000	0,004	0,001		
Other leisure activities including travel	Pearson correlation	0,201	0,885**	-0,733**	0,835**	0,727**	-0,756**	1
	Sig(2 tailed)	0,492	0,000	0,003	0,000	0,003	0,002	

Για άτομα που δεν εργάζονται παρατηρούμε ότι υπάρχει ισχυρή αρνητική συσχέτιση μεταξύ της παρακολούθησης τηλεόρασης και της κοινωνικοποίησης και επικοινωνίας του ατόμου με άλλα άτομα. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι -0.713 με $p\text{-value} = 0.004$ σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.05$

Το διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση παρατηρούμε ότι παρουσιάζει πολύ ισχυρή αρνητική συσχέτιση με την κοινωνικοποίηση και επικοινωνία του ατόμου με άλλα άτομα και αρνητική συσχέτιση με την παρακολούθηση τηλεόρασης. Οι συντελεστές συσχέτισης είναι -0.792 με $p\text{-value} = 0.001$ σε $\alpha = 0.01$ και -0.607 με $p\text{-value} = 0.021$ σε $\alpha = 0.05$. Η δραστηριότητα που αφορά τη χαλάρωση και το στοχασμό παρουσιάζει θετική συσχέτιση με την κοινωνικοποίηση και επικοινωνία του ατόμου με άλλα άτομα αλλά και με το διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση. Οι συντελεστές συσχέτισης είναι 0.635 με $p\text{-value} = 0.015$ και 0.598 με $p\text{-value} = 0.024$ σε $\alpha = 0.05$. Παρουσιάζει επίσης πολύ ισχυρή αρνητική συσχέτιση με την παρακολούθηση τηλεόρασης. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι -0.860 με $p\text{-value} = 0.000$ σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.01$

Η χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή για παιχνίδια και αναψυχή παρουσιάζει πολύ ισχυρή αρνητική συσχέτιση με την κοινωνικοποίηση και επικοινωνία του ατόμου με άλλα άτομα, την χαλάρωση και το στοχασμό και το διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση. Οι συντελεστές συσχέτισης είναι -0.816 με $p\text{-value} = 0.000$, -0.791 με $p\text{-value} = 0.001$ και -0.723 με $p\text{-value} = 0.004$ σε $\alpha = 0.01$. Επιπλέον παρουσιάζει πολύ ισχυρή θετική συσχέτιση με την παρακολούθηση τηλεόρασης με συντελεστή συσχέτισης 0.748 με $p\text{-value} = 0.000$ σε $\alpha = 0.01$. Η δραστηριότητα που αφορά τις υπόλοιπες δραστηριότητες αναψυχής συμπεριλαμβανομένων των ταξιδιών παρουσιάζει πολύ ισχυρή θετική συσχέτιση με την κοινωνικοποίηση και επικοινωνία του ατόμου με άλλα άτομα αλλά και με το διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση. Οι συντελεστές συσχέτισης είναι 0.885 με $p\text{-value} = 0.000$ και 0.835 με $p\text{-value} = 0.000$ σε $\alpha = 0.01$. Επιπλέον, παρουσιάζει πολύ ισχυρή αρνητική συσχέτιση με την παρακολούθηση τηλεόρασης και τη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή για παιχνίδια και αναψυχή. Οι συντελεστές συσχέτισης είναι -0.733 με $p\text{-value} = 0.003$ και -0.756 με $p\text{-value} = 0.002$ αντίστοιχα σε $\alpha = 0.01$. Τέλος, παρουσιάζει ισχυρή θετική συσχέτιση με την χαλάρωση και το στοχασμό με συντελεστή συσχέτισης 0.727 , $p\text{-value} = 0.003$ σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.01$

5.2.4 ΚΑΤΑ ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΟ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ

Πίνακας 5.2.4.1: Συσχετίσεις δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα με εβδομαδιαίο εισόδημα $\leq 25\%$ του πληθυσμού

		Participating in sports,exercise and recreation	Socializing and communicating	Watching tv	Reading for personal interest	Relaxing and thinking	Playing games and computer use for leisure	Other leisure activities including travel
Participating in sports,exercise and recreation	Pearson correlation	1						
	Sig(2 tailed)							
Socializing and communicating	Pearson correlation	0,07	1					
	Sig(2 tailed)	0,983						
Watching tv	Pearson correlation	-0,048	-0,237	1				
	Sig(2 tailed)	0,876	0,435					
Reading for personal interest	Pearson correlation	-0,006	-0,065	-0,158	1			
	Sig(2 tailed)	0,985	0,833	0,606				
Relaxing and thinking	Pearson correlation	0,238	0,056	-0,234	0,409	1		
	Sig(2 tailed)	0,434	0,857	0,442	0,165			
Playing games and computer use for leisure	Pearson correlation	-0,147	0,236	-0,486	-0,133	0,085	1	
	Sig(2 tailed)	0,632	0,437	0,092	0,713	0,783		
Other leisure activities including travel	Pearson correlation	-0,123	0,357	-0,071	0,220	-0,476	-0,03	1
	Sig(2 tailed)	0,688	0,231	0,817	0,471	0,1	0,924	

Όσον αφορά τα άτομα με εβδομαδιαίο εισόδημα $\leq 25\%$ του πληθυσμού παρατηρούμε ότι δεν υπάρχουν συσχετίσεις μεταξύ των δραστηριοτήτων αναψυχής τους.

Πίνακας 5.2.4.2: Συσχετίσεις δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα με εβδομαδιαίο εισόδημα >25%, <=50% του πληθυσμού

		Participating in sports,exercise and recreation	Socializing and communicating	Watching tv	Reading for personal interest	Relaxing and thinking	Playing games and computer use for leisure	Other leisure activities including travel
Participating in sports,exercise and recreation	Pearson correlation	1						
	Sig(2 tailed)							
Socializing and communicating	Pearson correlation	0,493	1					
	Sig(2 tailed)	0,087						
Watching tv	Pearson correlation	-0,221	0,192	1				
	Sig(2 tailed)	0,469	0,530					
Reading for personal interest	Pearson correlation	-0,575*	-0,578*	0,066	1			
	Sig(2 tailed)	0,004	0,038	0,831				
Relaxing and thinking	Pearson correlation	0,347	-0,273	-0,495	0,077	1		
	Sig(2 tailed)	0,246	0,367	0,086	0,803			
Playing games and computer use for leisure	Pearson correlation	-0,198	0,122	-0,105	-0,279	-0,146	1	
	Sig(2 tailed)	0,516	0,690	0,732	0,355	0,633		
Other leisure activities including travel	Pearson correlation	-0,381	-0,104	-0,039	0,384	-0,205	-0,431	1
	Sig(2 tailed)	0,199	0,735	0,899	0,195	0,501	0,141	

Για τα άτομα με εβδομαδιαίο εισόδημα >25%, <=50% του πληθυσμού παρατηρούμε ότι η δραστηριότητα που αφορά το διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση έχει αρνητική συσχέτιση με την συμμετοχή των ατόμων σε αθλήματα και γυμναστικές ασκήσεις και την δραστηριότητα της επικοινωνίας και κοινωνικοποίησης του ατόμου. Οι συντελεστές συσχέτισης είναι -0.575 με p-value 0.004 και -0.578 με p-value = 0.038 αντίστοιχα σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.05$.

Πίνακας 5.2.4.2: Συσχετίσεις δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα με εβδομαδιαίο εισόδημα >50%, <=75% του πληθυσμού

		Participating in sports,exercise and recreation	Socializing and communicating	Watching tv	Reading for personal interest	Relaxing and thinking	Playing games and computer use for leisure	Other leisure activities including travel
Participating in sports,exercise and recreation	Pearson correlation	1						
	Sig(2 tailed)							
Socializing and communicating	Pearson correlation	-0,764**	1					
	Sig(2 tailed)	0,002						
Watching tv	Pearson correlation	0,511	-0,453	1				
	Sig(2 tailed)	0,075	0,120					
Reading for personal interest	Pearson correlation	-0,333	0,532	-0,181	1			
	Sig(2 tailed)	0,266	0,061	0,554				
Relaxing and thinking	Pearson correlation	0,038	0,027	-0,115	0,061	1		
	Sig(2 tailed)	0,902	0,930	0,708	0,843			
Playing games and computer use for leisure	Pearson correlation	0,047	-0,222	-0,222	-0,452	0,047	1	
	Sig(2 tailed)	0,879	0,467	0,466	0,121	0,878		
Other leisure activities including travel	Pearson correlation	-0,527	0,566*	-0,494	0,296	-0,014	-0,485	1
	Sig(2 tailed)	0,064	0,044	0,086	0,327	0,963	0,093	

Για άτομα με εβδομαδιαίο εισόδημα >50% , <75% του πληθυσμού, παρατηρούμε ότι υπάρχει πολύ ισχυρή αρνητική συσχέτιση μεταξύ της συμμετοχής του ατόμου σε αθλήματα και γυμναστικές ασκήσεις και της κοινωνικοποίησης και επικοινωνίας του ατόμου με άλλα άτομα. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι -0.764 με p-value = 0.002 σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.05$. Η δραστηριότητα που αφορά την κοινωνικοποίηση και επικοινωνία του ατόμου με άλλα άτομα έχει επίσης θετική συσχέτιση με τις υπόλοιπες δραστηριότητες αναψυχής οι οποίες περιλαμβάνουν και τα ταξίδια. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι 0.566 με p-value = 0.044 σε $\alpha = 0.05$

Πίνακας 5.2.4.5 Συσχετίσεις δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα με εβδομαδιαίο εισόδημα >75% του πληθυσμού

		Participating in sports,exercise and recreation	Socializing and communicating	Watching tv	Reading for personal interest	Relaxing and thinking	Playing games and computer use for leisure	Other leisure activities including travel
Participating in sports,exercise and recreation	Pearson correlation	1						
	Sig(2 tailed)							
Socializing and communicating	Pearson correlation	0,233	1					
	Sig(2 tailed)	0,464						
Watching tv	Pearson correlation	-0,181	-0,533	1				
	Sig(2 tailed)	0,554	0,061					
Reading for personal interest	Pearson correlation	-0,088	0,014	-0,610*	1			
	Sig(2 tailed)	0,755	0,963	0,027				
Relaxing and thinking	Pearson correlation	0,274	-0,319	-0,064	0,180	1		
	Sig(2 tailed)	0,366	0,288	0,836	0,566			
Playing games and computer use for leisure	Pearson correlation	-0,185	0,488	0,090	-0,476	-0,345	1	
	Sig(2 tailed)	0,545	0,091	0,770	0,100	0,248		
Other leisure activities including travel	Pearson correlation	0,099	-0,036	-0,013	0,266	-0,101	-0,404	1
	Sig(2 tailed)	0,746	0,906	0,966	0,380	0,743	0,171	

Για άτομα με εβδομαδιαίο εισόδημα >75% του πληθυσμού τον πίνακα 5.1.4 παρατηρούμε ότι υπάρχει αρνητική συσχέτιση μεταξύ της παρακολούθησης τηλεόρασης και της δραστηριότητας που αφορά το διάβασμα για προσωπική χρήση. Ο συντελεστής συσχέτισης είναι -0.610 με p-value = 0.027 σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.05$.

5.2 ΠΑΛΙΝΔΡΟΜΗΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΧΡΟΝΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΑΝΑΨΥΧΗΣ

Στην ενότητα αυτό θα εξεταστούν οι παρακάτω παλινδρομήσεις μεταξύ των:

Ανεξάρτητη μεταβλητή	Εξαρτημένη μεταβλητή	Πίνακας
Χρόνος εργασίας για άτομα με εβδομαδιαίο εισόδημα <25% του πληθυσμού	Στοχασμός και χαλάρωση για άτομα με εβδομαδιαίο εισόδημα <25% του πληθυσμού	Πίνακας 5.3.1
Χρόνος εργασίας για άτομα με εβδομαδιαίο εισόδημα >25%, <50% του πληθυσμού	Χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή για παιχνίδια και αναψυχή για άτομα με εβδομαδιαίο εισόδημα >25%, <50% του πληθυσμού	Πίνακας 5.3.2
Χρόνος εργασίας για άτομα με εβδομαδιαίο εισόδημα >25%, <50% του πληθυσμού	Άλλες δραστηριότητες αναψυχής συμπεριλαμβανομένων και των ταξιδιών για άτομα με εβδομαδιαίο εισόδημα >25%, <50% του πληθυσμού	Πίνακας 5.3.3
Χρόνος εργασίας για άτομα με εβδομαδιαίο εισόδημα >75% του πληθυσμού	Άλλες δραστηριότητες αναψυχής συμπεριλαμβανομένων και των ταξιδιών για άτομα με εβδομαδιαίο εισόδημα >75% του πληθυσμού	Πίνακας 5.3.4
Χρόνος εργασίας για άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου ή κάποιου εκπαιδευτικού ιδρύματος (some college or associate degree)	Συνολικός χρόνος ο οποίος επενδύεται σε αναψυχή για άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου ή κάποιου εκπαιδευτικού ιδρύματος (some college or associate degree)	Πίνακας 5.3.5
Χρόνος εργασίας για άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου ή κάποιου εκπαιδευτικού ιδρύματος (some college or associate degree)	Παρακολούθηση τηλεόρασης για άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου ή κάποιου εκπαιδευτικού ιδρύματος (some college or associate degree)	Πίνακας 5.3.6
Χρόνος εργασίας για άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου ή κάποιου εκπαιδευτικού ιδρύματος (some college or associate degree)	Χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή για παιχνίδια και αναψυχή για άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου ή κάποιου εκπαιδευτικού ιδρύματος (some college or associate degree)	Πίνακας 5.3.7
Χρόνος εργασίας για άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου ή κάποιου εκπαιδευτικού ιδρύματος (some college or associate degree)	Άλλες δραστηριότητες αναψυχής συμπεριλαμβανομένων και των ταξιδιών για άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου ή κάποιου εκπαιδευτικού ιδρύματος (some college or associate degree)	Πίνακας 5.3.8
Χρόνος εργασίας για άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου η ανώτερης σχολής (bachelor's degree or higher)	Στοχασμός και χαλάρωση για άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου η ανώτερης σχολής (bachelor's degree or higher)	Πίνακας 5.3.9
Χρόνος εργασίας για άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου(bachelor's degree only)	Στοχασμός και χαλάρωση για άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου(bachelor's degree only)	Πίνακας 5.3.10

Πίνακας 5.3.1 Παλινδρόμηση χρόνου εργασίας και δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα με εβδομαδιαίο εισόδημα <25% του πληθυσμού

Dependent		p-value	
Στοχασμός και χαλάρωση			
Σταθερός όρος	C	-0.513	0.170
coefficient	Χρόνος εργασίας	0.099	0.047
R-square		0.31	

Από τον παραπάνω πίνακα συμπεραίνουμε ότι ο χρόνος εργασίας για τα άτομα με εβδομαδιαίο εισόδημα <25% του πληθυσμού επηρεάζει θετικά την δραστηριότητα του στοχασμού και της χαλάρωσης των ατόμων αυτών. Η παλινδρόμηση είναι στατιστικά σημαντική με p-value 0.047 σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.05$. Ο συντελεστής προσδιορισμού είναι 0.31, δηλαδή μια αύξηση ή μείωση της ανεξάρτητης μεταβλητής κατά 1% θα επηρεάσει κατά 31% την εξαρτημένη.

Πίνακας 5.3.2 Παλινδρόμηση χρόνου εργασίας και δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα με εβδομαδιαίο εισόδημα >25%, <50% του πληθυσμού

Dependent t	Χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή για παιχνίδια και αναψυχή.	p-value	
Σταθερός όρος	C	-1.93	0.03
coefficient	Χρόνος εργασίας	0.27	0.01
R-square		0.63	

Από τον παραπάνω πίνακα παρατηρούμε ότι ο χρόνος εργασίας για τα άτομα με εβδομαδιαίο εισόδημα >25% και <50% του πληθυσμού είναι στατιστικά σημαντικός με τη δραστηριότητα που αφορά τη χρήση υπολογιστή για παιχνίδια και αναψυχή. Αυτό σημαίνει ότι ο χρόνος εργασίας έχει ισχυρή θετική επίδραση πάνω στη δραστηριότητα αυτή σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.01$ με $p\text{-value} = 0.01$. Επιπλέον, παρατηρείται πολύ ισχυρή αρνητική επίδραση του χρόνου εργασίας στις υπόλοιπες δραστηριότητες αναψυχής συμπεριλαμβανομένων και των ταξιδιών με $p\text{-value} = 0.003$ σε $\alpha = 0.01$.

Πίνακας 5.3.3 Παλινδρόμηση χρόνου εργασίας και άλλων δραστηριοτήτων αναψυχής εβδομαδιαία εισοδήματα >25% και <50% του πληθυσμού

Dependent	Άλλες δραστηριότητες αναψυχής συμπεριλαμβανομένων και των ταξιδιών	p-value	
Σταθερός όρος	C	3.950	0.002
coefficient	Χρόνος εργασίας	-0.439	0.003
R-square		0.55	

Από τον παραπάνω πίνακα παρατηρείτε ότι ο χρόνος εργασίας ως ανεξάρτητη μεταβλητή επηρεάζει αρνητικά όλες τις άλλες δραστηριότητες αναψυχής συμπεριλαμβανομένων και των ταξιδιών. Η επίδραση αυτή της ανεξάρτητης μεταβλητής πάνω στην εξαρτημένη είναι αρκετά ισχυρή με p-value = 0.003 σε $\alpha = 0.01$

Πίνακας 5.3.4 Παλινδρόμηση χρόνου εργασίας και δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα με εβδομαδιαίο εισόδημα >75% του πληθυσμού

Dependent	Άλλες δραστηριότητες αναψυχής συμπεριλαμβανομένων και των ταξιδιών	p-value	
Σταθερός όρος	C	2.077	3.947
coefficient	Χρόνος εργασίας	-0.206	0.026
R-square		0.25	

Από τον παραπάνω πίνακα συμπεραίνουμε ότι ο χρόνος εργασίας ως ανεξάρτητη μεταβλητή επηρεάζει αρνητικά τις άλλες δραστηριότητες αναψυχής συμπεριλαμβανομένων και των ταξιδιών όσον αφορά τα άτομα με εβδομαδιαία εισοδήματα >75%. Το p-value είναι 0.026 σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.05$

Πίνακας 5.3.5 Παλινδρόμηση χρόνου εργασίας και δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα με πτυχίο λυκείου ή κάποιου τεχνικού ιδρύματος (some college or associate degree)

Dependent	Συνολικός χρόνος ο οποίος επενδύεται σε αναψυχή	p-value	
Σταθερός όρος	C	1.201	0.466
coefficient	Χρόνος εργασίας	0.485	0.036
R-square		0.31	

Όσον αφορά τα άτομα τα οποία κατέχουν απόλυτήριο λυκείου ή κάποιου τεχνικού ιδρύματος, ο χρόνος εργασίας τους επηρεάζει θετικά τον συνολικό χρόνο που επενδύουν σε δραστηριότητες αναψυχής. Το p-value είναι 0.036 σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.05$

Πίνακας 5.3.6 Παλινδρόμηση χρόνου εργασίας και δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα με πτυχίο λυκείου ή κάποιου τεχνικού ιδρύματος (some college or associate degree)

Dependent	Παρακολούθηση τηλεόρασης	p-value	
Σταθερός όρος	C	-1.454	0.453

coefficient	Χρόνος εργασίας	0.532	0.048
R-square		0.28	

Ο χρόνος εργασίας ως ανεξάρτητη μεταβλητή επηρεάζει θετικά τον χρόνο που επενδύουν τα άτομα με απόλυτήριο λυκείου ή κάποιου τεχνικού ιδρύματος στην παρακολούθηση τηλεόρασης. Οι δύο μεταβλητές είναι στατιστικά σημαντικές με p-value = 0.048 σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.05$.

Πίνακας 5.3.7 Παλινδρόμηση χρόνου εργασίας και δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα με πτυχίο λυκείου ή κάποιου τεχνικού ιδρύματος (some college or associate degree)

Dependent	Χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή για παιχνίδια και αναψυχή	p-value	
Σταθερός όρος	C	-1.311	0.024
coefficient	Χρόνος εργασίας	2,214	0.007
R-square		0.47	

Στον παραπάνω πίνακα παρατηρούμε ότι ο χρόνος εργασίας και η δραστηριότητα που αφορά τη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή για παιχνίδια και αναψυχή για άτομα με πτυχίο λυκείου ή κάποιου τεχνικού ιδρύματος είναι στατιστικά σημαντικές. Αυτό σημαίνει ότι ο χρόνος εργασίας επηρεάζει θετικά την δραστηριότητα αυτή με p-value = 0.007 σε $\alpha = 0.01$

Πίνακας 5.3.8 Παλινδρόμηση χρόνου εργασίας και δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα με πτυχίο λυκείου ή κάποιου τεχνικού ιδρύματος (*some college or associate degree*)

Dependent	Άλλες δραστηριότητες αναψυχής συμπεριλαμβανομένων και των ταξιδιών		p-value
Σταθερός όρος	C	1.139	0.001
coefficient	Χρόνος εργασίας	-0.094	0.013
R-square		0.41	

Στον παραπάνω πίνακα παρατηρούμε ότι ο χρόνος εργασίας επηρεάζει αρνητικά τις άλλες δραστηριότητες αναψυχής συμπεριλαμβανομένων και των ταξιδιών για άτομα με πτυχίο λυκείου ή κάποιου τεχνικού ιδρύματος. Οι δύο μεταβλητές είναι στατιστικά σημαντικές με $p\text{-value} = 0.013$ σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.05$

Πίνακας 5.3.9 Παλινδρομήσεις χρόνου εργασίας και δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου η ανώτερης σχολής (*bachelor's degree or higher*)

Dependent	Στοχασμός και χαλάρωση	p-value	
Σταθερός όρος	C	-0.444	0.066
coefficient	Χρόνος εργασίας	0.083	0.016
R-square		0.39	

Ο πίνακας 5.3.9 μας βοηθάει να συμπεράνουμε ότι ο χρόνος εργασίας επηρεάζει θετικά την δραστηριότητα του στοχασμού και της χαλάρωσης όσον αφορά τα άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου η ανώτερης σχολής. Οι δύο μεταβλητές είναι στατιστικά σημαντικές με $p\text{-value} = 0.016$ σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας $\alpha = 0.05$

Πίνακας 5.3.10 Παλινδρομήσεις χρόνου εργασίας και δραστηριοτήτων αναψυχής για άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου (*bachelor's degree only*)

Dependent	Στοχασμός και χαλάρωση	p-value	
Σταθερός όρος	C	-0.233	0.173
coefficient	Χρόνος εργασίας	0.055	0.024
R-square		0.35	

Όσον αφορά τα άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου μόνο, ο χρόνος εργασίας και η δραστηριότητα του στοχασμού και της χαλάρωσης είναι στατιστικά σημαντικές. Δηλαδή, ο χρόνος εργασίας επηρεάζει θετικά την δραστηριότητα αυτή με $p\text{-value} = 0.024$ σε $\alpha = 0.05$.

5.4 Ανακεφαλαίωση

Στο παρόν κεφάλαιο καταγράψαμε αρχικά πως κατανέμουν τον χρόνο αναψυχής τους οι Αμερικανοί κατά εισόδημα, ηλικία, μορφωτικό επίπεδο και τύπο εργασίας. Από την διαγραμματική απεικόνιση των δραστηριοτήτων αναψυχής συμπεραίνουμε ότι:

- Οι νεότερες ηλικιακά ομάδες επιλέγουν να επενδύσουν τον χρόνο αναψυχής τους σε αθλήματα και γυμναστική σε αντίθεση με τις μεγαλύτερες ηλικίες οι οποίες επενδύουν το χρόνο τους στη παρακολούθηση τηλεόρασης.
- Τα άτομα με πιο υψηλό μορφωτικό επίπεδο έχουν λιγότερο χρόνο αναψυχής σε σχέση με εκείνους που έχουν χαμηλό μορφωτικό επίπεδο.
- Τα άτομα με υψηλότερο μορφωτικό επίπεδο επιλέγουν να επενδύσουν τον χρόνο αναψυχής τους σε αθλήματα και γυμναστική αλλά και στο διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση.
- Τα λιγότερο μορφωμένα άτομα επιλέγουν την παρακολούθηση τηλεόρασης, τον στοχασμό και τη χαλάρωση για να περάσουν ευχάριστα τον ελεύθερο χρόνο τους.
- Οι εργαζόμενοι σε πλήρη απασχόληση επιλέγουν να επενδύσουν το χρόνο αναψυχής τους σε αθλήματα και γυμναστική ενώ εκείνοι που εργάζονται σε μερική απασχόληση σε δραστηριότητες που αφορούν τα ταξίδια αναψυχής.
- Οι άνεργοι επιλέγουν το διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση για να περάσουν ευχάριστα τον ελεύθερο χρόνο τους.
- Τα άτομα με τα υψηλότερα εισοδήματα επενδύουν τον ελεύθερο χρόνο τους στο διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση και την άθληση.
- Αντίθετα, τα άτομα με τα χαμηλότερα εισοδήματα επενδύουν το χρόνο τους στην παρακολούθηση τηλεόρασης, τον στοχασμό και τη χαλάρωση.

Στη συνέχεια μέσω της συσχέτιση κατά Pearson εξετάσαμε την σχέση που έχουν οι δραστηριότητες αναψυχής μεταξύ τους ώστε να δούμε πως αλληλοεξαρτώνται. Οι πιο σημαντικές σχέσεις μεταξύ των δραστηριοτήτων αναψυχής είναι οι εξής:

- Όσον αφορά τα άτομα ηλικίας 35-44 ετών υπάρχει ισχυρή αρνητική συσχέτιση μεταξύ της παρακολούθησης τηλεόρασης και του στοχασμού και της χαλάρωσης. Αυτό σημαίνει ότι όσο περισσότερη τηλεόραση βλέπει

κάποιος που υπάγεται στην ηλικία αυτή τόσο λιγότερο χρόνο αφιερώνει στο στοχασμό και τη χαλάρωση.

- Για τα άτομα ηλικίας 44-55 ετών βλέπουμε ότι υπάρχει ισχυρή αρνητική συσχέτιση μεταξύ του διαβάσματος για προσωπική ευχαρίστηση και της παρακολούθησης τη τηλεόρασης. Δηλαδή, αν κάποιο άτομο από αυτήν την ηλικιακή ομάδα επενδύσει σε μια από τις δυο δραστηριότητες περισσότερο χρόνο, ο χρόνος αυτός θα αφαιρεθεί από την ενασχόληση με την άλλη δραστηριότητα.
- Πολύ ισχυρή θετική συσχέτιση υπάρχει επίσης μεταξύ του διαβάσματος για προσωπική ευχαρίστηση και των άλλων δραστηριοτήτων που περιλαμβάνουν τα ταξίδια αναψυχής. Αυτό σημαίνει ότι όσο πιο πολύ διαβάζει ένας άνθρωπος, ηλικίας από 45-54 ετών τόσο πιο πολύ θα διαλέξει να ασχοληθεί με δραστηριότητες που περιλαμβάνουν τα ταξίδια αναψυχής.
- Όσον αφορά τα άτομα από 55-64 συμπεραίνουμε ότι όσο περισσότερο επιλέγει κάποιο άτομο το διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση τόσο περισσότερο χρόνο θα επενδύσει στην κοινωνικοποίηση και επικοινωνία με άλλα άτομα.
- Όσον αφορά τα άτομα χωρίς πτυχίο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (less than high school diploma) συμπεραίνουμε ότι υπάρχει ισχυρή συσχέτιση μεταξύ της δραστηριότητας που αφορά το διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση και της δραστηριότητας που αφορά την κοινωνικοποίηση και επικοινωνία του ατόμου με άλλα άτομα. Με απλά λόγια αυτό σημαίνει ότι όσο περισσότερο κάποιος διαβάζει τόσο πιο κοινωνικός θα είναι με τα άτομα γύρω του και αντίστροφα.
- Για τα άτομα με πτυχίο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (high school diploma) παρατηρείται ότι όσο πιο πολύ τηλεόραση βλέπει κάποιος και όσο περισσότερο χρησιμοποιεί τον υπολογιστή του για παιχνίδια τόσο λιγότερο χρόνο επενδύει στην κοινωνικοποίηση και επικοινωνία με άλλα άτομα. Η συσχέτιση μεταξύ των δραστηριοτήτων είναι πάρα πολύ ισχυρή.
- Παρατηρούμε ότι όταν κάποιο άτομο με πτυχίο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης παρακολουθεί πολλή τηλεόραση ο χρόνος αυτός αφαιρείται από άλλες δραστηριότητες που αφορούν και τα ταξίδια αναψυχής.
- Όσον αφορά τα άτομα με πτυχίο λυκείου ή κάποιας τεχνικής σχολής (some college or associate degree), η παρακολούθηση τηλεόρασης όπως επίσης και

η χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή για παιχνίδια παρουσιάζουν πολύ ισχυρή αρνητική συσχέτιση με το διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση. Δηλαδή, όσο περισσότερο διαβάζει ένα άτομο τόσο λιγότερο θα επιλέξει ως αναψυχή τη τηλεόραση και τον υπολογιστή.

- Την ίδια συσχέτιση παρατηρούμε και μεταξύ της παρακολούθησης τηλεόρασης και της χρήσης υπολογιστή για παιχνίδια με τις άλλες δραστηριότητες που συμπεριλαμβάνουν τα ταξίδια. Δηλαδή, τα άτομα που υπάγονται στη κατηγορία αυτή όσο περισσότερη τηλεόραση βλέπουν και όσο πιο πολύ χρησιμοποιούν τον υπολογιστή για παιχνίδια τόσο λιγότερο ταξιδεύουν. Όσο πιο πολύ ταξιδεύουν όμως τόσο πιο πολύ επιλέγουν το διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση.
- Όσον αφορά τα άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου ή ανώτερο (bachelor's degree or higher), η χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή για παιχνίδια και αναψυχή έχει θετική συσχέτιση με την παρακολούθηση τηλεόρασης και αρνητική με το διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση. Αυτό που αξίζει να σημειωθεί για την ομάδα αυτή είναι ότι όση περισσότερη τηλεόραση βλέπουν τόσο περισσότερο ασχολούνται με αθλήματα και γυμναστική. Το εύρημα αυτό είναι αρκετά μη αναμενόμενο αφού θα περίμενε κανείς ότι όση περισσότερη τηλεόραση βλέπουν τόσο λιγότερο θα ασχολούνται με αθλήματα και γυμναστική.
- Την ίδια θετική συσχέτιση βλέπουμε και για τα άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου μόνο (bachelor's degree only). Επίσης, όσον αφορά τα άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου μόνο βλέπουμε ότι ο χρόνος που επενδύεται σε αθλήματα και γυμναστική αφαιρείται από το διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση.
- Όσον αφορά τα άτομα με μεταπτυχιακό ή διδακτορικό πτυχίο (advanced degree), παρατηρείται θετική συσχέτιση μεταξύ της κοινωνικοποίησης και επικοινωνίας του ατόμου με άλλα άτομα με τη δραστηριότητα που αφορά το στοχασμό και τη χαλάρωση. Δηλαδή, όσο αυξάνεται ο χρόνος που επενδύουν τα άτομα στην κοινωνικοποίηση με άλλους ανθρώπους τόσο αυξάνεται και ο χρόνος που επενδύουν στο στοχασμό και τη χαλάρωση.
- Παρατηρείται ότι όσο περισσότερο χρόνο επενδύουν τα άτομα αυτά στο διάβασμα για προσωπική ευχαρίστηση τόσο πιο πολύ χρόνο επενδύουν στα

ταξίδια και στη χρήση υπολογιστή για παιχνίδια. Στις παραπάνω ομάδες είδαμε ότι οι συσχετίσεις αυτές ήταν αρνητικές και μάλιστα πολύ ισχυρές.

- Όσον αφορά τα εργαζόμενα άτομα παρατηρούμε ότι όσο πιο πολύ ασχολούνται με αθλήματα και γυμναστική τόσο λιγότερο χρόνο επενδύουν στην κοινωνικοποίηση με άλλα άτομα.
- Παρατηρούμε ότι όσο πιο πολύ διαβάζουν για προσωπική ευχαρίστηση τόσο πιο πολύ επιλέγουν τις δραστηριότητες που περιλαμβάνουν τα ταξίδια και τόσο λιγότερο τη χρήση υπολογιστή για παιχνίδια.
- Όσον αφορά τα άτομα που εργάζονται σε πλήρη απασχόληση οι δραστηριότητες που συμπεριλαμβάνουν τα ταξίδια και η δραστηριότητα που αφορά τη συμμετοχή σε αθλήματα παρουσιάζουν ισχυρή αρνητική συσχέτιση.
- Τα άτομα που εργάζονται σε μερική απασχόληση, όσο περισσότερο διαβάζουν για προσωπική ευχαρίστηση τόσο λιγότερο επενδύουν χρόνο στη χαλάρωση και αναψυχή.
- Όσον αφορά τα άτομα που δεν εργάζονται, παρατηρούμε ότι η κοινωνικοποίηση και επικοινωνία με άλλα άτομα έχει πολύ ισχυρή αρνητική συσχέτιση με τη παρακολούθηση τηλεόρασης, το διάβασμα για προσωπική χρήση, τη χρήση υπολογιστή για παιχνίδια και αναψυχή και ισχυρή θετική συσχέτιση με τις άλλες δραστηριότητες που περιλαμβάνουν και τα ταξίδια.
- Παρατηρείται επίσης ότι η παρακολούθηση τηλεόρασης έχει πολύ ισχυρή αρνητική συσχέτιση με τη χαλάρωση και το στοχασμό, τις άλλες δραστηριότητες που αφορούν τα ταξίδια και πολύ ισχυρή θετική συσχέτιση με τη χρήση υπολογιστή για παιχνίδια και αναψυχή
- Όσον αφορά τα άτομα με εβδομαδιαίο εισόδημα <50% και <75% παρατηρούμε ότι όσο περισσότερο χρόνο επενδύουν τα άτομα αυτά στην συμμετοχή σε αθλήματα και γυμναστική τόσο λιγότερο χρόνο επενδύουν στην κοινωνικοποίηση και επικοινωνία με άλλα άτομα.

Στον παρακάτω πίνακα παρατίθενται οι δραστηριότητες αναψυχής που επηρεάζονται από τον χρόνο εργασίας των ατόμων κατά ηλικία, εισόδημα, τύπο εργασίας και μορφωτικό επίπεδο. Από τα αποτελέσματα συμπεραίνουμε ότι:

Πίνακας 5.4 Παλινδρομήσεις μεταξύ χρόνου εργασίας και δραστηριοτήτων αναψυχής

Ανεξάρτητη μεταβλητή	Εξαρτημένη μεταβλητή	p-value
Χρόνος εργασίας για άτομα με εβδομαδιαίο εισόδημα <25% του πληθυσμού	Στοχασμός και χαλάρωση για άτομα με εβδομαδιαίο εισόδημα <25% του πληθυσμού	0.047 <i>coefficient</i> =0.099
Χρόνος εργασίας για άτομα με εβδομαδιαίο εισόδημα >25%, <50% του πληθυσμού	Χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή για παιχνίδια και αναψυχή για άτομα με εβδομαδιαίο εισόδημα >25%, <50% του πληθυσμού	0.01 <i>coefficient</i> =0.27
Χρόνος εργασίας για άτομα με εβδομαδιαίο εισόδημα >25%, <50% του πληθυσμού	Άλλες δραστηριότητες αναψυχής συμπεριλαμβανομένων και των ταξιδιών για άτομα με εβδομαδιαίο εισόδημα >25%, <50% του πληθυσμού	0.003 <i>coefficient</i> = -0.439
Χρόνος εργασίας για άτομα με εβδομαδιαίο εισόδημα >75% του πληθυσμού	Άλλες δραστηριότητες αναψυχής συμπεριλαμβανομένων και των ταξιδιών για άτομα με εβδομαδιαίο εισόδημα >75% του πληθυσμού	0.026 <i>coefficient</i> = -0.206
Χρόνος εργασίας για άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου ή κάποιου εκπαιδευτικού ιδρύματος (some college or associate degree)	Συνολικός χρόνος ο οποίος επενδύεται σε αναψυχή για άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου ή κάποιου εκπαιδευτικού ιδρύματος (some college or associate degree)	0.036 <i>coefficient</i> =0.485
Χρόνος εργασίας για άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου ή κάποιου εκπαιδευτικού ιδρύματος (some college or associate degree)	Παρακολούθηση τηλεόρασης για άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου ή κάποιου εκπαιδευτικού ιδρύματος (some college or associate degree)	0.048 <i>coefficient</i> =0.532
Χρόνος εργασίας για άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου ή κάποιου εκπαιδευτικού ιδρύματος (some college or associate degree)	Χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή για παιχνίδια και αναψυχή για άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου ή κάποιου εκπαιδευτικού ιδρύματος (some college or associate degree)	0.007 <i>coefficient</i> =2,214
Χρόνος εργασίας για άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου ή κάποιου εκπαιδευτικού ιδρύματος (some college or associate degree)	Άλλες δραστηριότητες αναψυχής συμπεριλαμβανομένων και των ταξιδιών για άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου ή κάποιου εκπαιδευτικού ιδρύματος (some college or associate degree)	0.013 <i>coefficient</i> = -0.094
Χρόνος εργασίας για άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου η ανώτερης σχολής (bachelor's degree or higher)	Στοχασμός και χαλάρωση για άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου η ανώτερης σχολής (bachelor's degree or higher)	0.016 <i>coefficient</i> =0.083
Χρόνος εργασίας για άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου (bachelor's degree)	Στοχασμός και χαλάρωση για άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου(bachelor's degree)	0.024 <i>coefficient</i> =0.055

- Ο χρόνος εργασίας για τα άτομα με εβδομαδιαίο εισόδημα <25% του πληθυσμού επηρεάζει θετικά την δραστηριότητα του στοχασμού και της χαλάρωσης των ατόμων αυτών με r-square = 0.31. Δηλαδή μια αύξηση της ανεξάρτητης μεταβλητής κατά 1% θα επηρεάσει κατά 31% την εξαρτημένη.

- Ο χρόνος εργασίας για τα άτομα με εβδομαδιαίο εισόδημα >25% και <50% του πληθυσμού είναι στατιστικά σημαντικός με τη δραστηριότητα που αφορά τη χρήση υπολογιστή για παιχνίδια και αναψυχή. Αυτό σημαίνει ότι ο χρόνος εργασίας έχει ισχυρή θετική επίδραση πάνω στη δραστηριότητα αυτή.
- Υπάρχει πολύ ισχυρή αρνητική επίδραση του χρόνου εργασίας στις υπόλοιπες δραστηριότητες αναψυχής συμπεριλαμβανομένων και των ταξιδιών.
- Ο χρόνος εργασίας ως ανεξάρτητη μεταβλητή επηρεάζει αρνητικά όλες τις άλλες δραστηριότητες αναψυχής συμπεριλαμβανομένων και των ταξιδιών όσον αφορά τα άτομα με εβδομαδιαία εισοδήματα >75%.
- Όσον αφορά τα άτομα τα οποία κατέχουν απόλυτήριο λυκείου ή κάποιου τεχνικού ιδρύματος, ο χρόνος εργασίας τους επηρεάζει θετικά τον συνολικό χρόνο που επενδύουν σε δραστηριότητες αναψυχής.
- Για τα ίδια άτομα ο χρόνος εργασίας ανεξάρτητη μεταβλητή επηρεάζει θετικά τον χρόνο που επενδύουν τα άτομα αυτά στη παρακολούθηση τηλεόρασης.
- Όσον αφορά τα άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου η ανώτερο, ο χρόνος εργασίας επηρεάζει θετικά τη δραστηριότητα που αφορά τη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή για παιχνίδια.
- Ο χρόνος εργασίας επηρεάζει αρνητικά τις άλλες δραστηριότητες αναψυχής συμπεριλαμβανομένων και των ταξιδιών.
- Όσον αφορά τα άτομα με πτυχίο πανεπιστημίου η ανώτερο, ο χρόνος εργασίας και η δραστηριότητα που αφορά το στοχασμό και τη χαλάρωση είναι στατιστικά σημαντικές με την τελευταία να επηρεάζεται θετικά από τον χρόνο εργασίας.
- Όσον αφορά τα άτομο με πτυχίο πανεπιστημίου μόνο, η δραστηριότητα που αφορά το στοχασμό και τη χαλάρωση επηρεάζεται θετικά από τον χρόνο εργασίας των ατόμων αυτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Σκοπός της παρούσας εργασίας ήταν να διερευνηθεί η κατανομή του χρόνου αναψυχής των Αμερικάνων και η σχέση των δραστηριοτήτων αναψυχής με το χρόνο εργασίας των ατόμων. Αρχικά, καταγράψαμε την υπάρχουσα βιβλιογραφία όσον αφορά την αναψυχή για τις περισσότερες χώρες του ΟΟΣΑ, όπου υπήρχαν διαθέσιμα δεδομένα. Επιπλέον, καταγράψαμε και την υπάρχουσα βιβλιογραφία όσον αφορά το χρόνο εργασίας των ατόμων και πως μεταβλήθηκε τα τελευταία χρόνια και τη σχέση μεταξύ χρόνου εργασίας και αναψυχής. Έπειτα, από τη δική μας εμπειρική έρευνα παρουσιάσαμε την κατανομή του χρόνου αναψυχής των ατόμων στις Η.Π.Α. Πιο συγκεκριμένα, παρουσιάσαμε διαγραμματικά την κατανομή του χρόνου αναψυχής και των επιμέρους δραστηριοτήτων από το 2003-2016. Μέσω της συσχέτισης κατά Pearson δείξαμε τη σχέση που υπάρχει μεταξύ των δραστηριοτήτων αναψυχής και πως αυτές αλληλοεξαρτώνται. Δηλαδή, αν ο χρόνος αναψυχής των ατόμων με πτυχίο πανεπιστημίου μειώθηκε ή αυξήθηκε, αναλύουμε σε ποιές δραστηριότητες αναψυχής επενδύθηκε ο χρόνος αυτός και από ποιές δραστηριότητες αφαιρέθηκε. Τέλος, μέσω της γραμμικής παλινδρόμησης αναλύσαμε και παρουσιάσαμε τη σχέση μεταξύ χρόνου εργασίας και των δραστηριοτήτων αναψυχής. Τα ευρήματά μας έδειξαν ότι ο χρόνος εργασίας επηρεάζει είτε θετικά είτε αρνητικά τον χρόνο αναψυχής που επενδύουν τα άτομα μόνο σε κάποιες συγκεκριμένες δραστηριότητες. Παραδείγματος χάριν, στην περίπτωση των ατόμων με πτυχίο πανεπιστημίου ο χρόνος εργασίας επηρεάζει θετικά τον στοχασμό και τη χαλάρωση τους, δεν επηρεάζει όμως τις ώρες που παρακολουθούν τηλεόραση ακόμα και αν αυξηθούν οι ώρες εργασίας. Δηλαδή, όσο λιγότερο δουλεύουν τόσο λιγότερο χρόνο επενδύουν στο στοχασμό και τη χαλάρωση ενώ ο χρόνος που παρακολουθούν τηλεόραση παραμένει ίδιος.

Από τις έρευνες που έχουν γίνει, διαφωνούμε με τα ευρήματα των Hurst and Aguilar (2006) αφού εμείς βρίσκουμε ότι όσον αφορά τα άτομα χωρίς απολυτήριο λυκείου ο χρόνος αναψυχής έχει μειωθεί έως και 2.5 ώρες την εβδομάδα, ενώ εκείνοι βρίσκουν ότι έχει αυξηθεί έως και 6 ώρες την εβδομάδα.. Επίσης, σύμφωνα με τα δικά μας ευρήματα ο χρόνος αναψυχής για τις χρονιές 2003-2016 είναι σχετικά σταθερός σε αντίθεση με τα ευρήματα των Hurst and Aguilar, αλλά και των Ramey and Francis οι οποίοι εκτιμούν μια αύξηση έως και 8 ωρών του χρόνου αναψυχής. Παρόμοια αύξηση στον χρόνο αναψυχής δείχνει και η έρευνα των Robinson and Godbey (1999). Στο εμπειρικό κομμάτι της έρευνας, συμπεραίνουμε μια άξηση του χρόνου

αναψυχής 3-4 ώρες την εβδομάδα για τα άτομα που έχουν απολυτήριο λυκείου, εύρημα το οποίο συμφωνεί και με εκείνα των Hurst and Aguilar όσον αφορά το κομμάτι αυτό του πληθυσμού. Οι Robinson and Godbey (1999) έχουν ευρήματα παρόμοια με εκείνα των Hurst and Aguilar τα οποία δείχνουν ότι ο χρόνος αναψυχής για τις ηλικίες 18-64 αυξήθηκε δραματικά, γεγονός το οποίο διαφωνεί με τα δικά μας συμπεράσματα τα οποία δείχνουν ότι ο χρόνος αναψυχής ήταν σχετικά σταθερός αλλά άλλαξε αρκετά η κατανομή των δραστηριοτήτων αναψυχής. Οι Ramey and Francis βρίσκουν ότι ο χρόνος αναψυχής για τις ηλικίες 18-24 αυξήθηκε κατά 5 ώρες την εβδομάδα ενώ τα δικά μας ευρήματα δείχνουν μείωση της τάξης της 1.5 ώρας την εβδομάδα για τις ηλικίες αυτές. Τέλος, διαφωνούμε με την έρευνα που πραγματοποιήθηκε από την Juliet Schor (1999), τα ευρήματα της οποία δείχνουν μείωση του χρόνου αναψυχής λόγω της αύξησης του χρόνου εργασίας. Στη δική μας έρευνα βρήκαμε ότι ο χρόνος εργασίας επηρεάζει τον συνολικό χρόνο αναψυχής μόνο στη περίπτωση των ατόμων με απολυτήριο λυκείου.

Περιορισμοί της εργασίας και προτάσεις για μελλοντική έρευνα

Ένας περιορισμός που έχει η παρούσα εργασία είναι ότι τα δεδομένα της έρευνας μας αφορούν τους μέσους όρους των ωρών αναψυχής και χρόνου εργασίας και όχι τα πρωτογενή. Αφού όμως τα δεδομένα αυτά υπάρχουν, υπάρχει και η δυνατότητα για πιο ακριβή αποτελέσματα στο μέλλον και για άλλες κατηγορίες του πληθυσμού, όπως οι οικογένειες με παιδιά ή και χωρίς. Επίσης θα ήταν πολύ ενδιαφέρον μια ανάλογη έρευνα που να μελετά την αναψυχή ανάλογα με το επάγγελμα του καθενός. Δηλαδή, να μπορούσαμε να μετρήσουμε πόσες ώρες αναψυχής έχει το κάθε επάγγελμα και ποιά είναι η σχέση με τις ώρες εργασίας του κάθε επαγγέλματος. Όλες οι πληροφορίες μπορούν να βρεθούν από τα πρωτογενή δεδομένα που προσφέρει το BLS αν επικοινωνήσει κάποιος μαζί τους.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Adam, B. (2013), Time and social theory. John Wiley & Sons.
- Aguiar, M., & Hurst, E. (2006), Measuring trends in leisure: the allocation of time over five decades. *The Quarterly Journal of Economics*, 122(3), 969-1006
- Anxo, D. & Boulin, J. Y. (2005), Working Time Options over the Life Course: Changing Social Security Structure. European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions, Dublin, Ireland.
- Anxo, D., & O'Reilly, J. (2000), Working-time regimes and transitions in comparative perspective.
- Becker, Gary. (1965). "A Theory of the Allocation of Time." *Economic Journal* 75:493–517.
- Biddle, J. E., & Hamermesh, D. S. (1990), Sleep and the Allocation of Time. *Journal of Political Economy*, 98(5, Part 1), 922-943.
- Bond, J. T., Galinsky, E., & Swanberg, J. E. (1997), The National Study of the Changing Workforce, 1997. No. 2. Families and Work Institute, 330 Seventh Avenue, New York, NY 10001.
- Borenstein, M., Hedges, L., Higgins, J., & Rothstein, H. (2005), Comprehensive meta-analysis version 2. Englewood, NJ: Biostat, 104.
- Bosch, G., & Lehndorff, S. (2001), Working-time reduction and employment: experiences in Europe and economic policy recommendations. *Cambridge Journal of Economics*, 25(2), 209-243..
- Burda, M., Hamermesh, D. S., & Weil, P. (2007), Total work, gender and social norms (No. w13000). National Bureau of Economic Research.
- Causa, O. (2008), Explaining Differences in Hours Worked among OECD Countries.
- Fagan, C. (2004), Gender and working time in industrialized countries. Working time und Worker's preferences in industrialized countries. Finding the balance. London/New York, 108-146.
- Fagan, C., & Burchell, B. (2002), Gender, Jobs and Working Conditions in the European Union.
- Focus, O. S. (2009), Measuring Leisure in OECD countries. *Society at a Glance*, 19-49. (Accessed on 8 January 2018)
- Fogel, R. W. (2000), The fourth great awakening and the future of egalitarianism. University of Chicago Press.
- Ghosseh, N., Lee, S., & McCann, D. (2006), Conditions of work and employment for older workers in industrialized countries: Understanding the issues.
- Golden, L. (2001), Flexible work schedules: What are we trading off to get them. *Monthly Lab. Rev.*, 124, 50.
- Green, D. I. (1894), Pain-cost and opportunity-cost. *The Quarterly Journal of Economics*, 8(2), 218-229.
- Greenwood, J., & Vandenbroucke, G. (2005), Hours worked: long-run trends (No. w11629). National Bureau of Economic Research.
- Greenwood, Jeremy, Ananth Seshadri, and Guillaume Vandenbroucke. (2005), "The Baby Boom and Baby Bust." *American Economic Review* 95(1): 183–207.
- Gronau, R. (1977), Leisure, home production, and work--the theory of the allocation of time revisited. *Journal of political economy*, 85(6), 1099-1123.

- Hermann, C. (2014), *Capitalism and the political economy of work time* (Vol. 190). Routledge.
- Hunt, E. K. (2015), *History of economic thought: a critical perspective*. ME Sharpe.
- Ilahi, N. (2001), Gender and the allocation of adult time: Evidence from the Peru LSMS panel data.
- Ioannides, Y. M., & Taub, B. (1992), On dynamics with time-to-build investment technology and non-time-separable leisure. *Journal of Economic Dynamics and Control*, 16(2), 225-241.
- Jacobs, J. A., & Gerson, K. (2001), Overworked individuals or overworked families? Explaining trends in work, leisure, and family time. *Work and occupations*, 28(1), 40-63.
- Jacobs, J. A., & Green, K. (1998), Who are the overworked Americans?. *Review of Social Economy*, 56(4), 442-459.
- Jara-Díaz, S. R. (2000), Allocation and valuation of travel time savings. *Handbooks in Transport*, 1, 303-319.
- Jeremy, R. (1995), *The end of work. The Decline of the Global Labor Force and the Dawn of the Post-Market Era*. New York: Putnam Book.
- Jolivet, A., & Lee, S. (2004), *Employment conditions in an ageing world: Meeting the working time challenge*. International Labour Office.
- Kelly, E. L., & Kalev, A. (2006), Managing flexible work arrangements in US organizations: Formalized discretion or 'a right to ask'. *Socio-Economic Review*, 4(3), 379-416.
- Keynes, J. M. (2010), Economic possibilities for our grandchildren. In *Essays in persuasion* (pp. 321-332). Palgrave Macmillan, London.
- Lebergott, S. (2014), *Pursuing happiness: American consumers in the twentieth century*. Princeton University Press.
- Lee, S., & McCann, D. (2006), Working time capability: Towards realizing individual choice. *Decent working time: New trends*, 65-82.
- Maguire, J. S. (2008), Leisure and the obligation of self-work: An examination of the fitness field. *Leisure studies*, 27(1), 59-75.
- Messenger, J. C. (2004), *Working time and workers' preferences in industrialized countries: finding the balance*. Routledge.
- Messenger, J. C., Lee, S., & McCann, D. (2007), *Working time around the world: Trends in working hours, laws, and policies in a global comparative perspective*. Routledge.
- Neter, J., Kutner, M. H., Nachtsheim, C. J., & Wasserman, W. (1996). *Applied linear statistical models* (Vol. 4, p. 318). Chicago: Irwin.
- Pearson, P. D., & Dole, J. A. (1987), Explicit comprehension instruction: A review of research and a new conceptualization of instruction. *The Elementary School Journal*, 88(2), 151-165.
- Philp, B., Slater, G., & Harvie, D. (2005), Preferences, power, and the determination of working hours. *Journal of Economic Issues*, 39(1), 75-90.
- Prasch, R. E. (2008), *How markets work: supply, demand and the real world*. Edward Elgar Publishing.
- Prescott, Edward. (1986), "Theory Ahead of Business Cycle Measurement." *The Federal Reserve Bank of Minneapolis Quarterly Review* 10(4): 9-22.
- Purcell, K., Hogarth, T., & Simm, C. (1999), *Whose flexibility?: the costs and benefits of non-standard working arrangements and contractual relations*. York Publishing Services.
- Ramey, V. A., & Francis, N. (2009), A century of work and leisure. *American Economic Journal: Macroeconomics*, 1(2), 189-224.

- Ramey, V. A., & Francis, N. (2009), A century of work and leisure. *American Economic Journal: Macroeconomics*, 1(2), 189-224.
- Reich, R. B. (1992), *The Work Off Nations*.
- Reid, M. G. (1934), *Economics of household production*
- Robbins, L. (1997), On the elasticity of demand for income in terms of effort. In *Economic Science and Political Economy* (pp. 79-84). Palgrave Macmillan, London.
- Robinson, J., & Godbey, G. (1997), *Time for Life*. University Park. The Pennsylvania State University Press.
- Rothbard, N., and Edwards, J. (2003). Investment in Work and Family Roles: A Test of Identity and Utilitarian Motives, *Personnel Psychology*, 56(3), 699-730.
- Robinson, J., & Godbey, G. (2010), *Time for life: The surprising ways Americans use their time*. Penn State Press.
- Schor, Juliet. (1992), *The Overworked American: The Unexpected Decline of Leisure*. New York: New York: Basic Books.
- Solberg, E. J., & Wong, D. C. (1992), Family time use: Leisure, home production, market work, and work related travel. *Journal of Human Resources*, 485-510.
- Sorj, B., Fontes, A., Carusi, D., & Quintaes, G. (2004), *Reconciling work and family: issues and policies in Brazil* (Vol. 8). Geneva: International Labour Office.
- Spencer, D. A. (2003), "The labor-less labor supply model" in the era before Philip Wicksteed. *Journal of the History of Economic Thought*, 25(4), 505-513.
- Vaughan-Whitehead, D. (Ed.). (2005), *Working and employment conditions in new EU member states: convergence or diversity?*. International Labour Organization.
- Veblen, T. (2005), *The theory of the leisure class; an economic study of institutions*. Aakar Books.
- Weber, M. (1978), *Economy and society: An outline of interpretive sociology* (Vol. 1). Univ of California Press.
- Wei, X., Qu, H., & Ma, E. (2016), How does leisure time affect production efficiency? Evidence from China, Japan, and the US. *Social Indicators Research*, 127(1), 101-122.

Διαδικτυακοί τόποι

- Bureau of Labour Statistics database, <https://www.bls.gov/> (Accessed on 8 January 2018)
- Organisation for Economic Co-operation and Development, <http://www.oecd.org> (Accessed on 8 January 2018)
- Eurostat Database, <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database> (Accessed on 8 January 2018)
- Ευρετήριο Οικονομικών Όρων, <https://www.euretirio.com/stock-split/> (Accessed on 8 January 2018)
- Eurostat Database, <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database> (Accessed on 8 January 2018)
- World Bank database,

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Παλινδρομήσεις

Κατά εισόδημα

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	-,513	,349		-1,468	,170
	average hours of work for earnings $\leq 25\%$	,099	,044	,560	2,241	,047

a. Dependent Variable: relaxing/thinking

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	1,642	,615		2,671	,022
	average hours of work for earnings $\leq 25\%$	-,160	,078	-,527	-2,058	,064

a. Dependent Variable: other leisure and sports activities including travel

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	-1,933	,503		-3,842	,003
	average hours of work for earnings $\geq 25\%$, $\leq 50\%$	,272	,062	,797	4,384	,001

a. Dependent Variable: playing games and computer use for leisure

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	3,950	,956		4,131	,002
	average hours of work for earnings $\geq 25\%$, $\leq 50\%$	-,439	,118	-,746	-3,719	,003

a. Dependent Variable: other leisure and sports activities including travel

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	4,430	1,365		3,245	,008
	average hours of work for earnings $\geq 50\%$, $\leq 75\%$	-,040	,168	-,072	-,239	,815

a. Dependent Variable: total time spent in leisure activities

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	5,542	1,630		3,400	,006
	average hours of work for earnings $\geq 75\%$	-,209	,202	-,298	-1,035	,323

a. Dependent Variable: total time spent in leisure activities

Model		Coefficients ^a				
		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	2,077	,850		2,445	,033
	average hours of work for earnings >75%	-,206	,105	-,508	-1,956	,076

a. Dependent Variable: other leisure and sports activities including travel

Κατά μορφωτικό επίπεδο

Model		Coefficients ^a				
		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	10,699	2,858		3,744	,003
	average hours worked for less than high school	-,579	,363	-,418	-1,596	,137

a. Dependent Variable: total time spent in leisure activities

Model		Coefficients ^a				
		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	,723	,367		1,972	,072
	average hours worked for less than high school	-,068	,047	-,390	-1,467	,168

a. Dependent Variable: participating in sports, exercise and recreation

Model		Coefficients ^a				
		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	8,137	2,818		2,887	,014
	average hours worked for less than high school	-,547	,358	-,404	-1,530	,152

a. Dependent Variable: watching tv

Model		Coefficients ^a				
		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	1,405	,589		2,385	,034
	average hours worked some for college or associate degree	-,133	,076	-,452	-1,754	,105

a. Dependent Variable: reading for personal interest

Model		Coefficients ^a				
		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	-1,311	,507		-2,588	,024
	average hours worked some for college or associate degree	,214	,065	,687	3,279	,007

a. Dependent Variable: playing games and computer use for leisure

Model		Coefficients ^a				
		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	-,444	,220		-2,022	,066
	average hours worked for bachelor's degree or higher	,083	,029	,629	2,800	,016

a. Dependent Variable: relaxing/thinking

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	-,233	,161		-1,448	,173
	average hours worked for bachelor's degree only	,055	,021	,596	2,574	,024

a. Dependent Variable: relaxing/thinking

Coefficients ^a						
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	1,013	,452		2,241	,045
	average hours worked for bachelor's degree only	-,077	,060	-,346	-1,276	,226

a. Dependent Variable: other leisure and sports activities including travel

Συσχετίσεις

Correlations								
		participating in sports, exercise and recreation	socializing and communicating	watching tv	reading for personal interest	relaxing/thinking	playing games and computer use for leisure	other leisure and sports activities including travel
participating in sports, exercise and recreation	Pearson Correlation	1	,370	-,354	-,137	,151	-,105	,034
	Sig. (2-tailed)		,192	,214	,641	,607	,722	,907
	N	14	14	14	14	14	14	14
socializing and communicating	Pearson Correlation	,370	1	,070	-,043	,142	-,424	,593*
	Sig. (2-tailed)	,192		,811	,883	,628	,131	,026
	N	14	14	14	14	14	14	14
watching tv	Pearson Correlation	-,354	,070	1	,159	-,230	,068	,198
	Sig. (2-tailed)	,214	,811		,587	,430	,817	,498
	N	14	14	14	14	14	14	14
reading for personal interest	Pearson Correlation	-,137	-,043	,159	1	-,447	,403	,030
	Sig. (2-tailed)	,641	,883	,587		,109	,153	,919
	N	14	14	14	14	14	14	14
relaxing/thinking	Pearson Correlation	,151	,142	-,230	-,447	1	-,160	-,025
	Sig. (2-tailed)	,607	,628	,430	,109		,585	,933
	N	14	14	14	14	14	14	14

playing games and computer use for leisure	Pearson Correlation	-,105	-,424	,068	,403	-,160	1	-,660*
	Sig. (2-tailed)	,722	,131	,817	,153	,585		,010
	N	14	14	14	14	14	14	14
other leisure and sports activities including travel	Pearson Correlation	,034	,593*	,198	,030	-,025	-,660*	1
	Sig. (2-tailed)	,907	,026	,498	,919	,933	,010	
	N	14	14	14	14	14	14	14

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

Correlations								
		participating in sports, exercise and recreation	socializing and communicating	watching tv	reading for personal interest	relaxing/thinking	playing games and computer use for leisure	other leisure and sports activities including travel
participating in sports, exercise and recreation	Pearson Correlation	1	-,211	-,208	,028	-,127	,026	-,364
	Sig. (2-tailed)		,468	,476	,925	,666	,930	,201
	N	14	14	14	14	14	14	14
socializing and communicating	Pearson Correlation	-,211	1	,368	,145	,093	-,064	,600*
	Sig. (2-tailed)	,468		,195	,621	,751	,827	,023
	N	14	14	14	14	14	14	14
watching tv	Pearson Correlation	-,208	,368	1	,080	-,239	-,039	,187
	Sig. (2-tailed)	,476	,195		,785	,411	,896	,522
	N	14	14	14	14	14	14	14
reading for personal interest	Pearson Correlation	,028	,145	,080	1	-,026	,253	-,079
	Sig. (2-tailed)	,925	,621	,785		,931	,384	,789
	N	14	14	14	14	14	14	14
relaxing/thinking	Pearson Correlation	-,127	,093	-,239	-,026	1	-,079	,175
	Sig. (2-tailed)	,666	,751	,411	,931		,789	,550
	N	14	14	14	14	14	14	14
playing games and computer	Pearson Correlation	,026	-,064	-,039	,253	-,079	1	-,496

use for leisure	tion							
	Sig. (2-tailed)	,930	,827	,896	,384	,789		,071
	N	14	14	14	14	14	14	14
other leisure and sports activities including travel	Pearson Correlation	-,364	,600*	,187	-,079	,175	-,496	1
	Sig. (2-tailed)	,201	,023	,522	,789	,550	,071	
	N	14	14	14	14	14	14	14

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

		Correlations						
		participating in sports, exercise and recreation	socializing and communicating	watching tv	reading for personal interest	relaxing/thinking	playing games and computer use for leisure	other leisure and sports activities including travel
participating in sports, exercise and recreation	Pearson Correlation	1	-,486	-,412	,011	,420	,668**	-,583*
	Sig. (2-tailed)		,078	,143	,969	,135	,009	,029
	N	14	14	14	14	14	14	14
socializing and communicating	Pearson Correlation	-,486	1	,121	-,221	,135	-,408	,652*
	Sig. (2-tailed)	,078		,680	,448	,644	,147	,012
	N	14	14	14	14	14	14	14
watching tv	Pearson Correlation	-,412	,121	1	,115	-,467	-,353	,340
	Sig. (2-tailed)	,143	,680		,696	,092	,216	,234
	N	14	14	14	14	14	14	14
reading for personal interest	Pearson Correlation	,011	-,221	,115	1	-,338	-,353	,200
	Sig. (2-tailed)	,969	,448	,696		,238	,216	,494
	N	14	14	14	14	14	14	14
relaxing/thinking	Pearson Correlation	,420	,135	-,467	-,338	1	,235	-,200
	Sig. (2-tailed)	,135	,644	,092	,238		,419	,494
	N	14	14	14	14	14	14	14
playing games and computer use for leisure	Pearson Correlation	,668**	-,408	-,353	-,353	,235	1	-,455
	Sig. (2-tailed)	,009	,147	,216	,216	,419		,102

	N	14	14	14	14	14	14	14
other leisure and sports activities including travel	Pearson Correlation	-,583*	,652*	,340	,200	-,200	-,455	,1
	Sig. (2-tailed)	,029	,012	,234	,494	,494	,102	
	N	14	14	14	14	14	14	14
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).								
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).								

Correlations								
		participating in sports, exercise and recreation	socializing and communicating	watching tv	reading for personal interest	relaxing/thinking	playing games and computer use for leisure	other leisure and sports activities including travel
participating in sports, exercise and recreation	Pearson Correlation	1	-,450	-,137	-,385	,175	,344	-,458
	Sig. (2-tailed)		,106	,642	,174	,550	,229	,100
	N	14	14	14	14	14	14	14
socializing and communicating	Pearson Correlation	-,450	1	,046	,561*	,056	-,332	,381
	Sig. (2-tailed)	,106		,877	,037	,849	,247	,178
	N	14	14	14	14	14	14	14
watching tv	Pearson Correlation	-,137	,046	1	-,078	-,744**	,547*	-,111
	Sig. (2-tailed)	,642	,877		,791	,002	,043	,706
	N	14	14	14	14	14	14	14
reading for personal interest	Pearson Correlation	-,385	,561*	-,078	1	,139	-,591*	,579*
	Sig. (2-tailed)	,174	,037	,791		,635	,026	,030
	N	14	14	14	14	14	14	14
relaxing/thinking	Pearson Correlation	,175	,056	-,744**	,139	1	-,461	-,035
	Sig. (2-tailed)	,550	,849	,002	,635		,097	,906
	N	14	14	14	14	14	14	14
playing games and computer use for leisure	Pearson Correlation	,344	-,332	,547*	-,591*	-,461	1	-,479
	Sig. (2-tailed)	,229	,247	,043	,026	,097		,083
	N	14	14	14	14	14	14	14
other	Pearson	-,458	,381	-,111	,579*	-,035	-,479	1

leisure and sports activities including travel	n							
	Correlation							
	Sig. (2-tailed)	,100	,178	,706	,030	,906	,083	
	N	14	14	14	14	14	14	14
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).								
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).								

Correlations								
		participating in sports, exercise and recreation	socializing and communicating	watching tv	reading for personal interest	relaxing/thinking	playing games and computer use for leisure	other leisure and sports activities including travel
participating in sports, exercise and recreation	Pearson Correlation	1	,194	,193	,045	-,453	,044	,021
	Sig. (2-tailed)		,507	,509	,879	,104	,881	,943
	N	14	14	14	14	14	14	14
socializing and communicating	Pearson Correlation	,194	1	-,499	,100	,334	,018	,104
	Sig. (2-tailed)	,507		,069	,733	,243	,951	,725
	N	14	14	14	14	14	14	14
watching tv	Pearson Correlation	,193	-,499	1	-,725*	-,141	,487	-,669**
	Sig. (2-tailed)	,509	,069		,003	,632	,077	,009
	N	14	14	14	14	14	14	14
reading for personal interest	Pearson Correlation	,045	,100	-,725**	1	-,258	-,451	,890**
	Sig. (2-tailed)	,879	,733	,003		,372	,106	,000
	N	14	14	14	14	14	14	14
relaxing/thinking	Pearson Correlation	-,453	,334	-,141	-,258	1	-,122	-,279
	Sig. (2-tailed)	,104	,243	,632	,372		,678	,333
	N	14	14	14	14	14	14	14
playing games and computer use for leisure	Pearson Correlation	,044	,018	,487	-,451	-,122	1	-,355
	Sig. (2-tailed)	,881	,951	,077	,106	,678		,213
	N	14	14	14	14	14	14	14
other leisure and sports	Pearson Correlation	,021	,104	-,669**	,890*	-,279	-,355	1

activities including travel	tion							
	Sig. (2-tailed)	,943	,725	,009	,000	,333	,213	
	N	14	14	14	14	14	14	14

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Correlations								
		participating in sports, exercise and recreation	socializing and communicating	watching tv	reading for personal interest	relaxing/thinking	playing games and computer use for leisure	other leisure and sports activities including travel
participating in sports, exercise and recreation	Pearson Correlation	1	-,558*	,224	-,561*	,303	,102	,060
	Sig. (2-tailed)		,038	,442	,037	,292	,728	,838
	N	14	14	14	14	14	14	14
socializing and communicating	Pearson Correlation	-,558*	1	-,478	,724**	,284	-,364	,457
	Sig. (2-tailed)	,038		,084	,003	,325	,200	,100
	N	14	14	14	14	14	14	14
watching tv	Pearson Correlation	,224	-,478	1	-,623*	-,446	,350	-,603*
	Sig. (2-tailed)	,442	,084		,017	,110	,219	,022
	N	14	14	14	14	14	14	14
reading for personal interest	Pearson Correlation	-,561*	,724**	-,623*	1	,146	-,653*	,478
	Sig. (2-tailed)	,037	,003	,017		,618	,011	,084
	N	14	14	14	14	14	14	14
relaxing/thinking	Pearson Correlation	,303	,284	-,446	,146	1	-,030	,423
	Sig. (2-tailed)	,292	,325	,110	,618		,920	,132
	N	14	14	14	14	14	14	14
playing	Pearson	,102	-,364	,350	-	-,030	1	-,477

games and computer use for leisure	n Correlation				,653*			
	Sig. (2-tailed)	,728	,200	,219	,011	,920		,084
	N	14	14	14	14	14	14	14
other leisure and sports activities including travel	Pearson Correlation	,060	,457	-,603*	,478	,423	-,477	,1
	Sig. (2-tailed)	,838	,100	,022	,084	,132	,084	
	N	14	14	14	14	14	14	14
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).								
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).								

		Correlations						
		participating in sports, exercise and recreation	socializing and communicating	watching tv	reading for personal interest	relaxing/thinking	playing games and computer use for leisure	other leisure and sports activities including travel
participating in sports, exercise and recreation	Pearson Correlation	1	,493	-,221	-,575*	,347	-,198	-,381
	Sig. (2-tailed)		,087	,469	,040	,246	,516	,199
	N	13	13	13	13	13	13	13
socializing and communicating	Pearson Correlation	,493	1	,192	-,578*	-,273	,122	-,104
	Sig. (2-tailed)	,087		,530	,038	,367	,690	,735
	N	13	13	13	13	13	13	13
watching tv	Pearson Correlation	-,221	,192	1	,066	-,495	-,105	-,039
	Sig. (2-tailed)	,469	,530		,831	,086	,732	,899
	N	13	13	13	13	13	13	13
reading for personal interest	Pearson Correlation	-,575*	-,578*	,066	1	,077	-,279	,384
	Sig. (2-tailed)	,040	,038	,831		,803	,355	,195
	N	13	13	13	13	13	13	13
relaxing/thinking	Pearson Correlation	,347	-,273	-,495	,077	1	-,146	-,205
	Sig. (2-tailed)	,246	,367	,086	,803		,633	,501

	N	13	13	13	13	13	13	13
playing games and computer use for leisure	Pearson Correlation	-,198	,122	-,105	-,279	-,146	,1	-,431
	Sig. (2-tailed)	,516	,690	,732	,355	,633		,141
	N	13	13	13	13	13	13	13
other leisure and sports activities including travel	Pearson Correlation	-,381	-,104	-,039	,384	-,205	-,431	,1
	Sig. (2-tailed)	,199	,735	,899	,195	,501	,141	
	N	13	13	13	13	13	13	13

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

		Correlations						
		participating in sports, exercise and recreation	socializing and communicating	watching tv	reading for personal interest	relaxing/thinking	playing games and computer use for leisure	other leisure and sports activities including travel
participating in sports, exercise and recreation	Pearson Correlation	1	,007	-,048	-,006	,238	-,147	-,123
	Sig. (2-tailed)		,983	,876	,985	,434	,632	,688
	N	13	13	13	13	13	13	13
socializing and communicating	Pearson Correlation	,007	1	-,237	-,065	,056	,236	,357
	Sig. (2-tailed)	,983		,435	,833	,857	,437	,231
	N	13	13	13	13	13	13	13
watching tv	Pearson Correlation	-,048	-,237	1	-,158	-,234	-,486	-,071
	Sig. (2-tailed)	,876	,435		,606	,442	,092	,817
	N	13	13	13	13	13	13	13
reading for personal interest	Pearson Correlation	-,006	-,065	-,158	1	,409	-,113	,220
	Sig. (2-tailed)	,985	,833	,606		,165	,713	,471
	N	13	13	13	13	13	13	13
relaxing/thinking	Pearson Correlation	,238	,056	-,234	,409	1	,085	-,476
	Sig. (2-tailed)	,434	,857	,442	,165		,783	,100
	N	13	13	13	13	13	13	13
playing games and computer use for leisure	Pearson Correlation	-,147	,236	-,486	-,113	,085	1	-,030
	Sig. (2-tailed)	,632	,437	,092	,713	,783		,924
	N	13	13	13	13	13	13	13
other leisure and sports activities including travel	Pearson Correlation	-,123	,357	-,071	,220	-,476	-,030	1
	Sig. (2-tailed)	,688	,231	,817	,471	,100	,924	
	N	13	13	13	13	13	13	13

Correlations								
		participating in sports, exercise and recreation	socializing and communicating	watching tv	reading for personal interest	relaxing/thinking	playing games and computer use for leisure	other leisure and sports activities including travel
participating in sports, exercise and recreation	Pearson Correlation	1	-,764**	,511	-,333	,038	,047	-,527
	Sig. (2-tailed)		,002	,075	,266	,902	,879	,064
	N	13	13	13	13	13	13	13
socializing and communicating	Pearson Correlation	-,764**	1	-,453	,532	,027	-,222	,566*
	Sig. (2-tailed)	,002		,120	,061	,930	,467	,044
	N	13	13	13	13	13	13	13
watching tv	Pearson Correlation	,511	-,453	1	-,181	-,115	-,222	-,494
	Sig. (2-tailed)	,075	,120		,554	,708	,466	,086
	N	13	13	13	13	13	13	13
reading for personal interest	Pearson Correlation	-,333	,532	-,181	1	,061	-,452	,296
	Sig. (2-tailed)	,266	,061	,554		,843	,121	,327
	N	13	13	13	13	13	13	13
relaxing/thinking	Pearson Correlation	,038	,027	-,115	,061	1	,047	-,014
	Sig. (2-tailed)	,902	,930	,708	,843		,878	,963
	N	13	13	13	13	13	13	13
playing games and computer use for leisure	Pearson Correlation	,047	-,222	-,222	-,452	,047	1	-,485
	Sig. (2-tailed)	,879	,467	,466	,121	,878		,093
	N	13	13	13	13	13	13	13
other leisure and sports activities including travel	Pearson Correlation	-,527	,566*	-,494	,296	-,014	-,485	1
	Sig. (2-tailed)	,064	,044	,086	,327	,963	,093	
	N	13	13	13	13	13	13	13
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).								
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).								

Correlations								
		participating in sports, exercise and recreation	socializing and communicating	watching tv	reading for personal interest	relaxing/thinking	playing games and computer use for leisure	other leisure and sports activities including travel
participating in sports, exercise and recreation	Pearson Correlation	1	,223	-,181	-,088	,274	-,185	,099
	Sig. (2-tailed)		,464	,554	,775	,366	,545	,746
	N	13	13	13	13	13	13	13
socializing and	Pearson Correlation	,223	1	-,533	,014	-,319	,488	-,036

communicating								
	Sig. (2-tailed)	,464		,061	,963	,288	,091	,906
	N	13	13	13	13	13	13	13
watching tv	Pearson Correlation	-,181	-,533	1	-,610*	-,064	,090	-,013
	Sig. (2-tailed)	,554	,061		,027	,836	,770	,966
	N	13	13	13	13	13	13	13
reading for personal interest	Pearson Correlation	-,088	,014	-,610*	1	,180	-,476	,266
	Sig. (2-tailed)	,775	,963	,027		,556	,100	,380
	N	13	13	13	13	13	13	13
relaxing/thinking	Pearson Correlation	,274	-,319	-,064	,180	1	-,345	-,101
	Sig. (2-tailed)	,366	,288	,836	,556		,248	,743
	N	13	13	13	13	13	13	13
playing games and computer use for leisure	Pearson Correlation	-,185	,488	,090	-,476	-,345	1	-,404
	Sig. (2-tailed)	,545	,091	,770	,100	,248		,171
	N	13	13	13	13	13	13	13
other leisure and sports activities including travel	Pearson Correlation	,099	-,036	-,013	,266	-,101	-,404	1
	Sig. (2-tailed)	,746	,906	,966	,380	,743	,171	
	N	13	13	13	13	13	13	13

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

		Correlations						
		participating in sports, exercise and recreation	socializing and communicating	watching tv	reading for personal interest	relaxing/thinking	playing games and computer use for leisure	other leisure and sports activities including travel
participating in sports, exercise and recreation	Pearson Correlation	1	-,329	,404	-,291	-,172	,123	-,323
	Sig. (2-tailed)		,250	,152	,312	,555	,675	,260
	N	14	14	14	14	14	14	14
socializing and communicating	Pearson Correlation	-,329	1	-,507	,573*	-,332	-,389	,341
	Sig. (2-tailed)	,250		,064	,032	,247	,169	,233
	N	14	14	14	14	14	14	14
watching tv	Pearson Correlation	,404	-,507	1	-,830**	-,101	,848**	-,787**
	Sig. (2-tailed)	,152	,064		,000	,732	,000	,001
	N	14	14	14	14	14	14	14
reading for personal interest	Pearson Correlation	-,291	,573*	-,830**	1	-,087	-,755**	,735**
	Sig. (2-tailed)	,312	,032	,000		,769	,002	,003
	N	14	14	14	14	14	14	14
relaxing/thinking	Pearson Correlation	-,172	-,332	-,101	-,087	1	-,303	-,132

	Sig. (2-tailed)	,555	,247	,732	,769		,293	,652
	N	14	14	14	14	14	14	14
playing games and computer use for leisure	Pearson Correlation	,123	-,389	,848**	-,755**	-,303	1	-,697**
	Sig. (2-tailed)	,675	,169	,000	,002	,293		,006
	N	14	14	14	14	14	14	14
other leisure and sports activities including travel	Pearson Correlation	-,323	,341	-,787**	,735**	-,132	-,697**	1
	Sig. (2-tailed)	,260	,233	,001	,003	,652	,006	
	N	14	14	14	14	14	14	14
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).								
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).								

Correlations								
		participating in sports, exercise and recreation	socializing and communicating	watching tv	reading for personal interest	relaxing/thinking	playing games and computer use for leisure	other leisure and sports activities including travel
participating in sports, exercise and recreation	Pearson Correlation	1	-,067	,180	-,136	,177	,329	-,025
	Sig. (2-tailed)		,819	,539	,643	,545	,250	,933
	N	14	14	14	14	14	14	14
socializing and communicating	Pearson Correlation	-,067	1	,074	,708*	-,117	-,425	,372
	Sig. (2-tailed)	,819		,800	,005	,690	,130	,191
	N	14	14	14	14	14	14	14
watching tv	Pearson Correlation	,180	,074	1	-,274	-,669**	,444	-,673**
	Sig. (2-tailed)	,539	,800		,344	,009	,112	,008
	N	14	14	14	14	14	14	14
reading for personal interest	Pearson Correlation	-,136	,708**	-,274	1	,306	-,597*	,637*
	Sig. (2-tailed)	,643	,005	,344		,287	,024	,014
	N	14	14	14	14	14	14	14
relaxing/thinking	Pearson Correlation	,177	-,117	-,669**	-,306	1	-,246	,418
	Sig. (2-tailed)	,545	,690	,009	,287		,396	,137
	N	14	14	14	14	14	14	14
playing games and computer	Pearson Correlation	,329	-,425	,444	-,597*	-,246	1	-,398

use for leisure	tion							
	Sig. (2-tailed)	,250	,130	,112	,024	,396		,159
	N	14	14	14	14	14	14	14
other leisure and sports activities including travel	Pearson Correlation	-,025	,372	-,673**	,637*	,418	-,398	1
	Sig. (2-tailed)	,933	,191	,008	,014	,137	,159	
	N	14	14	14	14	14	14	14
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).								
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).								

Correlations								
		participating in sports, exercise and recreation	socializing and communicating	watching tv	reading for personal interest	relaxing/thinking	playing games and computer use for leisure	other leisure and sports activities including travel
participating in sports, exercise and recreation	Pearson Correlation	1	,103	-,168	,188	-,111	-,301	,347
	Sig. (2-tailed)		,726	,567	,520	,705	,295	,224
	N	14	14	14	14	14	14	14
socializing and communicating	Pearson Correlation	,103	1	-,815**	,771**	-,013	-,812**	,559*
	Sig. (2-tailed)	,726		,000	,001	,964	,000	,038
	N	14	14	14	14	14	14	14
watching tv	Pearson Correlation	-,168	-,815**	1	-,580*	-,201	,669**	-,714**
	Sig. (2-tailed)	,567	,000		,030	,491	,009	,004
	N	14	14	14	14	14	14	14
reading for personal interest	Pearson Correlation	,188	,771**	-,580*	1	-,218	-,629*	,547*
	Sig. (2-tailed)	,520	,001	,030		,455	,016	,043
	N	14	14	14	14	14	14	14
relaxing/thinking	Pearson Correlation	-,111	-,013	-,201	-,218	1	-,141	-,090
	Sig. (2-tailed)	,705	,964	,491	,455		,630	,761
	N	14	14	14	14	14	14	14
playing games and computer use for leisure	Pearson Correlation	-,301	-,812**	,669**	-,629*	-,141	1	-,546*
	Sig. (2-tailed)	,295	,000	,009	,016	,630		,043
	N	14	14	14	14	14	14	14
other leisure and sports activities including travel	Pearson Correlation	,347	,559*	-,714**	,547*	-,090	-,546*	1
	Sig. (2-tailed)	,224	,038	,004	,043	,761	,043	
	N	14	14	14	14	14	14	14
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).								
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).								

Correlations							
	participati	socializing	watchi	readin	relaxing/thin	playin	other

		ng in sports,exercise and recreation	and communicating	ng tv	g for personal interest	king	g games and computer use for leisure	leisure and sports activities including travel
participating in sports,exercise and recreation	Pearson Correlation	1	,198	,590*	-,351	,382	,482	,023
	Sig. (2-tailed)		,497	,026	,219	,178	,081	,937
	N	14	14	14	14	14	14	14
socializing and communicating	Pearson Correlation	,198	1	-,061	-,191	,440	,073	,241
	Sig. (2-tailed)	,497		,835	,512	,116	,805	,407
	N	14	14	14	14	14	14	14
watching tv	Pearson Correlation	,590*	-,061	1	-,734**	,052	,821**	-,617*
	Sig. (2-tailed)	,026	,835		,003	,859	,000	,019
	N	14	14	14	14	14	14	14
reading for personal interest	Pearson Correlation	-,351	-,191	-,734**	1	-,135	-,760**	,642*
	Sig. (2-tailed)	,219	,512	,003		,647	,002	,013
	N	14	14	14	14	14	14	14
relaxing/thinking	Pearson Correlation	,382	,440	,052	-,135	1	,202	-,037
	Sig. (2-tailed)	,178	,116	,859	,647		,488	,899
	N	14	14	14	14	14	14	14
playing games and computer use for leisure	Pearson Correlation	,482	,073	,821**	-,760**	,202	1	-,660*
	Sig. (2-tailed)	,081	,805	,000	,002	,488		,010
	N	14	14	14	14	14	14	14
other leisure and sports activities including travel	Pearson Correlation	,023	,241	-,617*	,642*	-,037	-,660*	1
	Sig. (2-tailed)	,937	,407	,019	,013	,899	,010	
	N	14	14	14	14	14	14	14
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).								
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).								

Correlations								
		participating in sports,exercise and recreation	socializing and communicating	watching tv	reading for personal interest	relaxing/thinking	playing games and computer use for leisure	other leisure and sports activities including travel
participating in sports,exercise and recreation	Pearson Correlation	1	,243	,663**	-,621*	-,112	,692**	-,191
	Sig. (2-tailed)		,403	,010	,018	,704	,006	,513
	N	14	14	14	14	14	14	14
socializing and communicating	Pearson Correlation	,243	1	,108	-,346	,174	,309	,439
	Sig. (2-tailed)	,403		,713	,226	,553	,283	,116
	N	14	14	14	14	14	14	14
watching tv	Pearson	,663**	,108	1	-,590*	,017	,797**	-,400

	Correlation							
	Sig. (2-tailed)	,010	,713		,026	,954	,001	,157
	N	14	14	14	14	14	14	14
reading for personal interest	Pearson Correlation	-,621*	-,346	-,590*	1	-,005	-,677**	,193
	Sig. (2-tailed)	,018	,226	,026		,986	,008	,510
	N	14	14	14	14	14	14	14
relaxing/thinking	Pearson Correlation	-,112	,174	,017	-,005	1	,115	-,191
	Sig. (2-tailed)	,704	,553	,954	,986		,695	,512
	N	14	14	14	14	14	14	14
playing games and computer use for leisure	Pearson Correlation	,692**	,309	,797**	-,677**	,115	1	-,351
	Sig. (2-tailed)	,006	,283	,001	,008	,695		,218
	N	14	14	14	14	14	14	14
other leisure and sports activities including travel	Pearson Correlation	-,191	,439	-,400	,193	-,191	-,351	1
	Sig. (2-tailed)	,513	,116	,157	,510	,512	,218	
	N	14	14	14	14	14	14	14
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).								
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).								

		Correlations						
		participating in sports, exercise and recreation	socializing and communicating	watching tv	reading for personal interest	relaxing/thinking	playing games and computer use for leisure	other leisure and sports activities including travel
participating in sports, exercise and recreation	Pearson Correlation	1	-,239	-,124	,292	,158	-,501	,358
	Sig. (2-tailed)		,411	,674	,312	,590	,068	,209
	N	14	14	14	14	14	14	14
socializing and communicating	Pearson Correlation	-,239	1	-,110	,048	,708**	-,230	,047
	Sig. (2-tailed)	,411		,709	,869	,005	,430	,872
	N	14	14	14	14	14	14	14
watching tv	Pearson Correlation	-,124	-,110	1	-,695**	,103	,575*	-,586*
	Sig. (2-tailed)	,674	,709		,006	,726	,032	,028
	N	14	14	14	14	14	14	14
reading for personal interest	Pearson Correlation	,292	,048	-,695**	1	-,045	-,711**	,779**
	Sig. (2-tailed)	,312	,869	,006		,878	,004	,001
	N	14	14	14	14	14	14	14
relaxing/thinking	Pearson Correlation	,158	,708**	,103	-,045	1	-,139	,091
	Sig. (2-tailed)	,590	,005	,726	,878		,636	,756
	N	14	14	14	14	14	14	14
playing games and computer use for leisure	Pearson Correlation	-,501	-,230	,575*	-,711**	-,139	1	-,447
	Sig. (2-tailed)	,068	,430	,032	,004	,636		,109

	N	14	14	14	14	14	14	14
other leisure and sports activities including travel	Pearson Correlation	,358	,047	-,586*	,779**	,091	-,447	1
	Sig. (2-tailed)	,209	,872	,028	,001	,756	,109	
	N	14	14	14	14	14	14	14
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).								
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).								

Correlations								
		participating in sports, exercise and recreation	socializing and communicating	watching tv	reading for personal interest	relaxing/thinking	playing games and computer use for leisure	other leisure and sports activities including travel
participating in sports, exercise and recreation	Pearson Correlation	1	-,617*	,018	-,495	,365	,179	-,593*
	Sig. (2-tailed)		,019	,952	,072	,199	,541	,026
	N	14	14	14	14	14	14	14
socializing and communicating	Pearson Correlation	-,617*	1	-,375	,553*	,115	-,364	,499
	Sig. (2-tailed)	,019		,186	,040	,695	,201	,069
	N	14	14	14	14	14	14	14
watching tv	Pearson Correlation	,018	-,375	1	-,269	-,601*	,269	-,431
	Sig. (2-tailed)	,952	,186		,352	,023	,353	,124
	N	14	14	14	14	14	14	14
reading for personal interest	Pearson Correlation	-,495	,553*	-,269	1	-,058	-,850**	,815**
	Sig. (2-tailed)	,072	,040	,352		,843	,000	,000
	N	14	14	14	14	14	14	14
relaxing/thinking	Pearson Correlation	,365	,115	-,601*	-,058	1	,166	-,160
	Sig. (2-tailed)	,199	,695	,023	,843		,571	,584
	N	14	14	14	14	14	14	14
playing games and computer use for leisure	Pearson Correlation	,179	-,364	,269	-,850**	,166	1	-,776**
	Sig. (2-tailed)	,541	,201	,353	,000	,571		,001
	N	14	14	14	14	14	14	14
other leisure and sports activities including travel	Pearson Correlation	-,593*	,499	-,431	,815**	-,160	-,776**	1
	Sig. (2-tailed)	,026	,069	,124	,000	,584	,001	
	N	14	14	14	14	14	14	14
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).								
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).								

Correlations							
	participating in sports, exercise and recreation	socializing and communicating	watching tv	reading for personal interest	relaxing/thinking	playing games and computer use	other leisure and sports activities

							for leisure	includi ng travel
participating in sports,exerci se and recreation	Pearson Correlat ion	1	-,693**	,185	-,537*	,114	,446	-,638*
	Sig. (2- tailed)		,006	,527	,048	,699	,110	,014
	N	14	14	14	14	14	14	14
socializing and communicati ng	Pearson Correlat ion	-,693**	1	-,483	,274	,292	-,268	,489
	Sig. (2- tailed)	,006		,080	,344	,311	,355	,076
	N	14	14	14	14	14	14	14
watching tv	Pearson Correlat ion	,185	-,483	1	,039	-,565*	-,151	-,310
	Sig. (2- tailed)	,527	,080		,894	,035	,606	,281
	N	14	14	14	14	14	14	14
reading for personal interest	Pearson Correlat ion	-,537*	,274	,039	1	,102	-,776**	,573*
	Sig. (2- tailed)	,048	,344	,894		,729	,001	,032
	N	14	14	14	14	14	14	14
relaxing/thin king	Pearson Correlat ion	,114	,292	-,565*	,102	1	-,016	-,159
	Sig. (2- tailed)	,699	,311	,035	,729		,956	,587
	N	14	14	14	14	14	14	14
playing games and computer use for leisure	Pearson Correlat ion	,446	-,268	-,151	-,776**	-,016	1	-,497
	Sig. (2- tailed)	,110	,355	,606	,001	,956		,071
	N	14	14	14	14	14	14	14
other leisure and sports activities including travel	Pearson Correlat ion	-,638*	,489	-,310	,573*	-,159	-,497	1
	Sig. (2- tailed)	,014	,076	,281	,032	,587	,071	
	N	14	14	14	14	14	14	14
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).								
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).								

Correlations								
		participating in sports,exerci se and recreation	socializing and communicati ng	watchin g tv	readin g for person al interes t	relaxing/thinki ng	playing games and comput er use for leisure	other leisure and sports activitie s includi ng travel
participating in sports,exercise and recreation	Pearson Correlati on	1	-,058	,103	-,340	-,186	,238	-,201
	Sig. (2- tailed)		,844	,726	,235	,525	,412	,492
	N	14	14	14	14	14	14	14
socializing and communicatin g	Pearson Correlati on	-,058	1	-,713**	,792**	,635*	-,816**	,885**
	Sig. (2- tailed)	,844		,004	,001	,015	,000	,000
	N	14	14	14	14	14	14	14
watching tv	Pearson Correlati on	,103	-,713**	1	-,607*	-,860**	,748**	-,733**
	Sig. (2- tailed)	,726	,004		,021	,000	,002	,003
	N	14	14	14	14	14	14	14

reading for personal interest	Pearson Correlation	-.340	,792**	-.607*	1	,598*	-.723**	,835**
	Sig. (2-tailed)	,235	,001	,021		,024	,004	,000
	N	14	14	14	14	14	14	14
relaxing/thinking	Pearson Correlation	-.186	,635*	-.860**	,598*	1	-.791**	,727**
	Sig. (2-tailed)	,525	,015	,000	,024		,001	,003
	N	14	14	14	14	14	14	14
playing games and computer use for leisure	Pearson Correlation	,238	-.816**	,748**	-.723**	-.791**	1	-.756**
	Sig. (2-tailed)	,412	,000	,002	,004	,001		,002
	N	14	14	14	14	14	14	14
other leisure and sports activities including travel	Pearson Correlation	-.201	,885**	-.733**	,835**	,727**	-.756**	1
	Sig. (2-tailed)	,492	,000	,003	,000	,003	,002	
	N	14	14	14	14	14	14	14
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).								
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).								

Correlations								
		participating in sports, exercise and recreation	socializing and communicating	watching tv	reading for personal interest	relaxing/thinking	playing games and computer use for leisure	other leisure and sports activities including travel
participating in sports, exercise and recreation	Pearson Correlation	1	-.408	-.169	-.031	,238	-.170	-.185
	Sig. (2-tailed)		,148	,564	,915	,413	,561	,527
	N	14	14	14	14	14	14	14
socializing and communicating	Pearson Correlation	-.408	1	-.252	,458	,007	-.437	,656*
	Sig. (2-tailed)	,148		,385	,099	,981	,118	,011
	N	14	14	14	14	14	14	14
watching tv	Pearson Correlation	-.169	-.252	1	-.488	-.158	,762**	-.172
	Sig. (2-tailed)	,564	,385		,077	,590	,002	,556
	N	14	14	14	14	14	14	14
reading for personal interest	Pearson Correlation	-.031	,458	-.488	1	-.604*	-.711**	,292
	Sig. (2-tailed)	,915	,099	,077		,022	,004	,311
	N	14	14	14	14	14	14	14
relaxing/thinking	Pearson Correlation	,238	,007	-.158	-.604*	1	,168	,058
	Sig. (2-tailed)	,413	,981	,590	,022		,567	,845
	N	14	14	14	14	14	14	14
playing games and computer use for leisure	Pearson Correlation	-.170	-.437	,762**	-.711**	,168	1	-.505
	Sig. (2-tailed)	,561	,118	,002	,004	,567		,065
	N	14	14	14	14	14	14	14
other leisure and sports activities	Pearson Correlation	-.185	,656*	-.172	,292	,058	-.505	1

including travel	Sig. (2-tailed)	,527	,011	,556	,311	,845	,065	
	N	14	14	14	14	14	14	14
*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).								
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).								